06. 720/91

magazyn Słowo Ludu PISMO CODZIENNE

KIELCE—RADOM PIĄTEK, 19.IV.1991 R. NR 1652 (12617)

WYDANIE 1 ROK XLII NAKŁAD 129.335 CENA 800 ZŁ

Jak pijemy

Dziś dwie strony o piciu alkoholu i jego radomsko-kieleckich skutkach, o duchu za kierownicą i 50 najbogatszych Polakach. *Jutro szarża policji, program telewizji satelitarnej, rozwiązanie konkursów świątecznych z nazwiskami zwycięzców i nagrodzonych!*

Za co budować?

Szansa na mieszkanie

MAREK MACIĄGOWSKI

Ci, którzy czekają w kolejkach po mieszkanie nie mają dziś na nie szans. Ci, którzy niedawno wprowadzili się do wymarzonego „M" nie mają z czego płacić czynszów, kredytów i odsetek. Rządowe propozycje rozwiązań nie prowadzą do poprawy sytuacji: ograniczenie sumy spłacanych odsetek powoduje, że odkładają się one, tworząc coraz większy dług, zaś kredyt mieszkaniowy nadal pozostaje nie spłacony.

Czytelnikom „Słowa" proponujemy udział w dyskusji o szansach i perspektywach budownictwa. Jak rozwiązać jeden z najważniejszych dziś problemów społecznych? Zapraszamy do dyskusji budowlanych, spółdzielców, „bezdom-

(dokończenie na stronie 4)

Okulary Temidy

ELŻBIETA WIKŁO

Mówią o nim żartobliwie, że jest najlepszym policjantem wśród lekarzy i najlepszym lekarzem wśród policjantów. Anatomopatolog podinspektor Witold Kubeczko przyjmuje te żarty z właściwym sobie poczuciem humoru, ja uznaję to powiedzenie za najprawdziwszą prawdę. 22 lata na stanowisku lekarza medycyny sądowej to szmat czasu, a praca to wbrew pozorom nielekka, żmudna i drobiazgowa.

— Ale bardzo ciekawa — mówi doktor Kubeczko. Zawsze fascynowało mnie dochodzenie do prawdy, choćby było trudne i bardzo skomplikowane.

Dochodzenie do prawdy. W jednej czwartej zabójstw, w których oględziny przeprowadzał doktor Kubeczko to on pomógł w wykryciu zabójców.

— Kilkanaście lat temu po raz pierwszy prowadziłem śledztwo w sprawie zabójstwa — opowiada jeden z policjantów. — Była, pamiętam, Wielkanoc, ciepło, w lesie dziewczyna zamordowana w bestialski sposób. Nie bardzo wiedziałem, jak się zabrać do roboty. — Widzisz synu ten rój much z zielonymi tylkami? — zapytał mnie Witek Kubeczko. — Tam musi być krew. — I była, na listku jagodziny. I włos, którego na początku nie zauważyłem, zwrócił mi na niego uwagę Witek. Ten włos doprowadził nas do mordercy.

— Ja mam też przykład — wtrąca inny policjant. — Znaleźliśmy zamordowaną babcię w jej własnym mieszkaniu. Żadnych śladów, żadnego punktu zaczepienia. Doktor Kubeczko chodził wokół zmar-

(dokończenie na stronie 4)

Zabił człowieka. Dostał wyrok śmierci. Oślepił się. Podczas odbywania kary spłodził dziecko.

Czas życia i czas śmierci

DANUTA KUMOR-MIERNOWSKA

Grażyna Plusa nigdy nie zapomni tamtej grudniowej nocy z piątku na sobotę. Nie zmrużyła oka, dręczył ją nieokreślony niepokój, na próżno wyczekiwała na trzaśnięcie drzwi garażu — znak, że mąż wrócił. Rano przyszedł kolega z wiadomością, która zwaliła ją z nóg: był napad, stan ciężki, trzeba mieć nadzieję... Lekarz w szpitalu wprost płakał: nawet zwierzęcia tak się nie bije!

W niedzielę, 5 grudnia, Ryszard zmarł nie odzyskawszy przytomności. Miał 45 lat. Została sama z 3,5-letnią córeczką i półtorarocznym synkiem, w domu na peryferiach Wąchocka który Ryszard dla nich budował ciułając grosz do grosza. Do dziś, choć minęło tyle lat, pokoje na górze stoją puste, nie ma ich za co wykończyć. Przeszła piekło, powoli zapomina, normalna kolej rzeczy, choć jej ciężko. Niedawno ludzie mówili: papatrz, morderca już chodzi po wolności, a Rysiek tyle czasu w ziemi... Zapłakała.

Wertuje liczące cztery tomy akta głośnej kiedyś sprawy zabójcy taksówkarza z Wąchocka. Otwiera je

(dokończenie na stronie 3)

SONY SUPRA Goldstar gwarancja 12 miesięcy

Radiomagnetofony w cenie od 540.000
Magnetowidy od 2.990.000
sprzęt audio • video
odtwarzacze od 1.890.000
telewizory od 2.990.000
UNIVEX®
FIRMA HANDLOWA Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM
Zapraszamy do naszych sklepów
w Kielcach: ul. Buczka 6,
ul. Waligóry 1 — Hala Widowiskowa
ul. Słowackiego 16 — budynek PZMot.
w Radomiu: ul. Zbrowskiego 45

MARIAŻ EKT
EKSKLUZYWNY KLUB TOWARZYSKI
„MARIAŻ"
KTÓRY SKOJARZYŁ JUŻ TYSIĄCE PAR
ROZSZERZA SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ!
WYJAZDY ZAGRANICZNE DLA SAMOTNYCH I NIE TYLKO,
WEEKENDY DLA LUDZI POSZUKUJĄCYCH PARTNERÓW
TO NASZA NOWA OFERTA!
SZCZEGÓŁY NA STRONIE OGŁOSZENIOWEJ
1124-k

ib

interbudex
HALE SPRZEDAŻY MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Kielce-Dyminy, ul. Ściegiennego 252
tel. 11-03-17 telex 613308

Oferujemy po niskich cenach:

MATERIAŁY WIĄŻĄCE
— cement portlandzki workowany 350
— cement biały workowany
— wapno hydratyzowane workowane
— klej „SUBIT" do parkietu
MATERIAŁY ŚCIENNE
— cegła klinkierowa
— cegła szamotowa
— płyty gipsowo-kartonowe „NIDA GACKI"
STOLARKA BUDOWLANA
— pełny asortyment okien drewnianych podwójnie szklonych oraz drzwi malowanych i foliowanych ZSB „STOLBUD" Wołomin
— drzwi drewniane kasetowe zewnętrzne i wewnętrzne
— okna drewniane potrójnie szklone
— drzwi w okleinie naturalnej: dąb, jesion, mahoń, olcha
— ościeżnice drewniane i metalowe
MATERIAŁY DREWNOPOCHODNE
— sklejka grub. od 6 do 12 mm
— płyty wiórowe zwykłe, laminowane i oklejane
— płyty pilśniowe porowate twarde, laminowane i oklejane
MATERIAŁY PODŁOGOWE
— parkiet bukowy, dębowy i brzozowy w różnych wymiarach
— wykładzina winylowa
— wykładzina PCW Jasło
— mozaika bukowa, dębowa i sosnowa
— wykładzina dywanowa
MATERIAŁY OKŁADZINOWE
— płytki elewacyjne klinkierowe (wym. 200×100 i 230×65)
— glazura i terakota „OPOCZNO"
— glazura i terakota import
— szkło okienne grub. 3, 4, 5, 6 mm
— szkło ornamentowe grub. 4, 5 mm
MATERIAŁY POKRYCIOWE
— eternit falisty w kolorach: szary, czerwony, brązowy, zielony
— stolsko fabryczne „IZOLACJA" — MAŁKINIA
— papa wierzchniego krycia
— papa izolacyjna
— papa podkładowa
— blacha trapezowa ocynkowana i powlekana tworzywami organicznymi
MATERIAŁY IZOLACYJNE
— wełna mineralna
— mały z wełny mineralnej
— lepik
MATERIAŁY I URZĄDZENIA INSTALACYJNE
— grzejniki żeliwne
— wanny, zlewozmywaki, brodziki
— umywalki, miski ustępowe
— rury i łączniki z PCW
Zapraszamy w godz. od 8 do 16, w soboty od 8 do 12. 1127-k

Zarządowi Wojewódzkiemu PSL w Kielcach, Gminnym Komitetom PSL, Pracownikom Komendy OHP w Jędrzejowie oraz wszystkim, którzy pomogli nam w ciężkich chwilach i uczestniczyli w ostatniej drodze

śp. STANISŁAWA TRZCIŃSKIEGO

serdeczne podziękowania składa

ŻONA z DZIEĆMI

86722-g

PRACOWNIA USŁUG PLASTYCZNYCH „ARCOM"
Kielce, ul. Zagnańska 84a
I p., pokój 115,
tel. 31-11-41 wewn. 194

WYKONUJE
— NAPISY REKLAMOWE
— REKLAMY NA SAMOCHODACH
— PROJEKTY ZNAKÓW FIRMOWYCH
NIE ZWLEKAJ — ZADZWOŃ!

Widziane z Wiejskiej

Wotum nieufności dla rządu?

Sensacja goni sensację. Liderzy partii chłopskich PSL i PSL „Solidarność", wspólnie ze Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność" podpisali w środę w gmachu Sejmu porozumienie i zawiązują koalicję wyborczą — ku zaskoczeniu szeregowych członków. Jak by tego było za mało — tego samego dnia toczą się burzliwe obrady Komisji Rolnictwa, do których dołącza Klub Poselski PSL. **Pada wniosek o wotum nieufności dla rządu. Powód. Polityka rządu wobec rolników, brak należytej ochrony rynku żywnościowego.**

W czwartek, na posiedzeniu Sejmu pos. Jacek Soska z PSL informuje izbę o przebiegu obrad Komisji Rolnictwa, o zgłoszonym wniosku o wotum nieufności „dla pana premiera", o tym, że dziś J. K. Bielecki spotka się z komisją.

Proponują, aby po tym spotkaniu premier poinformował publicznie Sejm o „działaniach czy efektach nieuczciwej konkurencji z zagranicą", komisja zaś „rezerwowałaby sobie złożenie oświadczenia czy ewentualnie, jeżeli dojdzie do tego, zmian osobowych na szczeblu premiera".

Jaki będzie ciąg dalszy?

RYSZARDA KAZIMIERSKA

Krótko

● 18 bm. prezydent RP **Lech Wałęsa** spotkał się z prymasem Polski kardynałem **Józefem Glempem.**

● **Premier Jan Krzysztof Bielecki** rozmawiał z przedstawicielami Krajowego Porozumienia Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność". Omawiano kwestie związane z polityką gospodarczą rządu oraz przekształceniami własnościowymi.

● W Bagdadzie Irak i Organizacja Narodów Zjednoczonych podpisały porozumienie w kwestii pomocy dla uchodźców kurdyjskich.

● Nic nie wskazuje na to, by trwające w ZSRR od półtora miesiąca strajki górników, w których bierze udział 1/3 wszystkich kopalń węgla kamiennego i ok. 300 tys. robotników miały zostać przerwane.

Porządek kolejnego dnia kontynuowanej wczoraj po dwutygodniowej przerwie sesji Rady Miejskiej w Kielcach uzupełniony został o sprawę budynku po byłej siedzibie Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Radni opo-

Kieleccy radni postanowili:

Biały Dom dla WSP

wiedzieli się (głosując: 30 „za", 3 radnych wstrzymało się, brak sprzeciwu) za przyznaniem go Wyższej Szkole Pedagogicznej. Uczelnia notomiast niejako w zamian opuści pomieszczenia rektoratu przy ul. Wesołej (zostały one przydzielone Urzędowi Skarbowemu) oraz przy ul. Warszawskiej, gdzie znajduje się Instytut Biologii oraz dopłaci w gotówce ewent. różnice pomiędzy wartością obiektów wchodzących w zakres „transakcji". Tym samym rada odstąpiła od wydanego wcześniej Zarządowi Miasta zalecenia, by gmach przy ul. Żeromskiego został wystawiony na przetarg.

Nie zakończono wznowionej debaty nad zagodnieniami ochrony środowiska, odesłano też do przeredagowania projekt uchwały w tej sprawie.

(don)

EKSPRESOWE

SPRZEDAM maszynę do lodów produkcji NRD. Pińczów, 731-75, wieczorem. 87263-g

SPRZEDAM „skodę 120 L" (1985) — stan dobry. Kielce, 31-03-60, po godz. 15. 87252-g

MAŁOWANIE — tapetowanie. Sprzedam „126p" (remont). Kielce, 461-99. 87282-g

SPRZEDAM „audi 100" — listopad 1983. Skarżysko, tel. 51-25-09. 87283-g

OWERLOKI pięcioniłkowe, przemysłowe nowe sprzedam. Kielce, 448-54. 87304-g

„SZARA" tanio sprzedam. Kielce, 448-54. 87305-g

„OPEL kadet 1,3 S" (83), **„vw golf diesel"** (83), **„vw polo"** (82). Skarżysko-Kam., tel. 51-38-27. 6298-r

SPRZEDAM kompletną kabinę **„żuka"**. Radom, 31-35-03. 6285-r

SPRZEDAM ciągnik C-360. Brudnów 51, koło Wieniawy. Swęda Krzysztof. 6288-r

DOM weselny. Radom, 478-94. 6296-r

SPRZEDAM „stara sw 28" z hydrauliczną pompą do wciągania kontenerów. Pionki, tel. 12-48-94, po 20. 6295-g

ŚCIANA domu w dobrym punkcie miasta na reklamę. Starachowice, 78-63. 589-st

LOKAL użytkowy nadający się na sklep, hurtownię, magazyn. Starachowice, 78-63. 590-st

SPRZEDAM okazyjnie kiosk drewniany, przyczepę „niewiadów", hydrofor z osprzętem. Kielce, 66-16-09. 87255-g

PRYWATNA masarnia zatrudni na korzystnych warunkach technologa produkcji masarniczej oraz masarzy. Włoszczowa, ul. Dębowa 29. Kielce, tel. 500-75. 87276-g

SPRZEDAM budkę. Panoramiczna (plac targowy) z kasetami, zarobek — 200.000 — cena 30.000.000, „vw kombi" (1978) automatik 18.900.000. Kielce, 66-46-30. 87262-g

SPRZEDAM „citroena BXD" (1984) — 47.000.000, „BMW 318" (1982) — 36.000.000. Kielce, 31-18-69. 87294-g

ZATRUDNIMY wykwalifikowanych pracowników na stanowiskach ogniotrza dżwigów i koparek oraz mechanika samochodów i maszyn budowlanych. „Jadar" Skaryszew, Wilosza 9, tel. 236. 6294-r

„PEUGEOT 505 GTD turbo" diesel (1985), przebieg 180 tys. km, „peugeot 505 GTD turbo" diesel (1984), przebieg 210 tys. km. Radom, tel. 31-15-55 (wieczorem). 6290-r

ZAMIENIĘ na tańszy lub sprzedam „mazdę 626" diesel (1987). Kielce 115-097 po 16. 87113-g

SZYJĘ kołdry z pierza, wełny i aniłany. Kielce, 28-543. 87070-g

Telefon do wojewody

Do rozmowy przez „gorący telefon" — nr 21-303 — zaprasza wojewoda kielecki Józef Płoskonka w poniedziałek 22 bm., w godz. 10—12.

Na saksy z językiem

Wojewódzkie Biuro Pracy w Kielcach zawiadamia, że w dniu 24 kwietnia 1991 r. zostanie przeprowadzony pisemny sprawdzian elementarnej znajomości języka francuskiego i niemieckiego dla osób ubiegających się o wyjazd do pracy za granicę na okres roczny, które złożyły w tym celu podania do 25 marca 1991 r. Miejsce sprawdzianu — sala konferencyjna Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, godzina 10 — język francuski, godzina 13 — język niemiecki. Należy zabrać z sobą dowód osobisty lub paszport.

Fundacja michniowska

Wczoraj w Kielcach odbyło się posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Budowy Mauzoleum Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej w Michniowie. Postanowiono utworzyć fundację budowy pomnika-mauzoleum, poświęconego upamiętnieniu martyrologii ludności wsi polskiej w czasie hitlerowskiej okupacji. Zebranie organizacyjne w tej sprawie odbędzie się 9 bm.

Słowo Ludu

Redaguje kolegium: Krzysztof FALKIEWICZ – redaktor naczelny (tel. 424-80), Andrzej ZAŁUCKI (tel. 459-19), Zbigniew NOSAL – z-cy red. nacz., Cezary JASTRZĘBSKI, Jerzy KOZERA, Marek MACIĄGOWSKI, Jolanta MAJECKA, Grzegorz SCIWIARSKI (tel. 469-79). Adres redakcji: 25-953 Kielce 12 skr. pocztowa 171, ul. Targowa 18. Dzienik: publicystyczny 472-51, 489-91, 422-63, miejski i informacji 443-45, 472-55, sportu 487-42, łączności z czytelnikami 447-25; redakcja nocna 502-43, Biuro Ogłoszeń 448-98. REDAKCJA W RADOMIU: 26-600 Radom, ul. Słowackiego 1, telefony 237-36, 290-64. Kierownik oddziału – Jerzy FIGAS.
Wydawca: Exbud-13 „Wydawnictwo", Spółka z o.o. Kielce, ul. Targowa 18. Druk: Prasowe Zakłady Graficzne, Kielce, ul. Sienna 2.

Redaktor wydania:
Grzegorz Sciwiarski
Redaktor dyżurny:
Jolanta Majecka

Z bliska i daleka

Ostatni oddech Jałty

Pierwsza w historii dwóch sąsiedzkich krajów wizyta na szczeblu głowy państwa — Michaila Gorbaczowa w Tokio, budzi zrozumiałe zainteresowanie świata. Związek Radziecki i Japonia są bowiem z punktu widzenia prawa międzynarodowego, w stanie wojny od sierpnia 1945 roku. Podstawową przeszkodą w zawarciu traktatu pokojowego są oficjalne roszczenia Tokio do części Archipelagu Kurylskiego. Wyspy Iturup, Shikotan, Kumashiri i Hamabai leżą w bezpośredniej bliskości wyspiarskiego zespołu Japonii, zawsze były jej integralną częścią pod geograficzną nazwą Enzo.

W lutym 1945 roku, w Jałcie, Churchill i Roosevelt obiecali te wyspy Stalinowi w zamian za przystąpienie Moskwy do wojny z Japonią. Tak też się stało. Rozjanie zaanektowali to terytorium, w latach 1947—49 wysiedlili rdzennych mieszkańców, zaś w 1951 roku, podczas podpisywania układu pokojowego z Japonią przez państwa koalicji odmówili udziału w tym ważnym politycznie wydarzeniu.

Spór terytorialny zaważył na całokształcie wzajemnych stosunków. Wprawdzie w 1956 roku, w dwustronnych rozmowach delegacja radziecka zgodziła się na negocjacje w kwestii zwrotu wysp Enzo Japonii, ale cztery lata później Chruszczow zdezawuował to zobowiązanie.

Czy ostatni zimny oddech Jałty zostanie przez Gorbaczowa usunięty z geografii politycznej świata? Raczej nie, z racji wewnętrznych uwarunkowań radzieckich. Decyzjne koła w Tokio zdają się to rozumieć. Nie ulega jednak kwestii, że bez rozwiązania sporu terytorialnego wykluczona jest pełna normalizacja stosunków między Moskwą i Tokio. A z wielu względów właśnie Moskwie powinno na tym głównie zależeć.

WŁADYSŁAW GRABKA

(dokończenie ze strony 1)

sucha urzędowa notatka, spisana przez kpr. A. Matuszewskiego: „3 grudnia 1982 r. o godz. 18.30 zostałem powiadomiony przez dowódcę warty Fabryki Maszyn Rolniczych o wypadku w Dołach Biskupich". Kiedy milicjanci zajechali na miejsce, zastali „erkę", która właśnie zaberała rannego kierowcę „Warburga", Ryszarda Płusę. Znaleziono go w polu, w pewnej odległości od rozbitego auta, w polu znaleziono też młotek, narzędzie zbrodni. Jej świadek, 35-letni Ryszard Motylski, zeznał, że 3 grudnia, przed południem, spotkali się z Waldemarem Mąką w Nietulisku, pili wina przed sklepem, potem spotkali okazją do Starachowic, pili wódkę w knajpie, wino w barze, mieli dobrze w czubie. Wychodząc z tego baru około godz. 17 zatrzymali przypadkową taksówkę, zamówili kurs do Ostrowca, ale po drodze Waldek postanowił zboczyć z trasy, wstąpić do domu w Nietulisku. Wyszedł na chwilę, wrócił niosąc coś pod kurtką, kazał jechać na Prawęcin, mało uczęszczaną drogą. W pewnym momencie Motylski usłyszał trzy głuche uderzenia: Mąka siedzący na przednim fotelu walił kierowcę młotkiem po głowie... Wóz przekoziołkował do rowu. Motylski wyczołgał się przez okno i zszokowany pobiegł do najbliższych zabudowań. To on drwonił na milicję, pogotowie.

Mąkę zatrzymano następnego dnia w mieszkaniu ciotki. Najpierw przyznał się do wszystkiego, później wszystko odwołał, obciążając kolegę. Aresztowany nie tracił rezonu: „będę świrował, udam głupka". Przed milicjantem, który go zatrzymywał zgrywał chojraka: „dużego wyroku nie dostanę, będziesz pan zdziwiony, jak za 7 lat zobaczysz mnie w Kunowie, wtedy dopiero narozrabiam...".

I chyba nie były to czcze przechwałki. W Nietulisku Waldemar Mąka uchodził za łobuza gotowego, zwłaszcza po wódce, do najgorszych wyczynów.

Pierwszy raz za kratki trafił w osiemdziesiątym roku za kradzież i pobicie, odsiedział półtora roku „zaliczając" 9 kar dyscyplinarnych. Wyszedł w lipcu 1982 r. Wtedy — wyznał badającym go psychiatrom: „jakaś siła nieczysta wstąpiła we mnie, jakiś szatan". Nie trzeźwiał, nie pracował. We wrześniu zgwałcił w Ostrowcu dziewczynę, a w październiku w Opatowie napadł z kumplami na podpitego mężczyznę, kilka dni później na dyskotece w Nietulisku poturbował dotkliwie innego mężczyznę, jeszcze innego okradł i pobił znowu w Ostrowcu, w listopadzie. 3 grudnia, kiedy z Motylskim urzędował przed sklepem, zabrał synowi znajomego tysiąc złotych. Na wino. Tego samego dnia wieczorem zabił Ryszarda Płusę. Wsiadając do jego taksówki nie miał pieniędzy na opłacenie kursu, liczył na bogaty łup, ale zawiódł się srodze: w kasetce było zaledwie 4500 zł.

Czas życia i czas śmierci

— Początkowo nie mogłem nawiązać z nim żadnego kontaktu — mówi adwokat, który podjął się obrony Mąki. — Niesłychanie zawzięty, niepokorny, wydawał się zupełnie nie rozumieć swej sytuacji, nie wykazywał cienia skruchy. Rzeczywiście świrował.

19 maja 1983 r. pociął sobie rękę w areszcie, 1 czerwca powtórzył ten numer. W następnych miesiącach robi połyk za połykiem, uszkadza ścięgno Achillesa, gałki oczne — aż do zupełnego oślepnięcia. Szpitale, operacje, lizanie ran, znowu szpitale... Gra na zwłokę z desperacją wprost niewyobrażalną. Daremnie. Z opinii sądowo-psychiatrycznej: bardzo niski poziom uczuciowości wyższej. Egocentryczny, żądny znaczenia. Intelekt w granicach normy. Poczytalny.

Akt oskarżenia gotowy był we wrześniu 1984 r., zawierał 6 zarzutów. Na procesie Mąka, wciąż butny, arogancki, uparcie nie przyznawał się do winy, twierdził, że zrobiono z niego kozła ofiarnego. Sąd dysponował dowodami, zeznaniami świadków, 1 lutego 1985 r. orzekł: kara śmierci, pozbawienie praw publicznych na zawsze. Żadnych okoliczności łagodzących.

— Ten wyrok wstrząsnął nim, spowodował nieoczekiwaną metamorfozę — mówi adwokat. — To już nie był ów pewny siebie cwaniak, ale po prostu przerażony, załamany człowiek. Złożył rewizję do Sądu Najwyższego.

Skład rozpatrujący ponownie sprawę Mąki podtrzymał poprzedni werdykt, minęły kolejne dwa lata, ułaskawienie przyszło dopiero w lutym 1987 r.: karę śmierci zamieniono na 25 lat więzienia, z jednego, jedynego powodu: niewidomy przestępca nie jest już groźny dla społeczeństwa...

W Nietulisku nazwisko Waldemara Mąki nie wywołuje dziś emocji, a jego pojawienie się na przepustce przyjęto w rodzinnej wsi raczej obojętnie: czas zatarł kontury dawnych wydarzeń, ludzie zajęci są własnymi problemami, sam Mąka też stara się trzymać na uboczu, nie szuka dawniejszych kompanów. — Był już trzy razy z przewodnikiem, bo przecież ślepy zupełnie, jak przyjeżdża przeważnie siedzi w chałupie — mówi ojciec, którego zastaje w ogródku przed domem. — Zmienił się, zmężniał, zrobiło się z niego chłopisko. Musi się dobrze sprawować, skoro go wypuszczają, pisał nawet o przedterminowe zwolnienie, ale odmówili — jeszcze za wcześnie.

Starzec zamyśla się: — Jak to jest, że dwoje się ich chowało i każde inne: córka spokojna, porządna, a on... Bóg jeden wie skąd się taki wziął, co w nim siedziało? Zmarnował życie sobie i drugim, ma podwójną karę: wyrok i ślepotę...

— Och, Waldek Mąka, to był kiedyś postrach okolicy — wspominają policjanci z komisariatu w Kunowie. — Pierwszy wśród miejscowych opryczków. Teraz nie słychać, żeby rozrabiał, podobno nawet się ożenił, ma dziecko.

— Tak gadają, może to plotki?

W niewielkiej wiosce koło Ostrowca odnajduję Zośkę (imię zmienione), Waldkową narzeczoną. — Mieliśmy się żenić 25 sierpnia 1990 roku, nawet zaproszenia na ślub pisałam. Dobrze, że mamusia nie zamówiła świniaka, bo by się zmarnował — żali się. — Zaczął smolić chałwaki do małej siostry, więc go przeganiałam i ślubu nie było. Od sierpnia się nie pokazał.

Poznała go w kawiarni, podszedł z kolegą, postawił wino. Potem jeździła na widzenia do Kielc, Krakowa, Bydgoszczy. Zabił, faktycznie, ale ona nie myśli o nim jak o zabójcy, dla niej był dobry, tylko jak ponik... Prawdę powiedziawszy ona też wypić lubi, nerwy ją wtedy czasem ponoszą, może dlatego lwowa taka nerwowa? Ma 8 lat, podobna do Waldka, poczęła się, jak był na którejś przepustce, a może wtedy, kiedy i ona trochę siedziała (drobiazg, pobicie milicjanta), nie wie dokładnie, zresztą czy to ważne?

— Jakby przeprosił, to może i ostatecznie zgodziłabym się na ten ślub, coś się jednak czuje, no nie? To nic, że on jeszcze jakiś czas pewnie posiedzi: tyle czekałam, poczekam jeszcze trochę. Niech dziecko ma ojca.

W nie wykończonym domu w Wąchocku Grażyna Płusa — siostra ofiary: — Kiedyś synek przybiegł z płaczem — wszyscy mają tatusiów, pytają, gdzie mój, co mam im mówić?! — wyszlochał. Omal mi serce nie pękło, pomyślałam: zęb za ząb, śmierć za śmierć. A potem zastanowiłam się: przecież mężowi życia nie wrócę, co mi przyjdzie z zemsty na tamtym człowieku? Niech sobie żyje, byle krzywdy więcej nikomu nie czynił...

Ryszard Płusa miałby dziś 54 lata. Waldemar Mąka w kwietniu kończy trzydziestkę.

DANUTA KUMOR-MIERNOWSKA

Biuro Podróży „Panaceum"

oferuje:

przejazdy luksusowym autokarem (W.C., wideo) z Radomia, Ostrowca, Starachowic, Skarżyska, Buska, Pińczowa i KIELC do:

- ➤ MONACHIUM — przez Norymbergę — Stuttgart
- ➤ PARYŻA — przez Frankfurt — Metz
- ➤ ROTTERDAMU przez Hanower — Essen — Utrecht

WYJAZDY W KAŻDY PIĄTEK!

Informacje i bilety:

KIELCE — ul. Buczka 14, pok. 7, tel. 542-31, telefon informacyjny w godz. 16—19, nr 560-80.

RADOM — „PROMWIZ", ul. Miła 10, tel. 240-26

OSTROWIEC — recepcja hotelu „Łysica", ul. 1 Maja 13, tel. 531-81 do 88 (całą dobę).

JĘDRZJÓW — „Family Shop", ul. 11 Listopada 38, tel. 616-49, w godz. 9—13.

KONSKIE — „Audio-Video-Compakt", ul. 22 Lipca 34, tel. 60-36 w godz. 11—18.

STASZÓW — BTZ „TRAMP", ul. Świerczewskiego 11a tel. 22-37 w godz. 10—16 z wyjątkiem środy.

1057-k

Rys. M. Dulęba

Rys. M. Dulęba

(dokończenie ze strony 1)

nych" i wszystkich, którzy widzą szanse wyjścia z impasu.

Jako pierwszy w naszej dyskusji przedstawił swoją propozycję EDWARD WÓJCIK – przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego w Kielcach. Jego poglądy opublikowano w „Kurierze Kongresowym" Kuriera Polskiego, w dyskusji przed ostatnim kongresem Stronnictwa Demokratycznego.

SL – Budowlani twierdzą, że z miejsca mogą zacząć budować więcej, żeby im tylko za to co robią mieć kto płacić...

Edward Wójcik: – I jest to prawda, bo największą barierą powodującą regres budownictwa jest system finansowania (wykup i uzbrojenie terenów) oraz kredyty na budownictwo. Dziś praktycznie niemożliwe staje się wykupienie mieszkania. Członek spółdzielni zmuszony jest do płacenia odsetek za kredyt, by każdy zobowiązał się płacić nie symbolicznie, ale np. 100 tysięcy miesięcznie uzbierałoby się pokaźna kwota, za którą można rozpocząć budownictwo w mieście, nie korzystając z kredytów.

SL – Czyli budownictwo byłoby realizowane za pieniądze lokatorów, którzy jednocześnie stowoliby się właścicielami określonych części własnych mieszkań.

E.W. – No tym polega sens tej koncepcji. Członek spółdzielni powinien wg niej wnieść np. 30 proc. wkładu własnego wartości mieszkania przed otrzymaniem przydziału. Lokator otrzymując mieszkanie byłby już jego właścicielem w 30 procentach. Pozostałe 70 procent spłacałby przez 40 lat już po wprowadzeniu się i po tym okresie stałby się właścicielem mieszkania. Co roku wykupiłby 1/40 część z tych nie wykupionych 70 procent, po kosztach budowy jednego metra kwadratowego, planowanych na ten rok, w którym spłacałby ratę. Za te pieniądze budowano by następne mieszkania. Z przedpłat i spłat długu mieszkaniowego następowałoby zasilanie budownictwa tak, że z czasem można by zrezygnować z kredytów.

SL – Kto powinien się organizowaniem takiego systemu finansowania budownictwa?

E.W. – Niezbędne są centralne rozwiązania formalno-prawne i gwarancyjne. Państwo lub samorząd musi gwarantować, że ten kto płaci otrzyma mieszkanie za pieniądze wystarczające prawidłowo i według proponowanych zasad, że każdy zyska członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej. Byłbym zdania, że powinna się zająć problemem stolica administracji, samorządowej, wiążąc się to z planowaniem np. kosztów budowy i w związku z tym określaniem stawki przedpłat, kontrolą działania spółdzielni mieszkaniowych.

SL – Czy jest to koncepcja lansowana przez Stronnictwo Demokratyczne?

E.W. – Jest to moja osobista koncepcja, jednak jestem przewodniczącym WK SD w Kielcach i uważam, że członkowie SD powinni wnosić jak najwięcej pomysłów i uwag zmierzających do poprawy sytuacji. Wtedy większe znaczenie będzie miało nasze stronnictwo.

MAREK MACIĄGOWSKI

Szansa na mieszkanie

który wzięła spółdzielnia w jego imieniu. Odsetki te sięgają teraz nawet trzech milionów miesięcznie. Częściowe ulgi nie rozwiązują sprawy, powodują tylko, że dług się odkłada. Lokator – członek spółdzielni płaci i płaci, i nigdy nie stanie się wolnym od opłat. Rzecz więc w tym, żeby zacząć budować bez opierania się o kredyt.

SL – Czy jest to możliwe?

E.W. – Oczywiście, pod warunkiem, że oczekujący na mieszkania zaczną płacić nie symboliczne, ale bardziej realne kwoty i pieniądze te będą od razu kierowane na budownictwo. Rzecz w tym, żeby lokator, mając określone kwoty stawał się właścicielem mieszkania w określonej części. Jeżeli w tym roku koszt budowy jednego metra kwadratowego mieszkania wynosi 1,5 mln złotych, to lokator, który wniesie tę kwotę staje się właścicielem tego metra, niezależnie od kosztów budowy w roku, w którym otrzyma mieszkanie. Spółdzielnia przecież zaangażowała już te pieniądze w budowę, a więc budynek wznoszony za te pieniądze zwiększa wartość do kosztów budowy w roku następnym.

SL – Kto mógłby w ten sposób wpłacać pieniądze?

E.W. – Praktycznie wszyscy, nawet rodzice małych dzieci. Obecnie pieniądze wpłacają członkowie spółdzielni, zarejestrowani kandydaci oraz ci, którzy mają książeczki w PKO. W Kielcach czeka na mieszkanie około 20 tysięcy osób. Gdy-

(dokończenie ze strony 1)

łej, oglądał podłogę, okno. — Miruś — mówi do mnie po jakimś czasie — sprawca musi mieć na butach ślady piór kurzych. Widzisz ile ich tu jest? — I proszę sobie wyobrazić, że morderca rzeczywiście miał przyczepione pióra do butów.

— Policja ma teraz do dyspozycji komputery, chemikalia, różnego rodzaju nowoczesny sprzęt do wykrywania mikrośladów, a wy mi tu, panowie, o muchach i pierze.

— Od kilkudziesięciu lat narzędzia pracy lekarza dokonującego oględzin są takie same — policyjny nos, wzrok i ręce — mówi doktor Kubeczko. — Trzeba jak najszybciej zabezpieczyć wszystkie makro- i mikroślady, zebrać wywiad w środowisku. Bardzo ważne są staranne, drobiazgowe, niezwykle dokładne oględziny ciała i miejsca wokół. Tych czynności nie da się już powtórzyć, przeprowadzić później po raz drugi. Co się zataro, nie zauważyło — od razu, przepadło. Pewnie, że wyciski, przedmioty z zabezpieczonymi śladami, włosy, części ubrania są dokładnie badane w policyjnych laboratoriach. Ale oględziny są najważniejsze. Kupiłem sobie okulary zegarmistrzowskie, wkładam je na nos i wszystkiemu dokładnie się przyglądam.

— Pan wybaczy, doktorze, ale to jest, hmm jakby tu powiedzieć, paskudne zajęcie. Ja bym za żadne pieniądze...

— Nikt pani nie każe. Mam to, co chciałem. Powiem może herezję, ale prawdę. Ja wszystkie zwłoki traktuję wyłącznie jako materiał do analizy, jak na przykład, czy ja wiem, ot choćby ten zeszyt, czy szklankę, kawałek drewna. Nie podaję się emocjom, bo to by mi zaciemniło obraz. Martwy przedmiot do badania, tak z konieczności trzeba traktować zwłoki.

— Wpadł pan już w rutynę.

— Nie wpadłem. Rutyna w moim zawodzie to błąd nie do wybaczenia. W przeprowadzaniu oględzin nie może być schematu. Każdy przypadek jest inny, każdy trzeba traktować indywidualnie.

— To w takim razie ciężka, twórcza praca.

— Żeby pani wiedziała. Czasem wszystko wskazuje na to, że mam do czynienia z samobójcą. Dokładne oględziny wykazują, że nie. Innym razem można mniemać, że to morderstwo, a to nieszczęśliwy wypadek. Drobiazgi decydują o zakwalifikowaniu zdarzenia. Dam pani przykład. Czy widziała pani kiedyś zamarzniętego na śmierć człowieka? No, właśnie. To nie wie pani, że człowiek, kiedy oziębienie jego ciała jest już bardzo duże, zaczyna odczuwać gorąco i rozbiera się. Ściąga sweter, spodnie, koszulę, majtki. Porządniccy potrafią ułożyć wszystko w kostkę, postawić buty na baczność i umierają. W ostatnich minutach drapią rękami ziemię wokół siebie, kopią nogami. I znajdujemy kobietę prawie nagą, ze spuszczonymi majtkami, w wokół ciała czyta ziemię. Można by powiedzieć — zamordowana. A ona zamarzła. Jest wiele takich przykładów. Trzeba dobrze patrzeć, dużo widzieć. Nie wolno wyciągać pochopnych wniosków.

— Kim są najczęściej pana pacjenci?

— Pacjentów mam setki rocznie, nie tylko zwłoki, stykam się także z żywymi. Ale po kolei. Zamordowani to najczęściej ludzie starzy, słabi. Za życia słusznie lub niesłusznie chwalili się posiadanym majątkiem. Oni często padają ofiarami morderstw. I wie pani do jakiego wniosku doszedłem po wielu latach pracy. Kiedyś przyczyną zabójstwa były najczęściej porachunki rodzinne, bójki na weselach i zabawach. Teraz jedni mordują drugich dla pieniędzy, dla złota. Nie zawsze przychodzą do ofiary z zamiarem zabicia, najpierw torturują, potem za mocno uderzą. Zawsze używano do tego celu tych samych narzędzi — noża, siekiery, młotka, ale w ostatnich latach obserwuję nie spotykane kiedyś bestialstwo, kopanie ofiary, oblewanie jej wrzątkiem. Dziś mordercy to bestie, zwyrodnialcy.

— Dużo jest też nagłych zgonów, po wypiciu płynów alkoholopodobnych.

— Takich przypadków mam najwięcej, 150 do 200 rocznie. Ludzie nie mają pieniędzy na alkohol, piją różne świństwa. Umierają młodzi mężczyźni. Trudno też czasem ustalić przyczynę zgonu. We krwi denata nie ma alkoholu, w moczu również. Potrzeba żmudnych, specjalistycznych badań.

— Mówił pan, że ma także do czynienia z żywymi.

Rys. M. Dulęba

— Tak, setki wizyt poturbowanych, pobitych przez chuliganów. Coraz więcej żon z małymi dziećmi zmaltretowanych przez pijanych mężów i ojców. Kiedyś nie było aż tylu tego rodzaju pacjentów. Te bezkarność „damskich bokserów" sprawia, że poczynają sobie coraz śmielej. Przeprowadzam także badania osób podejrzanych o przestępstwa, bardzo dokładne badania lekarskie. Moja opinia ma często decydujący wpływ na skazanie lub uniewinnienie podejrzanego.

— Z pana obserwacji wynika, że jesteśmy narodem coraz bardziej bestialskim, zdegenerowanym.

— Niestety tak. Mam swoją teorię na ten temat. Stresy doprowadzają ludzi na skraj wytrzymałości psychicznej, ze stresów bierze się gwałt, mord. Ludzie nie mają mieszkań, pieniędzy, nie wytrzymują psychicznie, piją coraz więcej alkoholu. Większość przestępstw popełnianych jest pod jego wpływem. Kiedyś też pili, ale jak taki jeden z drugim wypił ćwiartkę, czy pół litra i zjadł do tego schabowego z kartoflami, czy gorący bigos, to mu się tak bardzo z czupryny nie kurzyło. Teraz wypije na jedzenie go nie stać, szybko traci kontrolę nad swoim postępowaniem.

— Bardzo smutne są te pana wywody. Przygnębiające zajęcia. Nie miał pan w swojej pracy zabawnych zdarzeń?

— I to niejedno. Kiedyś miałem dokonać badania lekarskiego podejrzanego o kradzież. Na meblach znaleziono ślady krwi, musiał się gdzieś skaleczyć. Rozbierał się pan — mówię do niego, a on nogami przebiera i prosi, żeby zawołać śledczego. Wołam, wychodzę. Po jakimś czasie wychodzi policjant i informuje, że podejrzany przyznał się jeszcze do dwóch włamań. Rozbierał się pan — zwracam się do niego po raz drugi. A on, bardzo wystraszony, prosi po raz drugi o przywołanie śledczego. I znów ta sama scenka. Policjant wchodzi, ja wychodzę. Przyznał się do dwóch kolejnych kradzieży. Po raz trzeci chcę przystąpić do swoich obowiązków, a on prawie płacze i przysięga, że nic już więcej nie ma na sumieniu, wszystko powiedział. Okazało się, iż był przekonany, że ja jestem jakimś poli-

Okulary Temidy

— Odchodzi pan na emeryturę. Czy wychował pan następców?

— Tak, ma mnie kto zastąpić, ale ja nie-zerwę całkowicie ze swoją pracą. Będę pomagał kolegom. Chcę jeszcze dodać jedno na koniec rozmowy. Sukces zależy nie tylko od dokładnych oględzin lekarskich i wniosków postawionych przez medyka sądowego. Nad rozwiązaniem każdej sprawy pracuje wielu ludzi.

Rozmawiała
ELŻBIETA WIKŁO

EKSPRESOWE

MONTAŻ żaluzji. Kielce 31-45-56 84694-g

WIDEOKAMERA „panasonic" M-10 stereo TVC „panasonic" 33 cale, digital, P.I.P Łódź 87-85-84. 84742-g

AMATEX oferuje kasety magnetofonowe nagrane. Grójec Piłsudskiego 54, tel. 21-60. 5603-r

SPRZEDAM nowy dom. Skarżysko-Kam., tel. 53-85-26. 86526-g

INSTALACJE alarmowe. Kielce 540-33. 86624-g

PRZESTRAJANIE pal-secam, wideo u klienta, telegazeta, piloty, gwarancja. Inż. CECHOWSKI. Kielce 427-88. 82704-g

WIDEOFILMOWANIE. Kielce 66-11-79. 86618-g

SKLEP meblowy. Kielce, ul. Solna — Dom Usług. Zapraszamy. 86326-g

NAPRAWA telewizorów, przestrajanie. Kielce, 32-22-45. 86458-g

SPRZEDAM dom. Wola Kopcowa 62. 86487-g

WIDEOFILMOWANIE profesjonalne, ceny konkurencyjne. Kielce, 27-219 86480-g

SPRZEDAM nowy dom koło Kielc, dojazd MPK. Oferty (86729) „Słowo Ludu" Kielce. 86729-g

SPRZEDAM tanio gospodarstwo rolne, Pardołów 105. Wiadomość: Stąporków, ul. Konecka 6. Kołodziej Ryszard, tel. 486. 86717-g

KUPIĘ dom w Kielcach, może być nie wykończony. Kielce, tel. grzecznościowy 437-66, godz. 18—19. 86735-g

SPRZEDAM kiosk handlowy składany 9 m. Stąporków, tel. 166. 86726-g

WIDEOFILMOWANIE. Ostrowiec, 276-47. 7331-o

WYKONUJĘ kraty, ogrodzenia. Mahometańska 28. Kielce 84083-g

MONTAŻ żaluzji okiennych. Skarżysko-aKm. 513-081. 83887-g

ŻALUZJE — ceny konkurencyjne. Kielce 52-928. 85922-g

ŻALUZJE — ceny konkurencyjne. Kielce 487-72. 85921-g

ŻALUZJE — ceny konkurencyjne. Kielce 32-30-02. 85923-g

WESELA, zabawy — zespół muzyczny „PERŁA". Kielce 200-85. 85777-g

SPRZEDAM „MZ 251e" (nowy). Kielce, 23-885. 86782-g

SPRZEDAM M-3 Radom — Prędocinek. Kielce, 454-83. 86814-g

KUPIĘ mieszkanie własnościowe w Jędrzejowie. Propozycje z ceną. Oferty (86760) „Słowo Ludu" Kielce. 86760-g

POSIADAM do wynajęcia pomieszczenie o pow. 220 m na wszelką działalność. Bliżyn — Langiewicza 2, tel. 541-076. 86811-g

SPRZEDAM kozy. Kielce 66-01-90. 86792-g

NIERUCHOMOŚCI — pośrednictwo. Kielce, 435-63. 86474-g

SPRZEDAM magiel elektryczny — duży, „syrenę" dostawczą. Kielce 27-700. 86745-g

FIRMA zagraniczna wynajmie mieszkanie. Oferty (86773) „Słowo Ludu" Kielce. 86773-g

SPRZEDAM „mercedesa 240D" (1979), „stara 200" w częściach. Kielce, Miła 28. 86774-g

PRZESTRAJANIE telewizorów. Kielce, 489-44. 86771-g

SPRZEDAM działkę budowlaną 4600 m kw. w Pomykowie przy trasie Końskie — Stąporków (gaz), samochód „star — wywrotka 2 WR" z nową kabiną. Końskie, tel. 29-42. 86777-g

SPRZEDAM psa owczarka niemieckiego 7-miesięcznego. Końskie, tel. 32-40. 86850-g

SPRZEDAM „wartburga" (1986) silnik — 1989. Nietulisko Małe 106 k. Kunowa. 7382-o

„126p" (VII-83) sprzedam. Kielce, 265-93. 86940-g

SPRZEDAM mieszkanie 48 m KSM — z telefonem. Kielce 31-23-38. 86868-g

MONTAŻ żaluzji. Kielce 571-79. 85853-g

„ŻUKI" tanio sprzedam (blaszak), gwarancja, skrzyniowy zamienię. Goszcz Zielonka k. Gieleniowa. 6254-r

DEZODORATNY, mydło, inne kosmetyki — tanio! Kielce 22-644 85805-g

MONTAŻ żaluzji. Kielce 32-34-21. 85852-g

POŚREDNICTWO handlu nieruchomościami. Kielce, 32-42-19 (wieczorem). 85614-g

SPRZEDAM „poloneza" (84) i „żuka" składaką skrzyniowego z fabrycznie nowych części. Jędrzejów, tel. 62-989. 7-j

SPRZEDAM „poloneza" 89/90 34 miliony. Kielce, Aleksandrówka 41. 86889-g

SKLEP motoryzacyjny w Sukowie 221 poleca części do samochodu „dacia". 86887-g

PRZESTRAJANIE pal-secam-pal, wideo, telepiloty, telegazeta do tv krajowych, zagranicznych. Montaż u klienta, gwarancja. Kielce, 32-23-31. 86897-g

„FSO", silnik „poloneza" 1986 — sprzedam lub zamienię na „malucha". Kielce 25-253. 86892-g

DIESLE: „opel combi" (1983), „golf" (1979). Ostrowiec, 29-546. 7387-o

MATERIAŁY różne z Dubaju poleca hurtownia. Kielce, 556-92. 86930-g

SPRZEDAM cegłę wap.-piask. 3 NFD, biała, 14.000 szt. Kielce 25-244 po godz. 15. 86977-g

SPRZEDAM „fiata 126p FL" (1987). Kielce, 31-76-11 (po 20). 86947-g

SPRZEDAM „fiata 126p" (1983) 9.800.000. Kielce 266-79. 86954-g

SPRZEDAM — zamienię „tarpana" diesla (1986). Kielce, 66-14-34. 86939-g

SPRZEDAM „audi 80" diesel (1984). Kielce 31-00-83. 86976-g

SPRZEDAM „opla asconę 1,6S" (1981) lub zamienię na „malucha". Kielce, Silniczna 11/4. 86980-g

WIDEOFILMOWANIE Focus — Kielce 31-12-20. 86981-g

MATEMATYKA — egzaminy, korepetycje. Kielce 437-02. 87036-g

SPRZEDAM sznaucery olbrzymy rodowodowe. Kielce, 66-38-43. 87061-g

SPRZEDAM: „ciągnik C-330" (1983), kosiarkę rotacyjną. Sarbice II, nr 5, gm. Łopuszno. 87044-g

POŻYCZĘ 15.000.000 na 10 miesięcy — oddam 45.000.000. Umowa notarialna. Oferty (87017) „Słowo Ludu" Kielce. 87017-g

SPRZEDAM „żuka" (80), „ładę" (77), młocarnię MSC7 z prasą. Rożnica 184 (gm. Słupia). 12-j

SPRZEDAM odtwarzacz i organy „casio". Kielce 31-06-21. 87105-g

SPRZEDAM „jelcza 317" (1988). Kielce, Petyhorska 6. 87109-g

SPRZEDAM „faworitkę". Kielce 31-52-95. 87126-g

SPRZEDAM „kraza" wywrotkę pilnie. Warszawa 15-99-19, 20-68-22. 6247-r

SPRZEDAM tanio „tarpana" (1981) rzadko używanego. — Książ Mały 66 (gm. Książ Wielki). 87093-g

SPRZEDAM „ładę 1500" na części. Kielce 25-293 po 15. 87094-g

Z powodu wyjazdu tanio sprzedam lodówkę, pianino, meble, sprzęt fotograficzny i domowy. Kielce 425-60 po 15. 87098-g

SPRZEDAM tanio podnośnik samochodowy typ „SDO-5A" (czterokolumnowy). Kielce, Tatrzańska 70. 87099-g

SPRZEDAM dom — stan surowy ul. Bukowa oraz pół domu ul. Kilińskiego. Ostrowiec, 534-33, po 19. 7397-o

PRZYJMĘ zamówienia do realizacji po 1.V. 1991: pustaki żużlowe, bloczki, kręgi średnica 80, 100, nagrobki. Starachowice, tel. 81-42. 87101-g

SPRZEDAM silnik „golfa 1500" po kapitalnym remoncie, silnik „mercedesa 200", „multicara" wywrotka, „stara 28" wywrotka. Starachowice, tel. 81-42. 87102-g

„MERCEDESA 200D" (1983) stan idealny. Ostrowiec, tel. 241-65. 7399-o

SPRZEDAM własnościowe 48 m (telefon) w Ostrowcu. Wiadomość: Warszawa, 12-47-67. 7398-o

POSIADAM do wydzierżawienia lokal sklepowy (usługowy) z wyposażeniem — wszelkie wygody. Centrum Ostrowca (Okólna) 291-39, po 19. 7395-o

SPRZEDAM C-330, opryskiwacz 3004. Tarczek 78, k. Bodzentyna. 580-st

SPRZEDAM „skodę 120L" 1989 r. Starachowice, 72-29 lub 51-47. 582-st

SPRZEDAM „126p" (XII.1985). Radom, Starokrakowska 120. 6281-r

NOTARIALNIE dom z placem w centrum, wszelkie wygody, telefon, dwa sklepy bardzo dobrze prosperujące wraz z zakładem rzemieślniczym, maszynami i technologią produkcji. Wyroby wykonywane w zakładzie są sprzedawane w powyższych sklepach. Zakład znajduje się 7 km od Radomia. Oferty 6277 „SL" Radom. 6277-r

MONTAŻ żaluzji kolorowych. Kielce, 512-65. 87189-g

„STARA 28" zamienię na „żuka" lub sprzedam. Adam Surmacz. Wieniawa, tel. 76. 6272-r

SPRZEDAM działkę budowlaną. Jaworznia, tel. 534-94. 87160-g

SPRZEDAM M-2 własnościowe Kielce. Oferty (87163) „Słowo Ludu" Kielce. 87163-g

SPRZEDAM „audi 80" (1989). Kielce, 31-57-82. 87174-g

SPRZEDAM autokar marki „setra". Starachowice, tel. 25-68. 87121-g

DOM Miedziana Góra sprzedam lub zamienię na mieszkanie — Kielce. Oferty (87122) „Słowo Ludu" Kielce. 87122-g

SPRZEDAM „fiata 126p" (1989). Kielce, 31-78-10, po 15. 87142-g

WYKONUJEMY naprawy mechaniczne i blacharsko-lakiernicze samochodów osobowych, ciężarowych i autobusów. Chętnie nawiążemy stałą współpracę z firmami państwowymi, prywatnymi i spółkami. Wykonujemy również usługi wulkanizacyjne — krótkie terminy, przystępne ceny. Kielce, ul. P. Ściegiennego 215, tel. 11-03-72. 87144-g

SPRZEDAM „skodę 120L" (1989). Skarżysko-Kam., 51-32-14. 87145-g

„207D" 1981, „golfa" — diesel 1988. Ostrowiec, 273-56. 7400-o

SPRZEDAM „fiata 126p" — fabrycznie nowy. Kielce, 455-91. 87201-g

SPRZEDAM „mazdę" diesel (1984). Kielce, 200-96. 87204-g

SPRZEDAM pilnie „migomag", spawarkę. Łukowa 122, k. Wolicy. 87225-g

SPRZEDAM kiosk handlowy. Kielce, 31-85-70. 87229-g

SPRZEDAM telewizor czarno-biały. Kielce, 32-32-86. 87234-g

SPRZEDAM „mercedesa 200D" — listopad 1984. Kielce, 66-36-99. 87235-g

SPRZEDAM „fiata 125p" (1981). Kielce, 66-20-45. 87209-g

MALOWANIE. Kielce, 439-55. 87186-g

ZATRUDNIMY operatywną maszynistkę ze znajomością księgowości. Kielce, 464-69. 87223-g

SPRZEDAM spawarkę 220/380V 250A (gwarancja) — cena 1,6 mln. Kielce, ul. Gruchawka 21. 87188-g

SPRZEDAM tanio lodówkę, telewizor kolorowy „sadko", wieloczynnościową maszynę „veritas", „czajkę". Kielce, 31-95-93. 87233-g

„OPLA KADETTA" (86), „malucha" (90) — sprzedam, zamienię na dostawczy. Kielce, 31-23-50, po 17. 87195-g

SPRZEDAM snopowiązałkę konną „MSC 7B", prasę „kuna 21". Sawicki. Brzezie, k. Bodzentyna. 87197-g

TANIO sprzedam „fiata pandę" (1982). Kielce, 442-99. 87175-g

SPRZEDAM „uaza". Stąporków, Prusa 22. 87132-g

SPRZEDAM „mercedesa 207D" bus (1981). Kielce, 32-57-71. 87205-g

SPRZEDAM T 25. Lechów 178. 87206-g

SPRZEDAM „volkswagena" transporter (1980). Kielce, 467-08. 87141-g

SPRZEDAM ciągnik C-360 kabina duża. Kielce, Średnia 10. 87178-g

SPRZEDAM „vipsogal". Kielce, 464-72. 87231-g

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe 37 m kw. Starachowice, ul. Majówka 26b/2. 588-st

SPRZEDAM „nissana" diesel (1985), „opla kadetta" (1982). Kielce, 31-20-75. 87210-g

SPRZEDAM „favoritkę", drzwi pokojowe oszklone. Kielce, 66-45-89. 87214-g

NAPRAWA telewizorów, przestrajanie, montaż anten. Kielce, 31-93-72. 87211-g

SPRZEDAM „żuka" 1983 r., „mercedesa 508D". Szydłowiec, 17-14-86. 583-st

SPRZEDAM „fiata 125p" 1987 r. Starachowice, 89-52. 585-st

SPRZEDAM tanio „fiata 126p" (1984) silnik (1988). Kielce, 561-85. 87218-g

SPRZEDAM „fiata 126p" (1986), „fiata pandę 45" (1983). Skarżysko, 53-10-34. 87221-g

SPRZEDAM „żuka" blaszaka. Kielce, 225-65. 87222-g

„VOLKSWAGENA" garbusa pilnie sprzedam. Dużo części zamiennych. Kielce, Jeleniowska 71. 87219-g

SZYLDY — reklamy, wystroje. Zakład Plastyczny. Kielce, ul. Zamkowa 4. 87220-g

SPRZEDAM boazerię. Kielce, 520-60. 87136-g

M-3 do wynajęcia, płatne z góry za 2 lata. Kielce, 442-47. 87138-g

SPRZEDAM „citroeny" — „BX" (1984) diesel 46.000.000, (1983) 34.500.000, „passata" (1981) diesel, „seat" (1985), „volvo" (1980). Kielce, 421-65, 234-16. 87232-g

SPRZEDAM maszynę do lodów — używaną. Nowa Słupia, tel. 63. 87243-g

SPRZEDAM „fiata 126" (XII 1984) — 10.500.000. Kielce, 409-40. 87240-g

SPRZEDAM tanio tv 20 color — gwarancja, taxometr elektroniczny. Kielce, 279-16. 87237-g

SPRZEDAM „opla kadetta 1,6D" (1989). Kielce, 31-68-05. 87239-g

SPRZEDAM dom drewniany do rozbiórki — stan dobry. Kielce, 66-30-24, ul. Warszawska 405. 87246-g

SPRZEDAM „sierrę 230D". Kielce, 66-35-06. 87274-g

UWAGA! OKAZJA! Zakład krawiecki zatrudni chałupniczki do prostego szycia. Kielce, 31-11-41 wewn. 158, do 15. 87254-g

SPRZEDASZ, kupisz, wydzierżawisz — samochód, lokal, nieruchomość, składając ofertę w Agencji „Infomax". Zadzwoń — bezpłatna informacja o ofertach. Kielce, hotel „Centralny", 456-55, 202-61, 66-25-11 wewn. 140. Skarżysko, Limanowskiego 2, tel. 51-20-69. 87213-g

ATRAKCYJNE
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

po konkurencyjnych cenach

POLECA NOWO OTWARTA HURTOWNIA

„KELMAR"

KIELCE, ul. GRANICZNA 26 (Herby)
tel. 66-09-98.

90-g

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE
„SKARPOL"
26-111 Skarżysko-Kamienna,
ul. Armii Ludowej 115

OFERUJE

- ART. METALOWE — stale zebrowane, kształtowniki, blachy czarne i ocynkowane;
- ART. BUDOWLANE;
- ART. PRZEMYSŁOWIE wielobranżowe.

CENY KONKURENCYJNE!

Informacja, tel. 534-223, godz. 8—16

Dojazd ulicą Prostą (teren pod wiaduktem drogowym)

ZAPRASZAMY!

87095-g

Z głębokim smutkiem zawiadamiam, że 29 marca 1991 r. zmarł w wieku 90 lat najukochańszy OJCIEC

ś.p. WŁADYSŁAW FRONCZYK

Msza św. żałobna odbędzie się w kościele Najświętszej Marii Panny przy ul. Urzędniczej w dniu 24 kwietnia br. o godz. 18.

CÓRKA

Z całego serca dziękuję mojemu mężowi i synowi za troskliwą opiekę nad niewidomym Ojcem, p. Józefowi Getce oraz p. Irenie Kryńskiej za okazywaną Mu pamięć i pomoc oraz wszystkim tym, którzy oddali Ojcu ostatnią przysługę. 81172-g

BIURO PODRÓŻY „MAKRIS"
ul. Sienkiewicza 36 (róg Leśnej) tel. 459-73
ZAPRASZA na imprezy:
BERLIN — każdy czwartek i niedziela — 250.000.
SAMARKANDA — 14.V.—23.V. — 1.800.000
MISZKOLC, BUDAPESZT — co czwartek — 200.000
SEUL — 25.V.—4.VI. — 6.450.000 + 175 dol.
WIEDEŃ — 650.000
Wycieczki do FRANCJI, WŁOCH i GRECJI.
Przejazdy do RZYMU, PARYŻA, KOLONII i innych miast Europy.
Bilety lotnicze do USA i KANADY.
Obozy młodzieżowe, wycieczki szkolne.
Ubezpieczenia komunikacyjne „WARTA".
87071-g

PARAFIALNY ZAKŁAD POGRZEBOWY KSIĘŻA PALLOTYNI
26-600 Radom, ul. Wiejska 2, Tel. 541-43
ŚWIADCZY USŁUGI w zakresie:
● USC (akt zgonu) ● nekrologi ● zawiadamianie o pogrzebie (telegramy) ● ubieranie zmarłego ● trumny ● krzyże ● tabliczki ● miejsce na cmentarzu ● wieńce i wiązanki ● przewóz trumny i ludzi ● znicze ● galanteria pogrzebowa ● foto
nabożeństwo żałobne
6280-r

LEASING —
umożliwia realizację inwestycji bez obciążenia podatkiem dochodowym oraz ujmowanie rat leasingowych w koszty działalności bieżącej.
Możesz stać się posiadaczem:
SAMOCHODU, KSEROKOPIARKI, TELEFAKSU, KOMPUTERA
korzystając z nowej formy zakupu.
Informacja Kielce, tel. 410-66, 453-14 — godz. 8—15
tel. 31-82-05 — godz. 14—21
87236-g

AGENCJA HANDLOWA „ALFA"
Kielce, Sienkiewicza 76
tel. 66-26-68
oferuje do sprzedaży po konkurencyjnych cenach:
▶ KALKULATORY „casio" i „citizen" 10÷12 pozycyjne od 60.000
▶ KALKULATORY biurowe z drukarkami od 300.000
▶ KALKULATORY inżynierskie od 180.000
▶ ELEKTRONICZNE WAGI sklepowe z legalizacją — cena 5.500.000
▶ REGAŁY SKLEPOWE w kompletach w cenie 2.950.000
Informacje i zakup na stoisku audiowideo w PH „Puchatek" (parter).
86972-g

SPÓŁDZIELNIA USŁUG ROLNICZYCH w RZECZNIOWIE
27-107 RZECZNIÓW
OGŁASZA II PRZETARG NIEOGRANICZONY
po obniżonych cenach do 50 proc.
na sprzedaż:
1) kombajn zbożowy Z 056
2) ciągnik C-385
3) ciągnik C-360, 3 szt.
4) przyczepa D 47 A, 5 szt.
5) prasa zbierająca K 442/1, 2 szt.
6) opryskiwacz P 027, 2 szt.
Przetarg odbędzie się 25.IV.1991 r. o godz. 11 w świetlicy SUR — na ogólnych warunkach.
6269-r

Mgr BARBARA ŻELEŹNIKOW
specjalista odnowy biologicznej
zaprasza na zabiegi
▲ wygładzania zmarszczek metodą laserową
▲ podnoszenia piersi
▲ ujędrniania skóry, mięśni
▲ modelowania sylwetki
Zgłoszenia pod nr telefonu 32-20-70
Zapraszamy od 29.IV.1991
Kielce, ul. Sienkiewicza 36
87048-g

HURTOWNIA „CARMEN"
Kielce, ul. Koniewa 27
tel. 443-57
oferuje papierosy:
▶ CARO
▶ CARMEN
▶ KAPITAN
i inne produkcji krajowej i zagranicznej
w godz. 9—16
87215-g

CARS-SHOP AUTO-KOMIS
Sprzedaż samochodów:
„wartburg"
„dacia"
Radom, ul. Marii Konopnickiej 22
6153-r

HURTOWNIA „JATOM"
poleca
☐ siedem gatunków herbat aromatyzowanych 5000 zł/100 g
☐ doskonałe herbaty owocowe 10.800 zł/100 g
☐ herbatę w puszkach 14.000 zł/100 g
Uwaga: Udzielamy rabatu do 13 proc.
Starachowice, ul. 1 Maja 15
tel. 62-18 lub 55-79
po godz. 16.
586-st

SKŁAD CELNY
oferuje usługi
— składowania
— przechowywania towarów.
Kielce, tel. 31-67-81.
87132-g

SHARP — Tv — Wideo
Przyjdź, przekonaj się, u nas najtaniej!
BEIKO — hurt — detal
RADOM, Świerczewskiego 48
tel. 311-228
6287-r

GABINET STOMATOLOGICZNY oferuje:
△ leczenie i usuwanie zębów w NARKOZIE
△ wypełnienia zachodnich firm utwardzane światłem lampy halogenowej
△ nowoczesne metody leczenia
ZAPEWNIAMY specjalistyczną opiekę lekarską.
KIELCE, os. Ślichowice, ul. Kowalczewskiego 4/1
Tel. 491-00.
87194-g

OKNA, DRZWI
MATERIAŁY BUDOWLANE
„MABUD"
Kielce, ul. Zagnańska 72
tel. 31-58-05.
87227-g

ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA
Kielce-Dyminy, ul. Posłowicka 1
oferuje do sprzedaży następujące wyroby:
☐ KULTYWATORY i BRONY CIĄGNIKOWE
☐ ROZDRABNIACZ SŁOMY do kombajnu „bizon"
☐ PIECE C.O. pow. grzewcza 7 m kw.
Informacje pod telefonem 425-93 i 433-97.
87185-g

SPĘDŹ WAKACJE Z „WOJAŻEREM"
WŁOCHY — tramping (Triest – Monfalcone – Wenecja – Rimini – San Marino – Loreto – Porto S. Giorgio – Foggia – Capri – Pompeje – Neapol – Monte Cassino – Rzym – Florencja – Bolonia – Ferrara – Padwa – Triest) 15–26.V.; 15–28.VI.; 15–28.VII.; 15–28.VIII.; 15.–28.IX.
CENA: 1 os. = 2.500.000
2 os. = 4.750.000
2 os. + dziecko = 6.750.000
CSRF – Wyższe Rubachy 14-dniowe wczasy lub kolonie w uzdrowisku od czerwca do września.
CENA: 1 os. = 1.300.000
KIELCE ul. Buczka 55 tel/fax. 518-36
MIECHÓW ul. Racławicka 6 tel. 313-71
1108-k

ZARZĄD MIĘDZYZAKŁADOWEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ w SKARŻYSKU-KAM., ul. Tysiąclecia 10
informuje, że
w roku 1991 ROZPOCZYNA BUDOWĘ BUDYNKU MIESZKALNEGO
ze środków własnych zainteresowanych osób.
Mieszkania będą przydzielane na zasadzie własnościowego prawa do lokalu członkom spółdzielni oraz osobom nie należącym do spółdzielni.
Chętnych prosimy o zgłoszenie się w biurze spółdzielni pokój 21 w nieprzekraczalnym terminie do 4 maja br.
1117-k

HURTOWNIA „IRENA"
oferuje szeroki asortyment wyrobów
GOPLANY
Kielce, ul. Manifestu Lipcowego 43i
tel. 31-82-73
Zapraszamy w godz. 8—16
87292-g

▶ Folie, litery samoprzylepne
▶ galanteria biurowa
▶ ramy, antyramy, fotoramy
▶ plakaty holenderskie
▶ szafki rtv
SKLEP — SOLNA 8 KIELCE
8260-g

Oszalałe „audi" przejechało człowieka

Gdyby pisał do „Telewizji Nocą" zapytałby: dlaczego Fijołowi nie zabrano prawa jazdy. Czy policja to przedszkole, które pijanych piratów, zamiast do aresztu, odwozi do domu. I postawiłby pytanie zasadnicze: Dlaczego Krzysztof Fijoł dotąd nie został ukarany?

Z trudem porusza się o kuli. Wyciąga dokumenty. Papiery. Tu, proszę — karty chorobowe ze szpitali. A tu — zaświadczenie o przyznaniu inwalidzkiej renty. 629 tysięcy złotych. Ma 45 lat. Gdyby nie Fijoł, zarobiłby dwa miliony. Gdyby nie Fijoł, nie byłby wrakiem.

To stało się dwa lata temu. 9 kwietnia 1989 roku była niedziela. W Zwoleniu padał deszcz. Było ślisko. Marian Byzdra miał jechać do Radomia. Pracował jako palacz w WPEC. Wypadła mu nocka. Tymczasem nie zabrał go ostatni autobus. Szedł więc zadzwonić, że się spóźni. Na przejściu pod dworcem PKS stała grupka ludzi. Wraz z nimi przechodził szosę. I nagle pojawiło się to „audi". Jak oszalałe pędziło wprost na pasy. Poczuł uderzenie. I straci przytomność. Ocknął się dopiero w szpitalu.

Miał uszkodzone płuca, żołądek. Całą lewą stronę ciała. Lekarze nie dawali nawet dziesięciu procent życia. Przeżył. Dziś nie włada ręką, a nodze wciąż grozi amputacja.

— Prowadził pijany Fijoł — twierdzi Marian Byzdra. Tak zresztą zeznał w szpitalu. — Ale to bogaty gość. Ma garbarnię, masarnię... Zapłacił, komu trzeba... I chodzi na wolności.

Byzdra nie biega po sądach. Zamiast niego robi to żona. — Nie mam już ani nieniedzy, ani sił — mówi Stanisława Byzdrowa.

Akta sprawy w zwolińskim sądzie są obszerne. Ba. Wciąż puchną. Akta przeciwko sprawcy wypadku, Krzysztofowi Fijołowi. Czy jednak rzeczywiście tego tragicznego wieczoru rozszalałe „audi" prowadził Krzysztof Fijoł?

— 9 kwietnia 1989 roku udałem się do wypadku przy ul. Odrodzonego Wojska Polskiego w Zwoleniu — zapisał w krótkiej notatce urzędowej plutonowy Roman Górski. Ustaliłem, że samochodem osobowym „audi" jechali Krzysztof Fijoł, zamieszkały w Górze Pulawskiej i obywatel RFN, Peter P. z Hamburga. Obaj stwierdzili, że samochód prowadził wynajęty kierowca, który oddalił się z miejsca wypadku.

Były szczecinianin, Piotr P. do Polski przyjechał w interesach. Przy okazji odwiedził kolegę w Górze Pulawskiej. „Audi" było własnością Piotra. Samochodu nie prowadził jednak sam. Ze Szczecina przyjechał z wynajętym kierowcą. Może słusznie — rodacy nie skąpili alkoholu na stołach.

W zamieszaniu oddalił się z miejsca wypadku.

Mężczyzna upadł na maskę — zeznał Krzysztof Fijoł. — Za chwilę był już pod samochodem — tyliną jego częścią. Razem z Piotrem podnieśliśmy samochód, aby wyjąć tego człowieka. Funkcjonariusz zapytał: kto kierował tym samochodem? Chciałem wskazać kierowcę... Już go nie było. Miał jakieś 25-26 lat, 1,80 centymetrów wzrostu, na sobie skórzaną kurtkę...

Policjanci przesłuchują kilkunastu świadków. Ich relacje są jednak sprzeczne. Jedni twierdzą, że z samochodu wysiadło trzech mężczyzn. Inni — że dwóch. Dochodzenie przedłuża się. Przybywają wciąż nowi świadkowie. 6 czerwca 89 r. RUSW przedstawia Krzysztofowi Fijołowi zarzuty: 9 kwietnia 89 r. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa drogowego: kierując „audi" w stanie nietrzeźwości (1,3 promile), nie zachował ostrożności i najechał na przejściu dla pieszych Mariana Byzdrę. Podejrzany nie zgadza się z zarzutami. — Nie ja kierowałem samochodem! Kierowca zbiegł.

Konfrontacja jeszcze mocniej zaciemnia sprawę. Coraz bardziej świadkowie nie są zgodni w ilości mężczyzn. Ci, którzy przedtem widzieli trzech, widzą dwóch. Ci, którzy widzieli tylko dwóch, również tracą pewność... 28 czerwca 89 r. sprawę przejmuje Prokuratura Rejonowa w Lipsku.

— Wynająłem nieznanego mi kierowcę do Cieszyna — podtrzymuje uparcie Krzysztof Fijoł. — Oświadczam, że ani ja, ani Peter, nie prowadziliśmy samochodu!

Prokurator przesłuchuje świadków. Galimatias trwa. „Widziałem trzech mężczyzn..." twierdzą jedni. — Było ich z pewnością tylko dwóch...

31 lipca 89 r. prokuratura umarza dochodzenie z uwagi na brak dostatecznych dowodów popełnienia przestępstwa przez Krzysztofa Fijoła.

Stanisława Byzdrowa wysyła zażalenie: „Poszkodowany widział tylko dwóch mężczyzn. Osobnik o pseudonimie „Długi" nie istnieje". Prokuratura Wojewódzka w Radomiu uwzględnia zażalenie. Zleca prokuraturze w Lipsku uzupełnienie dochodzenia to znaczy przesłuchanie dodatkowych świadków. 31 października 1989 r. prokurator rejonowy oskarża Fijoła o to, że umyślnie naruszył zasady ruchu drogowego kierując „audi" w stanie nietrzeźwości najechał na przejściu Mariana Byzdrę.

16 stycznia 1990 r. w Sądzie Rejonowym w Lipsku zapada wyrok. Na mocy art. 1, ustępu 1, ustawy o amnestii z 7.XII.89 r. postępowanie wobec Krzysztofa Fijoła zostaje umorzone.

30 marca 1990 roku do Sądu Wojewódzkiego w Radomiu wpływa rewizja Byzdrów żądają zmiany treści wyroku. „Oskarżony popełnił przestępstwo, które trzeba zakwalifikować znacznie surowiej". 26 października 1990 r. Sąd Wojewódzki uchyla zaskarżony wyrok i kieruje sprawę do Sądu Rejonowego w Lipsku (Roki Sądowe w Zwoleniu) do ponownego rozpoznania. A zatem wszystko zaczyna się od nowa.

— Wszyscy świadkowie zostali już przesłuchani — mówi sędzia Jarosław Dąbrowski. — Dysponujemy także koniecznymi opiniami biegłych. Pozostaje jeszcze ustalenie terminu z biegłym, który musi być obecny na sprawie. Sądzę, że sprawa znajdzie swój finał jeszcze w tym miesiącu.

— Jak zabijać, to tylko samochodem — mówi Marian Byzdra.

— Zniszczył człowieka. Okaleczył. I nic? — pyta Byzdrowa.

Tylko kto? Kto siedział za kierownicą „audi" 9 kwietnia 1989 roku? Opatrzność ocaliła życie Byzdry. Lecz za kierownicą nie mógł siedzieć duch.

Imię i nazwisko oskarżonego zmienione

Duch za kierownicą

BARBARA KOŚ

Fot. ARCHIWUM

Moja najciekawsza sprawa

Opowiada prokurator ADAM MOCHOWSKI

Kto zabił?

Zdarzyło się to na początku lat 70-ych, w zapadłej wiosce, gdzie diabeł mówi dobranoc. Pracowałem jako prokurator powiatowy w Końskich. Był koniec pięknego słonecznego lata. Milicja zerwała mnie z łóżka bladym świtem. Chodziło o zabójstwo kobiety.

Zajechaliśmy przed maluteką chatkę. Wewnątrz była tylko jedna izba. Panował w niej straszliwy zaduch. Jedyne okno zabito gwoździami. W kołysce pod oknem kwiliło niemowlę a wokół — pobojowisko: puste butelki po wódce i po bimbrze, na stole i pod stołem poprzewracane półmiski, ślady chrzanu i sałatki jarzynowej na ścianach. Uczestnicy libacji pijani w sztok leżeli pokotem. Trudno było zgadnąć, którzy z nich są rodzicami dziecięcia. Na łóżku zauważyłem kobietę w średnim wieku. Lekarze z pogotowia, będący tu przed nami, stwierdzili jej zgon. Na małżowinie usznej zmarłej widniała zaschnięta krew.

Niestety, nikogo z uczestników libacji nie można było zapytać o jej przebieg. Nie mieliśmy innego wyjścia jak razem z funkcjonariuszami MO wybrać kilku mężczyzn z tego towarzystwa, zapakować ich do stodoły, gdzie przynajmniej jest świeże powietrze i czekać aż wytrzeźwieją. Zrobiliśmy tak. W międzyczasie milicja sfotografowała wszystkie ślady oraz odesłała zwłoki do prosektorium.

Po kilku godzinach, które spędziłem w przydomowym sadzie na rozmowach z sąsiadami, drzwi stodoły otworzyły się i na chwiejnych nogach wyszli biesiadnicy. Od nich dowiedzieliśmy się, że właśnie odbywały się chrzciny niemowlęcia, a denatka była jego chrzestną matką. Pomagała też gospodarzom przygotować przyjęcie. Musiała potem iść do domu, żeby się przebrać, a kiedy wróciła, impreza trwała ale odłamki skaleczyły kobietę w okolicach małżowiny usznej. Krew poplamiła obficie. Ktoś przerażony miał jeszcze tyle przytomności umysłu, że kazał zawiadomić pogotowie ratunkowe, które jednak, jak się okazało, przyjechało za późno.

Patolog, badający zwłoki stwierdził bardzo wysoki poziom alkoholu we krwi denatki. Ale to ani alkohol, ani skaleczenie na skroni nie było przyczyną jej śmierci. Kiedy się przewróciła, zadławiła się własnymi wymiocinami. Nie było to więc zabójstwo tylko po prostu nieszczęśliwy wypadek.

Notowała

LIDIA ZAWISTOWSKA

Poczta „Magazynu"

Każdy, kto prosi otrzymuje

Do redakcji wpłynął list (szkoda, że anonimowy) nawiązujący do artykułu „Każdy, kto prosi otrzymuje" z 23 marca br. Jego autor prezentuje odmienne, niż wypowiadający się w publikacji mieszkańcy Korytnicy, stanowisko w sprawie zabytkowego tryptyku. Oto fragmenty listu:

„...Walczy się rzekomo o obraz święty. A skoro się go wywalczy, to umieści się go na dawnym miejscu i otworzy się w dniu odpustu, albo i nie jak nie będzie pogody. I znowu deszcz, wiatr, wilgoć i czas zrobi swoje. A ja jako stary parafianin (tylko rodem nie stamtąd) powiadam, że nie należy obrazu ściągać do Korytnicy. (...).

W tej wielkiej bitwie nie widzę ani za grosz wiary, ani krzty patriotyzmu, jest tylko zwykła chłopska zawziętość. Jedynie parę osób jest oddanych kościołowi w Korytnicy, ale tych nie słychać. Modlą się i dają ofiary nawet bezimiennie. Jestem pewny, że żaden z tych agresywnych — pobożnych parafian nie wie co ten obraz przedstawia, kto na nim jest? (...).

Skromny parafianin"

„List otwarty do Andrzeja Ropelewskiego"

W Magazynie „Słowa Ludu" z dnia 1.11.1991 r. nr 1641 (12553) pt. „List otwarty do Andrzeja Ropelewskiego" w sprawie kol. Jana Kurgana z Jędrzejowa jest stwierdzenie, że były prezes Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD w Kielcach, komandor Leon Pająk miał oświadczyć ww. „Takich jak wy powinniśmy powywieszać zaraz po wojnie, bo szkoda dla was kulki".

Stwierdzam, że zmarły komandor Leon Pająk nie mógł się tak wypowiedzieć, gdyż jako żołnierz Westerplatte sam przeżył wojnę i poznał warunki niewoli. Znając jego osobowość nie mógł użyć takiego stwierdzenia.

Prezes Zarządu Woj. Związku Kom. RP i b. Więźniów Politycznych

JÓZEF TRUTKOWSKI

50 najbogatszych Polaków

Opublikowany w poprzednim numerze „Magazynu" artykuł Jadwigi Karolczak, którego bohater utrzymuje, że jest najbogatszym człowiekiem w Polsce, wzbudził duże zainteresowanie, nie tylko osobą p. Kazimierza Grabka, ale w ogóle ludźmi bogatymi w Polsce. Było w tej sprawie sporo telefonów. Zatem na życzenie naszych Czytelników przedstawiamy dziś za wyspecjalizowanym w takich zestawieniach poznańskim tygodnikiem „Wprost" (nr 6 z dnia 10 lutego br.) listę rankingową 50 najbogatszych Polaków. Oto oni:

1. Barbara Piasecka-Johnson, lat 51, wdowa po jednym z najbogatszych Amerykanów, której majątek przekracza 550 milionów dolarów. Inwestuje w Polsce.

2. Wojciech Fibak, lat 39, tenisista, finansista, kolekcjoner. Jego majątek szacuje się na 50 milionów dolarów.

3. Piotr Buchner, lat 48, doktor chemii i farmacji, współwłaściciel wielu firm farmaceutycznych, inwestuje w Polsce. Mieszka w Warszawie.

4. Aleksander Gawronik, właściciel biura handlu zagranicznego, założyciel i udziałowiec prywatnego banku w Poznaniu, prywatny importer benzyny. Obrót miesięczny jego przedsiębiorstwa ocenia się na kilkaset miliardów złotych, dochody miesięczne szacuje na kilkaset milionów.

5. Sobiesław Zasada, lat 60, ekonomista, samochodowy mistrz Europy, zwycięzca 148 rajdów samochodowych, przedstawiciel zachodnich firm i właściciel przedsiębiorstwa „Alpha" w Krakowie. Majątek oszacowany na 25 mln dolarów.

6. Henryk Stokłosa, lat 42, senator, właściciel Zakładu Rolniczo-Przemysłowego „Farmutil H.S." w Śmiłowie k. Piły. Obroty firmy sięgają 20 mld złotych miesięcznie.

7. Leonard Praśniewski, właściciel firmy „Inter-Kim" w Zielonce pod Warszawą i współzałożyciel spółki „Polnippon" (I. Sekuła, P. Wilczek) z kapitałem założycielskim miliona dolarów.

8. Zbigniew Niemczycki, lat 44, inżynier elektryk, prezydent amerykańskiej kompanii handlu międzynarodowego „Curtis Int." (sprzęt elektr. firmy „Otake"). Ma 30 proc. udziału w koncernie, którego obrót roczny wynosi od 2 do 3 mld dolarów.

9. Janusz Leksztoń, lat 29, założyciel firmy „EL-GAZ", której majątek wyceniono na ponad bilion złotych.

10. Jarosław Ulatowski, założyciel firmy „Kablex", której wartość wynosi 5 mln dolarów, zaś wartość produkcji kilkanaście miliardów złotych miesięcznie.

11. Mariusz Olech, lat 37, właściciel kilku prywatnych przedsiębiorstw w Niemczech i sieci sklepów w Polsce.

12. Anna Podniesińska, psycholog i dziennikarka z zawodu, współtwórczyni firmy „Intercom" i współwłaścicielka paru innych. Obraca około 20 mln dolarów miesięcznie.

13. Mieczysław Wilczek, chemik, prawnik, ekonomista, b. minister, wiceprezes polsko-japońskiej spółki „Polnippon". Majątek szacowany na wiele milionów dolarów.

14. January Gościmski, rolnik, pełnomocnik francuskiej firmy „Kamatex". Milion dolarów.

15. Jerzy Starak, lat 43, właściciel spółki „Comindex".

16. Andrzej Czarnecki, właściciel warszawskiej firmy „Plastomed", w roku 1989 dwunastej na liście firm zagranicznych o największym eksporcie.

17. Zbigniew Bokun, lat 39, właściciel firmy „Labo-Lang".

18. Kazimierz Pazgan, lat 42, szef firmy „Konspol" w Nowym Sączu. Ma 51 procent jej udziałów.

19. Wojciech Soszyński, współwłaściciel (z dwiema siostrami) poznańskiej firmy „Inter-Fragrances" i paru innych oraz 12 zakładów produkcyjnych. Obrót „imperium Soszyńskich" w 1990 r. osiągnął 200 mld złotych.

20. Mariusz Świtalski, 28 lat, prezes i główny udziałowiec „Elektromisu" w Poznaniu.

21. Mariusz Walter, lat 53, b. dziennikarz telewizyjny, pełnomocnik i dyr. generalny przedsiębiorstwa zagranicznego ITI.

22. Anton Bijok, lat 36, właściciel dwóch przedsiębiorstw, w Garmisch Partenkirchen i w Pile, których obroty w ub. roku osiągnęły 250 mld złotych.

23. Adam Smorawiński, współwłaściciel przedsiębiorstwa zagranicznego „Atos" i przedstawiciel BMW AG na Polskę.

24. Bogdan Spiż, lat 41, właściciel Przedsiębiorstwa Zagranicznego LEGPOL (m.in. rozlewnie piwa), jego majątek szacuje się na 130 mld złotych.

25. Edward Pilch, lat 57, właściciel wytwórni ceramicznych urządzeń sanitarnych k. Bielska-Białej. Obroty od 600 do 800 mln złotych miesięcznie.

26. Krzysztof Niezgoda, współwłaściciel czterech firm w Poznaniu, których obroty dwa lata temu przekroczyły 130 mld złotych.

27. Marek Profus, lat 37, elektronik, przedstawiciel niemieckich koncernów „Blaupunkt-Bosch" i „Hirschmann" na Polskę. Wartość roczna obrotów kilkanaście milionów dolarów rocznie.

28. Karol Wapniarski, właściciel firmy „Cavona" pod Poznaniem.

29. Janusz Stajszczak, lat 32, wykształcenie średnie, współwłaściciel firmy holdingowej „Weltinex" w Bydgoszczy.

30. Aleksander Pac, właściciel gdańskiej firmy „Hydrochem", której eksport wynosi rocznie ponad milion dolarów.

31. Michał Kropidłowski, lat 45, rolnik, twórca polonijnej firmy „Dampex" (kożusznictwo), obrót w ubiegłym roku 25 miliardów złotych.

32. Witold Sarosiek, lat 51, prezes spółki „Baltic-Uniservice" z siedzibą w Szczecinie (transport i gospodarka morska), współwłaściciel spółki „Lumina", której obroty w zeszłym roku wyniosły 18 mld złotych.

33. Roman Kwaśny, lat 42, firma rzemieślnicza „Instal-bud" i współwłaściciel firmy „K i S".

34. Krzysztof Ruciński, prezes spółki z o.o. „Venesso" w Warszawie.

35. Wojciech Niewiadomski, lat 47, ekonomista, właściciel firmy „Uni-prod" w Warszawie i pod Siedlcami. Obroty przedsiębiorstwa wyniosły dwa lata temu milion marek.

36. Krzysztof Duda, lat 28, właściciel firmy „Kadex" w Zamościu (spedycja międzynarodowa), wydawca tygodnika „Wybrzeże".

37. Krzysztof Habich, lat 42, właściciel firmy „Sherida" i spółki „Przymierze" (produkcja silników elektrycznych).

38. Franciszek i Wacław Jopkowie, firma w Zabrzu produkująca materiały budowlane. Dwa lata temu obrót przekroczył 4 mld złotych.

39. Adam Suchanek, prezes i główny udziałowiec spółki „Silvant" z oddziałami w całym kraju. W pierwszym półroczu 1990 r. jej obrót sięgnął 10 mld złotych.

40. Romuald Daniel Szczawiński, lat 40, prezes spółki holdingowej „RDS Centrum".

41. Jerzy Zarębski, inżynier chemik, firma „Lonza" i przedsiębiorstwo „Lonzavis" w Gdańsku, wartości 30 mld złotych.

42. Marek Mikuśkiewicz, właściciel spółki „Marc-Pol", jej obroty w pierwszym półroczu 1990 r. sięgały 57 mld złotych.

43. Henryk Kuśnierz, lat 37, chemik, firma transportowa „Heon", której obroty wyniosły w ub. roku 100 mld złotych.

44. Ryszard Figurski, właściciel firmy „Figra Holland" oraz „Fimak" w Rumii koło Gdyni.

45. Bogdan Skórczyński, właściciel firmy „Agrosmak" i przedsiębiorstwa „Ercom" w Poznaniu.

46. Kazimierz Łodziński, właściciel największej handlowej firmy w Krakowie.

47. Stanisław Staniuk, firma ZANIA w Słupsku.

48. Wojciech Kruk, złotnik z Poznania, szacunkowa wartość eksportu wyrobów — kilka milionów dolarów.

49. Daniel Sokół, lat 32 z Radomia, w spółce z Gilem Gidfriedem prowadzi pierwsze prywatne kasyno gry w hotelu „Mrongovia".

50. Mirosław Banach, lat 37, hodowla tuczników w Grajewie pod Giżyckiem.

Kazimierz Grabek spod Grójca, na tej obejmującej sto osób liście w ogóle nie figuruje. Jan Cichopek (Kielce) z siostrą, są na 67 miejscu listy rankingowej „Wprost" (w pierwszym kwartale br. ich „Acumen" osiągnął obrót w wysokości 42 mld złotych), zaś Zbigniew Kośla z Ostrowca jest dopiero na 74 miejscu.

Polemiki

Czy tylko chodzi o ucieczkę w marzenia?

W numerze 1649 Magazynu „Słowa Ludu" z br. ukazała się króciutka recenzja pana Grzegorza Kozery dotycząca powieści Teresy Opoki „Kocie oczy". Autor lojalnie przypomina, iż jest to debiut autorki w prozie dla młodzieży. Już na wstępie p. Kozera wymienia klasyków powojennej prozy dla dzieci i na podstawie doświadczeń, jak sam pisze, „wczesnej młodości" niefrasobliwie wyciąga wnioski, iż Teresa Opoka nie zdołała im dorównać. Zapomniał piszący o tym, iż w dorobku wymienionych przez niego twórców są pozycje o różnej wartości, że pisane były i są dla innych odbiorców. Odbiorcami powieści „Kocie oczy" mogą być czytelnicy od 14 roku życia, w większym stopniu dziewczęta niż chłopcy. Czytelnikami utworów pisarzy wymienionych przez autora opinii są 10-, 12-latki, rzadko kiedy — zwłaszcza obecnie — starsze dzieci. Konsekwencją takiego założenia jest większa liczba wątków i problemów, bo inaczej utwór stałby się infantylny.

Nie można też zgodzić się ze sformułowanym autorytatywnie stwierdzeniem, iż utwór „razi sztucznością, jego akcja jest nudna, rozmywa się w nadmiarze pomysłów i zawieszonych wątków". Taki argument mógłby być brany pod uwagę, gdyby czytelnikami „Kocich oczu" byli odbiorcy książek Bahdaja czy Nienackiego. Dziewczęta starsze z pewnością zainteresują poruszane w powieści problemy takie, jak choćby sprawy ekologii, stosunków między rówieśnikami, życzliwości czy bezinteresowności w działaniu.

Zarzut, iż autorka część wątków zawiesza i nie rozwiązuje ich, musi budzić, delikatnie mówiąc, wątpliwości. Dzięki takim właśnie rozwiązaniom stosowanym dość powszechnie w literaturze dla dzieci i młodzieży po 1956 roku daje się czytelnikom możliwość fantazjowania i samodzielnego wyciągania wniosków z przedstawionych sytuacji.

Uwaga, iż T. Opoka starała się być „oryginalna i przesadziła" jest niesłuszna, a z całą pewnością dyskusyjna. Sądzę, iż p. G. Kozera mało wnikliwie prześledził tok akcji. To nie „szara polska rzeczywistość", a świat fikcyjny, świat Patrycji dominuje w powieści, wątek realistyczny jest elementem wtórnym. Autorka wprowadziła do utworu element symultanizmu, wskazując na fakt, iż akcja rozgrywa się równolegle w obu płaszczyznach. Odwołała się też do założeń sztuki konceptualistycznej, czego przecież nie dostrzegamy w powojennej prozie młodzieżowej.

Sądzę, iż powieść T. Opoki pt. „Kocie oczy" zasługuje na uwagę ze względu na sposób ujęcia tematu jak i osiągnięcia formalne. Najważniejsze wydaje się humanistyczne przesłanie powieści — bądźcie życzliwi i wyrozumiali wobec siebie, korzystajcie z radości świata, ale pamiętajcie, że nie można być szczęśliwym kosztem drugiego człowieka.

Marek Kątny
Kielce
ul. Szczygła 3/36

OD AUTORA:

Negatywnie oceniając powieść „Kocie oczy" Teresy Opoki naraziłem się Panu Markowi Kątnemu. Gdybym napisał panegiryk, zapewne wszystko byłoby w porządku. Podtrzymuję jednak swoją opinię: książka jest nudna i przesycona pomysłami, co nie zmienia faktu, że autorkę stać na napisanie ciekawszej powieści dla młodzieży.

Jeśli chodzi o autorytatywność, którą wytyka mi Pan Kątny, pozwolę sobie zauważyć, że jest ona także jego udziałem. Skąd bowiem przekonanie, że starsze dziewczęta „zainteresują poruszane w powieści problemy"? Mogę się tylko domyślać, że pewność tę Pan Kątny uzyskał dzięki dydaktycznej i naukowej pracy. Moje kontakty z nastoletnimi dziewczętami (zwłaszcza gdy osiągają pełnoletność) nie są ani dydaktyczne, ani naukowe, lecz — powiedzmy — bezpośrednie i życiowo dogłębne. I wcale nie uważam, że przez to mniej wiarygodne.

GRZEGORZ KOZERA

Halina radzi: bądź zawsze piękna

Dieta dobrego humoru

Aby cały dzień towarzyszył nam dobry humor spróbujmy zastosować dietę polecaną przez prof. Demlinga z Erlangen (RFN): A oto „dieta dobrego humoru":

I śniadanie:

Filiżanka kawy, herbaty lub kakao z jedną łyżeczką cukru, albo 1—2 kostki czekolady, ewentualnie mała kanapka z chleba pełnoziarnistego z miodem lub dżemem. Dla uspokojenia nerwów: mała porcja owsianki lub płatków kukurydzianych.

II śniadanie:

Bulion dla osób z niskim ciśnieniem. Owoc albo sok owocowy dla osób z podwyższonym ciśnieniem.

Obiad:

Powinien być niewielki: jogurt, twarożek albo ser żółty, owoce.

Po południu:

Herbata z mlekiem lub cytryną lub kawa (dla osób, które mają kłopoty z utrzymaniem linii — bez cukru).

Kolacja:

Powinien być to posiłek spożywany ok. godz. 18—19. Mała porcja ryby lub mięsa, duża porcja warzyw — jeśli to możliwe z cebulą i czosnkiem. Cebula powoduje obniżenie cholesterolu i cukru we krwi, a czosnek zapobiega chorobie wieńcowej.

Do poduszki

Mączka owsiana rozpuszczona w mleku. Uspokajająco też działa napar z rumianku i mięty. Jeden dzień w tygodniu — dieta na zjedzenie 600 kalorii pod postacią owoców, a także niewielkich ilości białka (np. jogurt albo twaróg na mleku). Do tego co najmniej 2 litry wody albo herbaty ziołowej.

Moda

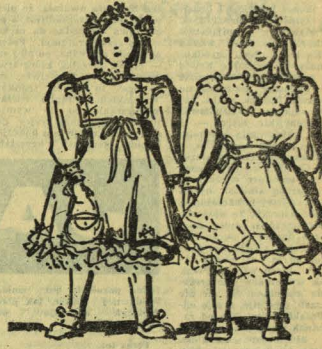

Rysowała autorka, projektantka mody firmy „Europol", Kielce, ul. Warszawska 147.

Na pierwszą komunię

DOROTA ORŁOWSKA

Wiosna to także czas komunii św. i dużych problemów z tym związanych, o których się nie pisze. W co ubrać swe pociechy?

To co oferuje handel, to miniatury sukien ślubnych z falbanami na żyłkach, z koronkami w każdym „wolnym" miejscu materiału, błyszczące, świecące... Przesada, brak gustu i wyczucia! A gdzież się podziała skromna, wdzięczna sukieneczka, delikatna i dziewczęca? Gdzie prostota i dobry smak?

Gorąco współczuję mamom i z myślą o nich podejmuję ten temat. Polecam sukieneczkę „za kolano" (nie długą!) na usztywnionej halce, odcinaną w pasie lub na karczku. Bardzo ładnie wyglądają na drobnych ramionkach bufki, a pod szyją maleńka stójka wykończona falbanką lub haftem.

A w dni chłodniejsze? Niezwykle szykownie prezentuje się prosty płaszczyk rozszerzony ku dołowi bez kołnierza z paską z tyłu i obciąganymi guzikami. Może być również pelerynka wykonana z atłasu lub cienkiej wełenki ozdobiona taśmą lub puszkiem.

Dla chłopców, a oni są nie mniej ważni, oczywiście garnitur. Marynarka może być krótka i dwurzędowa. Kolory to na pewno granat i czarny lecz również błękit, biel i popielaty. Polecam błękitną marynarkę do granatowych spodni lub granatową do popielatych wraz z popielatą kamizelką, oczywiście, nieodzowna jest biała koszula. Na tę uroczystość jedwabna, z muszką lub krawatem.

Drogie mamy, póki jeszcze czas spróbujcie same lub z pomocą kogoś, kto szyje, zapewnić dziecku i... sobie dobre samopoczucie w tak ważny dzień.

Skąd twoje imię?

Leopold — staroniemieckie: lut — lud, naród, wojsko i bald — odważny, śmiały, imię męskie oznaczające człowieka wyróżniającego się odwagą.

Lucyna — łacińskie: lucinus — świetlisty, pierwotne imię bogini światła.

Małgorzata — greckie: margerites — perła.

Marcin — łacińskie: Martius — należący do Marsa.

Maria — hebrajskie: Miriam.

Marta — aramejskie: marta — pani.

Michał — hebrajskie: Mikael — któż jak Bóg?, imię jednego z archaniołów.

Olga — starorosyjskie imię przekształcone ze skandynawskiego Helga: szczęśliwa.

Paweł — łacińskie: Paulus — drobny, mały.

Rafał — hebrajskie: Rafael Bóg uleczył.

Stanisław — słowiańskie: stano — stać, być sławnym ze swego stanu.

Stefan — greckie: stephanos wieniec, korona, znak zwycięstwa.

Sylwester — łacińskie: silvester — należący do lasu, dziki.

Tomasz — aramejskie: Toma od taam — podwajać, imię oznaczające bliźniaka.

Wacław — słowiańskie: więc-sław — więcej sławy.

Wincenty — łacińskie: vincens — zwyciężający.

Zuzanna — hebrajskie: szoszannah — lilia.

Zygmunt — staroniemieckie: sigu — zwycięstwo i munt — ochrona, opieka.

Wycieczka na weekend

Grodowa Góra

CEZARY JASTRZĘBSKI

Trzeba do niej dotrzeć, by zobaczyć pozostałości po pogańskim ośrodku kultowym. Miejscami dobrze widoczne wały otaczają murowaną kapliczkę wystawioną w 1850 r. na miejscu wcześniejszej, drewnianej. Stoi ona na wąskiej grzędzie skalnej, gdyż z jednej strony jest stromie urwisko nieczynnego już kamieniołomu, a z drugiej znajduje się inny, czynny ciągle kamieniołom czerwonego piaskowca triasowego. Na stokach Góry Grodowej prowadzono prace archeologiczne, które ujawniły istnienie osady. Zimą chętnie przebywają tu narciarze, gdyż mają skocznię narciarską i trasę biegową.

Do Grodowej Góry dotrzemy z przystanku PKP w Tumlinie (wyjazd z Kielc o godz. 6.50 lub 9.03, bilet za 1600 zł). Za znakami czerwonymi udajemy się na zachód i wkrótce mijamy cmentarz w Tumlinie, gdzie są dwie mogiły żołnierzy poległych w czasie I i II wojny światowej oraz interesujący kościół z 1599 roku, obok którego nagrobki z obcojęzycznymi nazwiskami pracowników okolicznych hut, po 3 km od początku wycieczki docieramy na Górę Grodową, a po dalszych 4 km na Górę Wykieńską, gdzie kolejna skocznia narciarska. Potrzeba jeszcze 2 km wędrówki lasem by dotrzeć na Górę Kamień. Pod szczytem znajduje się pomnik przyrody „Skalki Piekło" — odsłonięcie piaskowca z czasów dewonu o wysokości 5 i długości ok. 15 m. Po przejściu kilkuset metrów docieramy do drogi jezdnej w Ciosowej. Kto ma jeszcze siłę, ten może przejść pętlę jednego z trzech w kraju torów samochodowych (na prawo) a jeśli czuje się wyczerpany idzie do przystanku MPK w Ciosowej (na lewo). Stąd autobus nr 9 odjeżdża do Kielc o godz. 15.12, 16.56 i 19.02. Bilet kosztuje 2600 zł.

Tajemnice kamieni (IV)

Królem kamieni od niepamiętnych czasów był **diament**, choć przecież jest to tylko minerał będący krystaliczną odmianą węgla. Pierwszymi ludźmi, którzy poznali diamenty (nazywali je **„kraa"**) były ludy zamieszkałe w okresie starożytności Półwysep Indyjski. Stąd też przeszedł on do krain położonych nad Morzem Śródziemnym. Grecy nazywali go **„adamos"**. Arabowie **„almas"**. Ciężar diamentu mierzono w karatach od popularnej indyjskiej rośliny **Kuara India**, o nasionach w kształcie fasoli. Poza ciężarem przy ocenie tego kamienia liczyła się barwa (najwartościowsze są przezroczyste bądź o odcieniu błękitnym) i skazy (wadą mogą być szare lub matowe plamki, żyłki i pęknięcia). Wśród diamentów wyróżnia się kilka typów, z których najpopularniejsze to: **bort** — występuje w postaci niarnistych, nieprzezroczystych skupisk w kolorach szarym i czarnym; **ballas** — skupiska zlaczonych kryształów o podłożu promienistej zabarwionych na szaro; **karbonado** — drobnoziarnistę, porowate skupiska czarnej barwy rzadziej szarej lub zielonej.

Aż do XVII wieku diament wydobywany był wyłącznie w Indiach. Dopiero w 1725 roku odkryto jego złoża w Brazylii, a w połowie XIX wieku na Uralu i w Australii. W 1867 roku rozpoczęła się „gorączka diamentowa" w Afryce Południowej. Niestety, do dziś nie odnalazł się najsłynniejszy diament świata, tzw. **Cullian**, o ciężarze 621 g i wielkości 11,5 cala wydobyty w Pretorii. Jedynie największa jego część pod nazwą **Gwiazdy Afryki** została oprawiona w berło królów Anglii.

O tajemniczej mocy diamentów — w kolejnym odcinku.

Opracowała

BEATA SZCZEPANEK

Uśmiechnij się!

— **Dlaczego pan bije tego chłopca?**
— **Bo płacze.**
— **Dlaczego płaczesz?**
— **Bo mnie tatuś bije.**

* * *

— **Macie tu we wsi lekarza?**
— **Nie mamy, umieramy bez lekarskiej pomocy.**

* * *

— **Bywają psy mądrzejsze od swoich właścicieli.**
— **Wiem. Sam mam takiego.**

Jad Szatana

Alkohol był, jest i będzie czymś dwuznacznym. Mówimy: „pijaństwo przeklęte", ale i — „wódka jest dla ludzi". Nasi przodkowie nazywali gorzałkę Krwią Boga bądź Jadem Szatana. A więc: cudowne uwznioślenie lub pokusa, upadek, zguba. Zależy to zapewne od dawkowania. Europejskie, zatem — i polskie, traktowanie alkoholu, łączy go przede wszystkim z uciechami stołu, choć w starożytnej Grecji wino było uznawane za metaforę wieczności. Poza Europą alkohol bywał znakiem Niewytłumaczalnego. Indianie wierzyli, że upiór siło pozostawać w mocy szlachetnego ducha, że sama fermentacja jest zjawiskiem nadprzyrodzonym. Czy wierzą nadal? A niech wierzą! Polak na tak wydumane interpretacje nie ma czasu. Na nic nie ma czasu, gdy pije, a pije odkąd Polakiem jest. Nie od razu jednak wódeczka stała się jego ulubionym trunkiem. Najpierw pływał w piwie, które zastępowało nawet wodę. Ba! Szlachta uważała, że piwo wody jest areszszkliwe, a picie piwa niezbędne do zachowania złotej wolności. Potem nastąpiła era wina, po niej zaś — epoka gorzałki, która trwa po dziś dzień. Właściwie zaś — jest to epoka trunków wszelakich. Nastąpiło wielkie pomieszanie, bo do wymienionej klasycznej trójcy dołączyły różne tam koktajle, koniaki, denatury i kryształy.

Fot. ANDRZEJ PECZALSKI

JAK PIJEMY

Jedno pozostało bez zmian. W dawnej Polsce, jak pisze historyk obyczajów, pili wszyscy.

Teraz też. (łem)

Pić czy się leczyć?

Co piąty Polak nadużywający alkoholu, przedzej czy później, popada w zależność od niego, a zależności tej nie można wyleczyć tak, jak grypy czy anginy. Co medycyna może zaoferować tym ludziom? Czy jest w stanie wyleczyć ich z choroby alkoholowej? Istota leczenia polega na tym, by nauczyć ich żyć bez alkoholu, pod warunkiem, że sami tego chcą. Terapia przymusowa przeważnie bywa mało skuteczna. Stosowane w niej leki to „esperal" „antiol", które są już farmakologicznym przeżytkiem. Tak naprawdę nie ma leków przeciw uzależnieniu, które wzmagałyby się, woli. „Antiol" i „esperal" są tylko środkami pomocniczymi — powodującymi silną kontrrekcję organizmu na alkohol, budzącymi strach przed konsekwencjami picia. Możliwości medycyny są zatem skromne.

Nowoczesne podejście do tych problemów stawia nie tylko na kontakt z lekarzem. Leczącym chorobę alkoholową potrzebna także w ogromnej mierze pomoc psychologów oraz terapeutów byłych alkoholików, zachowujących trwałą abstynencję.

Stosowanie psychoterapii rozpoczęła niedawno **Miejska Poradnia Odwykowa w Kielcach**, w której zarejestrowanych jest około 3 tys. pacjentów. Wykorzystuje nowoczesną metodę Minnesota, przekazaną przez Stefana Johansona z Instytutu Cornerstone na Florydzie.

Pacjenci zgłaszający się do poradni niekoniecznie trafiają do lekarza, chyba że sobie tego życzą. Przede wszystkim zajmuje się nimi psycholog, nie jednorazowo, lecz stale. Sposób leczenia chorzy wybierają sami. Większość decyduje się na terapię grupową. Terapeuta jest ich przewodnikiem, doradcą, konsultantem. Przekazuje wiedzę na temat mechanizmów obronnych anonimowych alkoholików, uczy pracy nad sobą, aby przestali pić.

Chronić ludzi przed chorobą alkoholową powinna nie tylko służba zdrowia. Jej wysiłki nie wystarczą, jeżeli system polityki państwa wobec alkoholu jest taki, że Polska znajduje się w czołówce producentów alkoholu na świecie, zajmując czwarte miejsce po USA, ZSRR i Japonii. (mar)

Radomskie pod gazem

W 1990 r. zatrzymano 127 osób podejmujących pracę po kielichu (na pewno dobrym, skoro dały się zatrzymać), wszczęto 300 postępowań przygotowawczych o nielegalny handel alkoholem, — sporządzono 486 wniosków do kolegiów za wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu popełnione pod wpływem alkoholu, — skierowano 196 wniosków do komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi, o objęcie leczeniem osób uzależnionych od alkoholu i uciążliwych dla otoczenia. (łem)

Niewyraźna granica

„Granica między człowiekiem pijącym stale, lecz towarzysko a alkoholikiem jest niewyraźna. Zasadnicza różnica polega na tym, że pijący towarzysko pije dlatego, że mu sprawia przyjemność, a alkoholik dlatego, że nie może się od tego powstrzymać".

KENNETH C. HUTCHIN

Strumień ognistej wody

Od Bałtyku po Tatry wartko płynie strumień wody ognistej. Nie omija on, rzecz jasna, Kielecczyzny. Łatwo się o tym przekonać wychodząc na pierwszą z brzegu ulicę, małomiasteczkowy rynek, czy wiejskie opłotki.

W 1988 roku mieszkańcy Kieleckiego kupili 4.478 tys. litrów 100-proc. alkoholu oraz 9.796 tys. litrów wina. Rok później — 4.198 tys. litrów alkoholu i 9.295 tys. litrów wina. W I kwartale ubiegłego roku sprzedano ponad 437 tys. litrów spirytusu i 327 tys. litrów wina. I tu statystyki urywają się.

Wydział Polityki Regionalnej i Rozwoju Gospodarczego UW w Kielcach informuje, że tzw. podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż alkoholu nie mają obowiązku składania sprawozdań dotyczących obrotu alkoholem. Nikt więc nie wie dokładnie ile alkoholu konsumują obecnie młodzi i starsi mieszkańcy regionu.

Wiadomo natomiast, że parlament zapracowany seryjnym wytwarzaniem ustaw znalazł czas na zliberalizowanie ustawy „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi". **Na wolnym rynku alkohol stał się bardzo dobrym towarem, przynoszącym ogromne zyski finansowe,** czego najwymowniejszym wyrazem jest słynna afera „Schnapsgate". O społecznych, zdrowotnych i dla bezpieczeństwa publicznego skutkach państwa — nikt już nic nie mówi.

— Obserwujemy wzmożoną presję na wydawanie zezwoleń na prowadzenie handlu napojami alkoholowymi — mówi **Zofia Janiszewska**, inspektor w Wydziale Polityki Regionalnej UW w Kielcach. — Liczba punktów sprzedaży alkoholu powyżej 4,5 proc. jest jednak ściśle określona przez Radę Ministrów. Limit ten dla Kielecczyzny wynosi 840 punktów i w pełni został wykorzystany. W tym roku Ministerstwo Rynku Wewnętrznego nie przewiduje zwiększenia liczby punktów sprzedaży alkoholu.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych do 4,5 proc. (piwo) ustala wojewoda. Wynosi on obecnie 2,5 tys. pkt. Parcie na jego zwiększenie jest ogromne. Na piwie zarabia się i to dobrze.

— Wydaje się, że obecna polityka alkoholowa zdaje się służyć doraźnym interesom rachitycznej gospodarki państwa i kapitałowi prywatnemu. O biologiczne skutki alkoholowego rozpasania nikogo głowa nie boli (eug)

* * *

Mieszkańcy woj. radomskiego wydali w ub. roku na zakup alkoholu w uspołecznionych punktach sprzedaży detalicznej (dane z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego) blisko 361 mld zł, co stanowiło 10 procent wszystkich wydatków na żywność. Nie gorzały kupili od indywidualnych — działających zarówno legalnie, jak i nielegalnie — sprzedawców, ile od Rumunów i Rosjan — statystyka milczy. Ale najpewniej niemało. Na każdym wszak targowisku wódki „skolko ugodno", również spirytusu i to po cenach konkurencyjnych, nawet po 60 tys. zł za litr spirytusu.

W Radomiu i województwie, przeliczając wszystkie alkohole na czysty spirytus, rozprowadzono legalnie około 3,3 mln litrów „wody ognistej". Statystycznie daje to około 5 litrów czystego spirytusu na głowę, wliczając w to również małolaty i oseski.

Coraz pełniej

Ludzi zwozi się tutaj różnych, ale ten trzynastolatek z Radwanowic wyróżniał się wszystkich. Zupełnie pijany spał po prostu na ulicy Wernera. Potem opowiadał, że to jacyś dwaj spoili go na „Korei". Nie wiadomo właściwie, jak to tam było, bo przy matcu znaleziono złotówki i dolary. Ale najważniejsze, że przyjechała po niego matka. Gorzej jest, kiedy takiego wytrzeźwiałego nieletniego delikwenta nie ma komu odebrać.

— Liczba nocującej u nas młodzieży niepokojąco wzrosła — mówi mgr **Joanna Górska**, dyrektor Izby Wytrzeźwień w Radomiu.

Nocują głównie chłopcy. W minionym kwartale trafiło do Izby 27. Plus jedna dziewczyna, piętnastolatka. 16-, 17- i 18-latki zabierane są najczęściej z bójek, pociągów i melin. Piętnastolatka była właśnie z meliny.

Przepisy mówią, że nieletniego przekazać wolno tylko rodzicom lub opiekunom prawnym. Więc — rodzice powiadomieni, wszystko to jest bardzo przykre i świadczy o degeneracji naszego społeczeństwa.

Obiekt przy ul. Wernera to nie hotel. Niemniej ma swoich stałych bywalców. We wspomnianej grupie 17-latków trzech było już tu po raz drugi. Stałym bywalcem stał się też jeden piętnastolatek. Ale cóż — przykład idzie z góry. Już w styczniu br. nocowało w radomskiej izbie dwa razy więcej pijanych, niż w styczniu 90 r. To znaczy nie zjawiają się jednak o określonej porze. Co wtedy?

— Dzwonię wtedy do instytucji zaprzyjaźnionych: komendanta policji i dyrektora Pogotowia Opiekuńczego — tłumaczy mgr Górska. — Nie mają obowiązku, ale na zasadzie koleżeństwa pomagają nam w ciężkich chwilach. W sumie — 600 osób. Do 15 marca br. przywieziono na ul. Wernera 1446 gości. W zeszłym roku było ich wszystkich 5 tys. 300. A mamy dopiero trzy miesiące roku bieżącego.

Koszty pobytu rosną. Od 21 lutego br. klient izby płacił do 20 procent przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej z ostatniego kwartału tj. maksymalnie 280 tys. plus 56 tys. zł na dowóz radiowozem. W Radomiu koszt ten wynosi 200 tys. plus radiowóz. Wiadomo jednak, że nawet jeszcze wyższa opłata nie powstrzyma ludzi przed piciem.

— Zmienia się „asortyment" naszych klientów — twierdzi dyrektor Górska. — Bardzo dużo ludzi trafia tutaj z miejsc rozbojów, napadów, przestępstw.

Piłeś — nie jedź

W minionym roku doszło w Polsce do ponad 50 tys. wypadków komunikacyjnych, w których śmierć na miejscu poniosło przeszło 4700 osób, a 66.290 zostało rannych. Wiele wskazuje na to, że rok bieżący zaznaczy się statystyką jeszcze bardziej ponurą, bo tylko w I kw. odnotowano 15-procentowy wzrost dramatów na drogach. Jedną czwartą wypadków powodują nietrzeźwi uczestnicy ruchu i z reguły są to wypadki najcięższe, najbardziej groźne, okupione ceną ludzkiego życia. 40 proc. wszystkich zabitych na polskich drogach i 25 proc. rannych to ofiary alkoholu. Gazety niemal codziennie podają przykłady tragedii: oto w Skarżysku pijany kierowca „fiata 131" najechał na grupę pasażerów oczekujących na przystanku MPK — obrażenia odniosło 7 osób, w tym 5 dzieci; w Komórkach gmina Daleszyce zginął pijany 19-letni motocyklista, w Chęcinach inny 22-letni zalany wielbiciel czaru dwóch kółek wjechał w budynek; w Kielcach na skrzyżowaniu „trabant" potrącił przechodzącą przez jezdnię podpitą kobietę...

To właśnie nieostrożność pijanych pieszych zazwyczaj jest przyczyną nieszczęść, kierowcy pod muchą są sprawcami około 12 proc. kolizji. Dużo to czy mało? Zważywszy, że polskie prawo wymaga absolutnej trzeźwości za kółkiem — jednak dużo. Wobec łamiących surowy wymóg nie ma pobłażania: w I kw. br. policja w Kielecklem zatrzymała 947 kierujących po spożyciu (w analogicznym okresie ub.r. o połowę mniej) i skierowała tyleż wniosków do kolegium. 441 kierowców za podobne wyczyny utraciło prawa jazdy na 3 lata.

W roku 1990 służby ruchu drogowego woj. radomskiego zatrzymały 1845 nietrzeźwych kierowców oraz 87 nietrzeźwych pieszych.

Zmierzch bimbrowni?

W 1989 roku w Radomskiem ujawniono 36 przypadków nielegalnego „pędzenia" spirytusu, w ub. roku 14, w tym — 8. Na wsi spirytus wytwarza się z kartofli i zboża, rzadziej z cukru. W mieście głównie z cukru i wina. Szczególnie ten ostatni sposób jest popularny w miastach. (woj)

W Kielecklem w I kwartale br. ujawniono 5 wytwórni — największą w samych Kielcach, na Czarnowie, gdzie producent stracił 250 litrów zacieru. W czasach kartkowych pędzono na ogół w celach handlowych, krążyły famy o bimbrowych zagłębiach w okolicach Rakowa, Włoszczowy, Łagowa, do wpadek dochodziło dość często, a represje były na tyle dotkliwe (3-miesięczna sankcja, tryb doraźny, gwarantowany wyrok skazujący), że raz zlikwidowane punkty nie odradzały się więcej. Dziś pędzi się raczej dla własnych potrzeb, w kameralnych warunkach, na mniejszą skalę — ale pędzi. Są tacy, którzy uważają, że dobrze zrobiony bimber mniej szkodzi niż wódka. A już na pewno jest tańszy.

(dak)

Meliny

Alkohol można dziś kupić dosłownie wszędzie, nie tylko w sklepie czy knajpie, ale na bazarach, na ulicy, z samochodu, walizki, siatki, znowu — po latach posuchy — stał się dostępny praktycznie w każdym miejscu i o każdej porze. Z danych policyjnych wynika, że o ile w I kwartale ub. r. w woj. kieleckim prosperowały 923 meliny (tzw. mieszkanie-we, to w analogicznym okresie rb. było ich 640, prawie o 1/3 mniej. Zmienił się też przekrój wielu handlarzy: kiedyś prym wiódł nad wiedli emeryci, teraz coraz więcej młodzieży i średniaków, którzy utraciwszy pracę dorabiają do zasiłków. Nad ubiegłym zanotowano spadek liczby melin o połowę. Kilka szczególnie głośnych banknuctw odbiło się echem w całym mieście.

Klientela wszędzie zazwyczaj jest podobna i nader urozmaicona, z usług meliniarskich korzystają fizyczni i umysłowi, męty i ludzie o inteligenckich aspiracjach; kiedy przyciśnie pragnienie, a do nocnego sklepu daleko.

— Walka z melinami przypomina walkę z wiatrakami — uważają policjanci z Kieleckiego Wydziału Prewencji KWP. — Z różnych względów. Przede wszystkim dlatego, że społeczeństwo, choć niby potępiony i nie pochwala, wcale nie jest zainteresowane przerwaniem procederu (gdyby nie było kupujących, nie byłoby sprzedających), obowiązujące ustawodawstwo też nie sprzyja ukróceniu tego zjawiska: kto o zdrowych zmysłach, mając świadomość, że grozi mu odpowiedzialność wobec prawa, zdecyduje się przyznać, że kupił wódkę w melinie? A kiedy nie ma świadka, nie ma sprawy! W I kwartale br. represje z tytułu nielegalnego handlu alkoholem dotknęły zaledwie 19 osób, z których większość — sądzić można — i tak nie zaprzestanie działalności.

Z drugiej strony jest publiczną tajemnicą, że tzw. mety są dla policji cennym źródłem informacji o przestępczym świecie, więc i stróżom porządku na ich likwidacji aż tak bardzo nie zależy. (dak)

Mały słownik

wyrazów i wyrażeń pomocnych w nabyciu i spożyciu alkoholu tam, gdzie monopol państwowy nie dociera

Bełt, jabcok, kwas, mamrota, granat, pryta, siara — popularne nazwy tanich win produkcji krajowej.

Berbelucha, czyściocha — popularne nazwy wódek czystych.

Beja, gotowy (ugotowany), trafiony osobnik, który dużo wypił i na razie nie może.

Kozłowy — osobnik znajdujący się w stadium poprzedzającym stan opisany w pkt. 3.

Chory — ten, który poprzedniego dnia zaliczył punkty 3 i 4, i zastanawia się co dalej.

Flaszka — termin zastrzeżony dla władających grypserą (pochopne użycie grozi nieszczęściem). Oznacza jedną butelkę wódki.

Pół mera, pół basa — pół litra wódki czystej. Nazwa oddana w pacht frajerom.

Zborgować flaszkę — dać wódkę na kredyt.

Skaleczyć się — napić się i myśleć, żeby jeszcze.

Zaleczyć się — uzupełnić niedobory alkoholu w organizmie.

Z gwinta — pić nie trzeszcząc się o kieliszki.

Sypać — polewać, gdy są kieliszki. (żem)

Cennik z radomskich melin

Wódka czysta (1/2 l) 40 tys. zł — meliny w zakładach pracy, 35—37 tys. — „czysta" zwykła w zwykłej melinie, 40 tys. — „wyborowa" w zwykłej melinie. Wina tanie (innych brak) 12 tys. zł za butelkę (bez względu na markę). (żem)

Rys. M. Dudycha

JAK PIJEMY

w przechowalniach

Często są to osobnicy bardzo zdemoralizowani. Wystarczy obejrzeć te porozbijane lutynyte ściany, jakie pozostają po ich wizycie.

Radomska izba boryka się z wieloma kłopotami. Nie sposób na przykład znaleźć chętnego do pracy w tej placówce leczniczej. Jest notychmiast do objęcia półtora etatu. Może to być jeden lekarz, może być trzech. Zarobki są dobre. Mimo to nie ma ani jednego kandydata.

Wiele złej krwi narobiły niedawne dyskusje radnych nad celowością istnienia radomskiej Izby Wytrzeźwień w ogóle. Na razie wiadome jest jedno: izba rostaje. W takim kształcie jak obecnie. Poprzednio mówiono bowiem m.in. o utworzeniu tu ośrodka detoksykacji. Należy przypomnieć, że obiekt przy ul. Wernera to jedyna placówka tego rodzaju w województwie. Ma na celu chronić życie i zdrowie zarówno pijonych, jak i trzeźwych, którym pijani zagrażają. Pijaństwo w narodzie rośnie w tempie zastraszającym. Nie zwalczy się go likwidując Izbę Wytrzeźwień. (bk)

W 1990 roku w Izbie Wytrzeźwień w Kielcach przebywało 5213 osób. Większość to mężczyźni powyżej 18 roku życia — 4947. Kobiet było 145, chłopców do lat 18 — 120 i jedna dziewczyna.

Najwięcej nietrzeźwych znajdowało się w grupie wiekowej 29—50 lat — 2962. Najczęściej upijali się pracownicy fizyczni — 2371 oraz nigdzie nie pracujący, bez zawodu — 1921. Wśród pensjonariuszy izby było 132 kierowców, 122 pracowników umysłowych, 326 rencistów i emerytów, 162 właścicieli prywatnych przedsiębiorstw (w tym taksówkarze) 58 studentów i uczniów szkół średnich. Spośród nieletnich 76 było uczniami, 8 pracowało, a 39 nie uczyło się i nie pracowało.

Pierwsze trzy miesiące bieżącego roku przyniosły pocieszające dane. Do 31 marca w Izbie Wytrzeźwień noclegowało 2085 osób tj. blisko 40 proc. ogółu korzystających z „wytrzeźwienia" w roku ubiegłym.

Zauważyliśmy znaczny wzrost liczby bezrobotnych upijających się do nieprzytomności — mówi dyrektor izby, Henryk Mańkowczyński. — O ile w ubiegłym roku spośród 5213 pensjonariuszy 1921 tj. ok. 37 proc. stanowili ludzie nigdzie nie pracujący, to w pierwszych trzech miesiącach br. widać wyraźną przewagę tych drugich. Przykładowo w marcu wśród 757 zatrzymanych przez funkcjonariuszy policji i dowiezionych do nas było 349 bezrobotnych, w tym grupa osób utrzymujących się z zasiłku, a to stanowi aż 46 proc. Co miesiąc notujemy systematyczny wzrost pensjonariuszy: w styczniu br. — 626, w lutym — 704, w marcu — jak już mówiłem 757. Przez pierwsze 9 dni kwietnia przebywało tu 219 kobiet i mężczyzn, mimo że w lutym opłatę za nocleg podwyższyliśmy do 280 tys. zł. Mamy swoich stałych bywalców. Nazywamy ich „kryształowcami" ponieważ najczęściej odurzają się środkami nie przeznaczonymi do picia, przygotowanymi na bazie alkoholu. Niektórzy byli u nas jak 30 i 40 razy i traktują Izbę Wytrzeźwień jak łaźnię i hotel. Około 60 proc. korzystających z naszych usług nie jest w stanie za to zapłacić.

(elżo)

Krzyżówka ze sponsorem

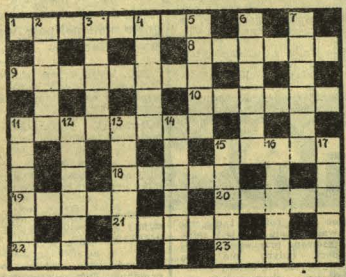

Fundatorem nagrody — 100 tys. złotych — jest Przedsiębiorstwo Handlowe „AXEL", które zaprasza Państwa do swych sklepów w Kielcach przy ul. Sienkiewicza 38 i ul. Zagnańskiej 149.

POZIOMO: 1) specjalista w zakresie budowy statków, 8) walory języka w dziele literackiem, 9) solenizant listopadowy, 10) pseudonim literacki Zenona Przesmyckiego, 11) epilepsja, 15) pierwiastek chemiczny o l. at. 23, 19) kuzynka kruka, 19) na pewno buduje, 20) urzędnik dworski w średniowiecznej Polsce, 21) odwad latający nad brzegami wód i mokrych łąk, 22) broniona przez Hektora, 23) kostrzewa.

PIONOWO: 2) ptak śpiewający z rodziny łuszczaków, 3) w tytule powieści Tadeusza Brezy, 4) modlitwa muzułmanina, 5) kiszonka, 6) pryzma, 7) biała broń, 11) konny lub królów, 12) część koła u wozu gospodarskiego, 13) gloria, 14) wypryzk skórny, 15) wolne miejsce do obsadzenia, 16) bogatka leśna lub wodna, 17) niejedna w płocie.

Rozwiązania prosimy nadsyłać w ciągu 7 dni.

JAG

Rozwiązanie krzyżówki z nr. 1648 z 22 marca:

POZIOMO: podomka, rower, zalotka, rudel, loteria, tresa, Wersal, Aryman, Borków, emalia, kierat, Anzelm

PIONOWO: przelew, delator, materia, Ararat, kwadra, pralka, rzygacz, staniol, ebonit, sikora, laweta.

Nagrodę — 150 tys. złotych — ufundowaną przez Zakład Ubezpieczeń „WESTA" Przedstawicielstwo w Kielcach, wylosował: Robert Tokarski, ul. Jagiellońska 47/12, 25-606 Kielce.

Zagadka literacka

Leżąc albo siedząc w swoim pokoju machinalnie przypomniał sobie, w jaki sposób ze Skierniewic powrócił do Warszawy. Około piątej rano kupił na dworcu bilet pierwszej klasy, nie był jednak pewny, czy takiego żądał, czy dano mu go bez żądania. W Warszawie opamiętał się dopiero w Alejach Jerozolimskich, już jadąc dorożką. Do swego mieszkania dostał się ledwie po półgodzinnym dzwonieniu. Służącemu nakazał nie przyjmować nikogo; pomimo to kilka razy odwiedził go doktór Stuman.

Jak brzmi tytuł powieści, z której pochodzi zacytowany fragment i jak się nazywa jej autor? Odpowiedzi prosimy kierować pod adresem „SL" (z dopiskiem „Zagadka literacka nr 6") — do 26 kwietnia br. Nagrody książkowe funduje prywatna księgarnia „Klosk" przy ul. Piekoszowskiej w Kielcach.

(ERA)

Rozwiązanie zagadki literackiej nr 4 — Władysław Stanisław Reymont — „Chłopi". Nagrody otrzymują: Edyta Orłowska, Ostrowiec Św., ul. Sportowa 18, Agnieszka Karpas, Kielce, ul. Zalasie 140.

Pomyśl!

MYDŁO

Kawał mydła, który masz na toalecie, ma kształt prostopadłościanu. Używasz go co dzień równomiernie. W ciągu 7 dni wszystkie jego wymiary zmniejszyły się do połowy (zmydliło się). Na ile dni wystarczy jeszcze tego mydła, jeżeli będziesz nadal używał go tak samo intensywnie?

Rozwiązanie z poprzedniego numeru:

Basen nie wypełni się nigdy, bo 16 rurek średnicy $1\frac{1}{2}$ cm ma łączny przekrój równy 16x $(\frac{1}{2})^2$ cm², = cm² a otwór o średnicy 2 cm ma przekrój równy x (1 cm)² = cm².

HURTOWNIA „ELTOM"
Busko-Zdrój, ul. Partyzantów 33 tel. 70-80
oferuje po niskich cenach
- PROSZKI DO PRANIA „E" — 4700 zł
  „POLLENA 2000" — 8800 zł itp.
- SZAMPONY
- KOSMETYKI
- CHEMIA GOSPODARCZA
- FARBY I LAKIERY
- PODPASKI HIGIENICZNE

Prowadzimy również sprzedaż hurtową mebli i dywanów belgijskich. 87104-g

SKLEP «DOM-MET»
Kielce, ul. Zalesie 32
Osiedle Słowik za rzeką
Tel. 667-950
HURTOWA SPRZEDAŻ NAGRZEWNIC:
— PG-6 — hurt w cenie 480.000 zł
detal w cenie 530.000 zł
— PG-4 (ilość ograniczona)
hurt 590.000 zł detal 650.000 zł.
Czynny od godz. 9 do 17, również w wolne soboty.
87081-g

✱ BLUZKI tajlandzkie — kropka, koronka
✱ SPODNIE dżinsowe i elastyczne
✱ KOSZULE dżinsowe
HURTEM
Kielce, tel. 477-41 w godz. 12—18
Raków, tel. 116
Ostrowiec, tel. 526-89.
87078-g

Hurtownia „VARIANT"
ul. BĄKOWA 10
(wjazd od Wrzosowej)
Aktualnie PROPONUJEMY:
— bluzki damskie z haftami
— koszule męskie
— koszulki męskie polo
— krawaty jedwabne
— kurtki wiosenne
— swetry damskie i męskie z angory
TELEFON 459-09
ZAPRASZAMY
9—17, sobota: 9—13
86962-g

USŁUGI KOPARKĄ „białoruś"
— wykopy pod fundamenty
— wykopy liniowe
KIELCE,
TEL. 31-78-74.
86913-g

ZAKŁAD KAMIENIARSKI
POLECA
PIASKOWIEC łupany, obroblony,
KIELCE, 31-69-62
86934-g

EL MAX
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE
66-200 ŚWIEBODZIN,
os. ŁUŻYCKIE 6/14
HURTOWNIA TERENOWA
27-400 OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, ul. KILIŃSKIEGO 49B
tel. 525-20, teleks 0612648
POLECA:
✱ energooszczędne, tanie, nowoczesne, wykonane w Danii ZAMRAŻARKI „ELCOLD", „CARAVELL", „ELMAX" UWAGA! Udzielamy 2-letniej gwarancji.
✱ bogaty asortyment sprzętu AUDIO-WIDEO FIRMY „SAMSUNG"
✱ sprzęt gospodarstwa domowego: PRALKI, SUSZARKI, ROBOTY KUCHENNE, KUCHENKI GAZOWE, ELEKTRYCZNE, MIKROFALOWE, MŁYNKI DO KAWY, GARNKI itp.
Wszystkich zainteresowanych zapraszamy w godz. 8—16.
UWAGA!!!
Nie jesteśmy kolejną hurtownią pośredniczącą
Kupując u nas masz gwarancję najniższych cen! 7352-o

PSZCZÓŁKA

Zgadywanka ortograficzna nr 12

Wiodone życie próderyjne zbliżał się nie świadczyła. Oczy wciąsz miał błyszczonce, uchronnie ku zgożkniałej starości teez, jego rostopione w goronczce, jak by w ogniu. powieschownośc, by najmniej o tym nie Czegoś poszebowały kłowie czego.

W tekście popełniono błędy ortograficzne i interpunkcyjne. Wśród czytelników, którzy w terminie 7 dni nadeślą tekst napisany bezbłędnie, wylosowane zostaną dwie nagrody po 100 tys. zł każda, ufundowane przez „Exbud". Rozwiązania z dopiskiem „Zgadywanka nr 12" prosimy kierować pod adresem redakcji: 25-953 Kielce 12, skr. poczt. 171, ul. Targowa 18.

Rozwiązanie „Zgadywanki nr 10"

Rzeź coraz bezbrzeżniej szalała. Wrzask coraz niebezpieczniejszy uderzał o błękitne mury, spod których uciekały tłumy. Widok był przerażający, można by rzec, że to burza i pożar na przemian się rozszalały.

Nagrody wylosowali: Anna Sępioł, Kielce, os. Na Stoku, 50/58, Tomasz Bartosik, Stopnica, ul. Kościuszki 16/3.

SUPERATRAKCJA! Wszystko dla maluchów!

Firma „EUROSTAR"
zaprasza odbiorców i poleca towary z importu:

— podkoszulki T-shirt
— bieliznę
— obuwie
— ponad 300 wzorów zabawek oraz deskorolki.

SZANOWNYCH KLIENTÓW
oczekujemy codziennie w godz. 9–14
STARACHOWICE ul. Bema 36, tel. 59-51.

NISKIE CENY! Sprzedaż hurtowa.

86534/g

PPUH Spółka z o.o. w Kielcach
ul. Ks. Piotra Ściegiennego 256,
telefon 11-03-37,

do prowadzenia działalności gospodarczej zakupi lub wydzierżawi na dłuższy okres, na terenie miasta Kielc lub w najbliższych okolicach miasta:

1. plac o powierzchni około 15.000 m kw. nadający się pod budowę zakładu produkcyjnego.
2. gotowy obiekt z halami produkcyjnymi o powierzchni około 1.000 m kw. wraz z przyległym placem.

Ponadto sprzeda tanio samochody osobowe:

— „BMW" 5/1 — diesel, pojemność silnika 2426 ccm sześc., rok produkcji 1984
— „RENAULT" 11 — diesel, pojemność silnika 1585 ccm sześc., rok produkcji 1986.

86768/g

ELMA
25-368 Kielce, ul. Armii Czerwonej 201 ☎ 261-10
PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE ELMA Ltd.

- cytrusy
- szynki irlandzkie
- szeroki wybór słodyczy
- jajka z niespodzianką

- Coca-colę
- napoje gazowane w puszkach
- soki pomarańczowe
- koncentraty soków

- margarynę
- oleje sałatkowe i sojowe
- kawę
- herbatę
- reklamówki

SUPER MEX
HURTOWNIA „SUPER MEX"
w Ostrowcu Św. przy
ul. 16 Stycznia 12, tel. 270-36

czynna w godz. 8–18.
Oferuje w cenach *fabrycznych* wyroby:

— TONSIL SA — kolumny głośnikowe 20-120 W, głośniki, mikrofony, słuchawki,
— ELTRA SA — radia, radiomagnetofony 1- i 2- kieszeniowe, zestawy typu wieża + CD, pianina elektryczne, organy, zestawy nagłaśniające,
— POLKOLOR SA — OTVC NEPTUN, El 22" + pilot, Schneider 25" — stereo, teletekst,

971/k

Hurtowa i detaliczna sprzedaż
— komputery Commodore
— kasety i dyskietki
z programami na Atari i Commodore
Kielce, Kilińskiego 12
tel. 436-77
INTERKOM I piętro.

995/k

HURTOWNIA FIRMY IMT
w Brodach Iłżeckich
oferuje:
kasety wideo,
telewizory 20", 26", 28"
odtwarzacze wideo,
magnetowidy,
CB radio.
Telefon 13-05 Starachowice.
ZAPRASZAMY

7374/O

PW CYTRUS
Kielce, ul. Warszawska 44
Tel. 410-41 wewn. 138
Tlx 0613686

oferuje w ciągłej sprzedaży

- makarony Firmy FEDERICI
- cytrusy
- napoje
- inne art. spożywcze

Magazyn i sprzedaż
Kielce, ul. Żelazna 22
KPSK obok dworca PKP.

85775/g

Scena, Samsung, Adachi
Kasety czyszczące wideo na płyn
oferuje
Firma Handlowa „B E A",
Kielce 469-92.

86685/g

Hurtowa sprzedaż papierosów produkcji krajowej.
(marża od 13 proc.)
JUVEX
Kielce, ul. Górna 21,
tel. 490-81, wewn. 239.

86179/g

HURTOWNIA „KAMIR"
KIELCE, ul. JAGIELLOŃSKA 23/25
tel. 512-51, wewn. 39
zaprasza klientów
od poniedziałku do piątku w godz. 9—16,
w sobotę od 9 do 15

KOSMETYKI,
CHEMIA GOSPODARCZA,
ZABAWKI.

Specjalna oferta:
— gąbki do ciała, gąbki gospodarcze,
— myjki do okien i podłóg belgijskiej firmy NICOLS
— oraz wysokiej jakości chemię gospodarczą firmy MY WAY
— suche pieluchy firmy MOLA.

86133/g

Hurtownia „DIANA"

oferuje po atrakcyjnych cenach odzież syryjską w hurcie i detalu

— *garnitury męskie — od 280 tys. zł.*
— *garniturki chłopięce — od 290 tys. zł*
— *spodnie męskie — od 70 tys. zł*
— *spodnie damskie — od 100 tys. zł*
— *koszule męskie — od 60 tys. zł*
— *eleganckie bluzki damskie — od 190 tys. zł*
— *krawaty, muszki itp.*

Zapraszamy codziennie od 9 do 19. Kielce, Grochowa 22.
tel. 512-04.

86359/g

Skład reklam: J. Bąkowski, J. Korban — ZUHP „Autogum", Kielce, ul. Jagiellońska 9, tel. 66-06-46 Biuro Reklam i Ogłoszeń „Słowa Ludu", tel. 448-58, Kielce, ul. Targowa 18

PHH Kielce, ul. Chęcińska 14,
hurtownia sprzętu „Polar",
tel. 66-02-38 czynna 8—16.

Oferuje do sprzedaży dla odbiorców hurtowych i indywidualnych w cenach:

Zamrażarki:
TZ — 221 — 2.850.000 zł
TZ — 222 — 3.000.000 zł
TZS — 140 od 2.000.000 zł do 2.900.000 zł
TZS — 100 od 1.600.000 zł do 2.350.000 zł
TZS — 50 — 1.700.000 zł

Lodówki:
TS 246 — 3.450.000 zł
TS 230 — 2.250.000 zł
TS 176 — 1.950.000 zł
TS 135 od 1.250.000 zł do 1.750.000 zł
TA 60 od 830.000 zł do 900.000 zł

Pralki:
„luna" — 3.550.000 zł
„diana" — 4.450.000 zł

Części zamienne: obudowa PS 663 bio, zbiornik PS 663 bio, programator PS, sprężarka SH—1.0 : 0,8, odwadniacze, parowniki oraz inne części zamienne.

86788/g

Salon Kosmetyczny
„Image"
Nowotki 18, tel. 66-49-22

oferuje:
sunligth – komputerowe odchudzanie wraz z dietą
solarium – zdrową opalenizną promieniami UVA
szeroką gamę usług kosmetycznych – zabiegi lecznicze, upiększające, makijaż dzienny i wieczorowy, depilację woskiem, elektrolizę – usuwanie zbędnego owłosienia diatermią.

Godziny otwarcia 11 – 20, sobota 8 – 14.
ZAPRASZAMY!

86779/g

Lek. Tomasz Ziółkowski
specjalista
położnictwa i ginekologii
zaburzenia płodności męskiej
przyjmuje:
Kielce, Żeromskiego 44/46
wtorki, czwartki 16—17,
piątki 17—18.
Tel. 419-43.

86733/g

INTERKOM
Kielce, ul. Kilińskiego 12
I PIĘTRO
UWAGA
WYPOŻYCZALNIA!!!
Sprzedaż kaset wideo po cenach dystrybutorów, z licencją do wypożyczania.
Zapraszamy w godz. 10—18.

086/k

PRZEDSIĘBIORSTWO INFORMATYCZNO-KONSULTINGOWE
ALTAR sp. z o.o. KIELCE, Różana 5.
telefon: (0-41) 66-30-18, tlx: 613725
oferuje do sprzedaży trwałe i niezwyciężone drukarki firmy:

EPSON

Promocyjne ceny do końca kwietnia!

LX-400 10" 180 zn/sek.	2.600 tys. zł
LX-1050 16" 200 zn/sek.	5.200 tys. zł
FX-1050 16" 300 zn/sek.	już za 6.400 tys. zł

— gwarancja!
— firmowy serwis!
— materiały eksploatacyjne!
— części zamienne!

Tylko u nas:
DLA STAŁYCH ODBIORCÓW UDZIELAMY RABATU

85689/g

KEMEX
ZAPRASZA
DO SWOICH SKLEPÓW ARIM
W ORGANIZOWANEJ SIECI HANDLOWEJ
W KIELCACH

MUSISZ BYĆ U NAS CZĘSTO — WCIĄŻ WZBOGACAMY ASORTYMENT

OFERUJEMY:
w Domu Handlowym przy ul. Jarzębinowej 3
- art. spożywcze, napoje alkoholowe;
- sprzęt gospodarstwa domowego;
- sprzęt rtv oraz anteny satelitarne;
- wykładziny PCW — 15 wzorów.

STARAMY SIĘ SPEŁNIĆ KAŻDE TWOJE ŻYCZENIE
ZWRÓĆ UWAGĘ NA GODZINY OTWARCIA:
- od poniedziałku do czwartku od 6 do 21;
- w piątek zapraszamy do 21;
- w wolne soboty od 7 do 17; w robocze od 6 do 18.

ZAPEWNIAMY:
- towar najwyższej jakości;
- komfort, jakiego nie spotkasz w żadnym innym sklepie;
- dogodny dojazd i parking;
- bezpłatny transport pralek, lodówek i telewizorów na terenie Kielc;
- u nas kupisz prawie wszystko.

JEŚLI POSZUKUJESZ KOSMETYKÓW, O JAKICH MARZYSZ — WCZEŚNIEJ CZY PÓŹNIEJ TRAFISZ DO NASZEJ DROGERII PRZY UL. SIENKIEWICZA 69.
- kosmetyki najlepszych firm światowych
- bielizna, która na każdym robi wrażenie — od Triumpha i Feliny — w niej kobieta wygląda naprawdę ekscytująco

apraszamy codziennie od 10 do 18, w soboty od 10 do 15
PRZY WIĘKSZYCH ZAKUPACH UDZIELAMY RABATU
DO 15 MAJA — OBNIŻKA CEN
ARIM ZNACZY PIERWSZY"

1063/k

OKNA DRZWI
z drewna i plastiku
HOSSA
Kielce, Urzędnicza 30, tel. 503-23 w godz. 8-16

85449/g

TOPAS *Hurtownia*
oferuje
— świetlówki
— oprawy do świetlówek
— dławiki, startety
— lampy i oprawy sodowe
— lampy warsztatowe
— oprawy biurkowe

PW „Tofa" — Kielce
ul. Henryka Bosaka 1 a (koło „Elektromontażu")
tel. 460-71 wew. 320, fax 442-18, tlx 612-352.
Płatność: gotówka, czek potwierdzony.
Zapraszamy.

85900/g

Okazja
Sklep Meblowy „MAX"
prowadzi sprzedaż atrakcyjnych mebli udzielając dużej bonifikaty oraz dostarczając zakupiony towar do domu klienta do końca kwietnia br.
Zapraszamy do naszego sklepu,
Kielce ul. M. Curie-Skłodowskiej 62 (Herby), tel. 524-91.
Czynny w godz. 9– 18 w soboty 9– 15.

86715/g

Hurtowa sprzedaż papierosów importowanych „Malboro", „Camel", „Monte Carlo" i wiele innych.
Kielce, ul. Okrzei 40B
godz. 8—15, tel. 28-777 po 16.

86475/g

Zakład Przerobu Kamienia
w Starzysku — Kamiennej
ul. Cmentarna 21 a, tel. 537-224
oferuje do sprzedaży:
— grys marmurowy „biała mariana"
— grys czarny
— parapety z lastryka
— płyty nagrobkowe.

86878/g

AGENCJA HANDLOWA W.W. w Radomiu
w swoim sklepie w Piankach
ul. Mickiewicza 6, tel. 12-45-23
wprowadza od maja br.
SPRZEDAŻ KREDYTOWO-RATALNĄ
sprzętu rtv, agd elektroniki i odzieży.
(informacje również w sklepie w Radomiu ul. 25 Czerwca 50).
Poleca tanie kolorowe TELEWIZORY radzieckie, SONY, JVC, MAGNETOWIDY, KAMERY.
Oraz koszulki T-SHIRT w cenie 19.000. Hurtownia Radom, ul. Wolanowska 190.

6240/R

Skład reklam: J. Bąkowski, J. Korbar — ZUHP „Reklama", Kielce, ul. Jagiellońska 9, tel. 66-06-46
Biuro Reklam i Ogłoszeń „Słowa Ludu", tel. 448-58, Kielce, ul. Targowa 18

KONESER Audio Video HiFi oferuje:

— wieże — 2.598.000 — Philips
— wieże z CD — 2.998.000 — Tronic
— odtwarzacze CD — 2.120.000 — Philips
— magnetowidy — 3.397.000 — Tronic (multisystem)
— TV 14" — 3.497.000 — Philips
— TV 20" — 3.597.000 — Samsung
— TV 21" — 5.996.000 — (FSG) Philips

Starachowice, ul. Armii Krajowej 21
Skarżysko-Kam., SDH „Bartek".

87156/g

Zakład Betoniarski

oferuje:
— *nagrobki*
— *różne wzory*
— *parapety*
— *kafelkumby*

Adres:
Kielce — Cedzyna,
ul. Warkocz 1.
Tel. 472-36 po 18

87183/g

UWAGA HANDLOWCY!

WYJĄTKOWA OKAZJA

— SEZONOWA BONIFIKATA

Długoletni i doświadczony importer

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

ARDOM

08-110 Siedlce, ul. Brzeska 134

oferuje do natychmiastowej sprzedaży, po najniższych w kraju cenach hurtowych, pomniejszonych dodatkowo o sezonowe bonifikaty:

— *chłodziarki „mińsk-16 E i ES"*
— *chłodziarko-zamrażarki „snajge-117", „mińsk-15M" i „mińsk-126"*
— *zamrażarki „mińsk-118"*
— *pralki automatyczne „wiatka-14"*
— *odkurzacze przemysłowe US-4/1200*

na życzenie odbiorcy udzielamy gwarencji lub 5 proc. upustu gwarancyjnego

Ponadto oferujemy:

— *20" OTVC „orion"*
— *120 l zamrażarki „H-116"*
— *110 l zamrażarki skrzyniowe „GTA"*
z gwarancją dostawcy.

Udzielamy upustów z tytułu:
— odbioru własnym transportem
— płatności gotówką
— zakupu większych ilości.

Uzgodnień w sprawie ilości, terminów dostaw i płatności prosimy dokonywać z działem sprzedaży artykułów importowanych
Siedlce, tel. 394-94 lub 270-04 wewn. 202; telex 84272.

— oferowane wyroby posiadają niezbędne atesty.

— posiadamy części zamienne do oferowanego sprzętu.

Polecamy również szeroki asortyment części zamiennych do sprzętu ogd produkcji krajowej oraz z importu.

1120/k

KASETY VIDEO
z licencją na wypożyczanie

— 8 dystrybutorów!
170 tytułów!
wysokie rabaty

ARVID, Kielce,
Witosa 76,
tel. 31-74-00 wewn. 209
(9-16)

87140/g

Sklepy Przedsiębiorstwa Handlu i Usług Motoryzacyjnych w Kielcach na ul. Karczówkowskiej 7 i Świętokrzyskiej 2, tel. 66-24-21
oferują po atrakcyjnych cenach:
nagrzewnice PG-6, zespoły wodne i gazowe PG 4 i 6, programatory do pralek automatycznych. Turystyczne butle gazowe wraz z osprzętem, kpl. półautomaty spawalnicze, maszyny do obróbki drewna DYMA-8 oraz opiekacze do drobiu.
Części zamienne do samochodów: „żuk", „fiat 125 i 126p" i nadkola do samochodów osobowych.
Zapraszamy w godz. od 8 do 16

87217/g

MARIAŻ
EKT

AGENCJA USŁUGOWO-HANDLOWA
MARIAŻ 1989
W RAMACH KTÓREJ DZIAŁA
EKSKLUZYWNY KLUB TOWARZYSKI,
KTÓRY SKOJARZYŁ JUŻ TYSIĄCE PAR!
ROZSZERZA SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ!

ORGANIZUJEMY WYJAZDY DO:
BERLIN (czwartki, niedziele) 240.000 zł
HOLANDIA (co niedziela — WYJAZDY PO SAMOCHODY) 690.000 zł
PARYŻ przez NORYMBERGE (co niedziela) 800.000 zł
RZYM (co niedziela) 950.000 zł
HAMBURG (co niedziela) 500.000 zł
PRAGA (co środa — W CENIE NOCLEGI) 260.000 zł
BUDAPESZT (co środa) 200.000 zł
MISZKOLC — DEBRECZYN (co środa) 220.000 zł
TURCJA (wyjazd 3 maja — w cenie noclegi) 1.300.000 zł
SYRIA (wyjazd 1.V.1991) 2.400.000 zł

UWAGA: NA KAŻDEJ WYCIECZCE LOSOWANIE BEZPŁATNEGO MIEJSCA NA DOWOLNIE WYBRANEJ TRASIE ORGANIZOWANEJ PRZEZ AUH „MARIAŻ" ORAZ... LOSOWANIE BEZPŁATNEGO CZŁONKOSTWA W „EKSKLUZYWNYM KLUBIE TOWARZYSKIM"
REWELACJA: TYLKO EKT „MARIAŻ" ORGANIZUJE WEEKENDY DLA SAMOTNYCH.
ORGANIZUJEMY RÓWNIEŻ AUTOKAROWE WYCIECZKI DLA SZKÓŁ I ZAKŁADÓW PRACY, np. 3 dni w PRADZE (w tym wyżywienie, nocleg, przewodnik, wstępy) już za 300.000 zł od osoby.
NASZ ADRES: KIELCE, ŹRÓDŁOWA 18 (KLUB „MERKURY"), TEL. 477-16.
GODZINY OTWARCIA: 10-18. Z „MARIAŻEM" DO EUROPY!

1125/k

Rolniczo-Handlowa Spółdzielnia Pracy
w Kielcach ul. Mielczarskiego 121

ogłasza przetarg nieograniczony na n.w. sprzęt:

1) podnośnik widłowy prod. 1973 r., cena wywoł. 4 mln
2) podnośnik widłowy prod. 1982 r., cena wywoł. 8 mln
3) podnośnik widłowy (akumulatorowy) prod. 1983 r., cena wywoł. 30 mln

Przetarg odbędzie się 30.IV.1991 r. o godz. 10 w biurze RHSP.
Sprzęt można oglądać w dniu przetargu od godz. 7 na terenie Składnicy Maszyn Rolniczych.
Wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej należy wpłacić w kasie spółdzielni najpóźniej do godz. 9 w dniu przetargu.
Sprzedający nie ponosi odpowiedzialności za stan techniczny i wady ukryte sprzętu oraz zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

1122/k

Hurtowa sprzedaż
makaronu włoskiego importowanego w cenie od 6000 zł/kg
pierniczków Tortellini O napojów gazowanych 0,33, 1,5 l herbaty O margaryny O czekolady O piwa wina innych art. spożywczych.
P.W. ALMA Kielce, tel. 25-819, 66-47-79
Magazyn SHU CONCRACT Kielce, ul. Ogrodowa 1, tel. 43-526
Nawiążemy współpracę z importerami i producentami.

87127/g

Hurtownia Napojów Alkoholowych
Kosiomłoty II 125
poleca
kanie wina
piwo w puszkach
— „OKOCIM"
Niska marża
Czynna całą dobę.

86681/g

Haftowanie,
renowacja sztandarów
— haftowanie koron.
Pracownia Haftiarska
Krystyna Surmacz
26-432 Wieniawa 113,
tel. 76, woj. radomskie

6273/R

BUT „MARA", Starachowice,
ul. Majówka 17/3, tel. 75-20

uruchamia regularne przejazdy komfortowym autokarem holenderskim ze Starachowic do Frankfurtu n. Menem.
Wyjazdy w każdy wtorek — ze Starachowic o godz. 9 z Kielc o 10.30.

87120/g

Skład reklam wykonali: J. Bąkowski i J. Korban z ZUHP „Autograf", Kielce, ul. Jagiellońska 9, tel. 66-06-46

PANAMEX
oferuje w ciągłej sprzedaży hurtowej:
Wieże: „sony FH 313, 414, 424, B7CD
Kamery „panasonic M7"
Magnetowidy „akai"
Gwarancja 12 miesięcy.
Kielce, tel. 442-60, tel. 31-59-17. 87074-g

KIELCE Juventur
ul. Staszica 1
25-008 KIELCE
telefon 434-71
I piętro, pokój nr 3
BIURO TURYSTYKI MŁODZIEŻOWEJ Spółka Akcyjna
ZAPRASZA w godzinach 8³⁰–18
— PRAGA — wyjazd w każdą środę — 220.000 — BUS
— PRAGA — TEPLICE — 240.000 — 8–10.IV/ 15–17.IV/ 22–24.IV/ 29.IV–1.V
— GRECJA — Ateny — 16–23.V.91 — cena 2.100.000 — BUS
— KOREA — Seul — cena 6.500.000 — + 175 USD
— HOLANDIA — giełda samochodowa — 29.IV–2.V.91 — cena 1.200.000 + wiza
— RUMUNIA — Suczawa — BUS — 12–16.IV/ 26–30.IV — cena 330.000
— WINNICA — 9–11.IV/ 23–25.IV — cena 320.000 — pełne świadczenia
— REJS PO DNIEPRZE — Kijów — Odessa — 28.IV.–6.V.91 — 1.500.000
— BUDAPESZT — wyjazd w każdy czwartek — 220.000 — BUS
— GYOR — 220.000 — BUS — 12–14. IV.91/ 26–28.IV.91
— CHERSON — wczasy — od lipca do września
— DANIA — LEGOLAND — cena 1.400.000 — wyjazdy: maj–czerwiec — pociąg sypialny
— ROWNO — wyjazd w każdą środę i niedzielę
— PIŃSK — wyjazd w poniedziałek.
Organizujemy 2-, 3-dniowe wycieczki do Czechosłowacji dla szkół i zakładów pracy oraz wycieczki szkolne do Zakopanego z 1-dniowym wypadem do Czechosłowacji — cena 130.000 /os.
ATRAKCJA! — możliwość wylosowania wyjazdu bezpłatnego dla całej grupy.
Posiadamy w sprzedaży detalicznej i hurtowej najnowszą książkę Jerzego Urbana — „Opowieści Jerzego Urbana — Kibica" oraz MIĘDZYNARODOWE MŁODZIEŻOWE LEGITYMACJE — FIYTO. 8111-k

PHW — KIELCE
Zakład OPTYCZNY NR 1
ul. Sienkiewicza 76 I PIĘTRO
tel. 68-12-83 (9—17) wejście od parkingu pod filarkami
ZAPRASZA
NAJ
NAJNIŻSZA MARŻA
NAJTAŃSZA USŁUGA
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ
Duży wybór oprawek.
Krótkie terminy realizacji recept.
86991-g

Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów „SIBET"
w KIELCACH, ul. Chorzowska 22
OGŁASZA PRZETARG
na dowóz pracowników do pracy w dni robocze własnym środkiem transportu na trasie:
PPB „Sibet" — Korytnica
PPB „Sibet" — Dobrzeszów.
Istnieje możliwość dzierżawy lub zakupu 2 szt. autobusów od PPB „Sibet".
Bliższych informacji udziela dział transportu nr tel. 512-11 do 12. Oferty z ceną należy składać w zalakowanych kopertach do 26 kwietnia 1991 r.
Przetarg odbędzie się 29 kwietnia 1991 r. o godz. 10 w świetlicy zakładowej.
Zastrzega się unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. 87244-g

HURTOWNIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
RADOM, ul. Lubelska 144, tel. 45-11-10
OFERUJE:
— drut żebrowany
— drut gładki
— tregry
— kątowniki
— kształtowniki.
CENY od 3400 zł za kg.
6244-r

Spółka MONTOREM
ZATRUDNI
— murarzy,
— betoniarzy -zbrojarzy
Miejsce pracy — Nowiny
Informacje
Kielce, 66-76-89
lub Kielce, ul. Warszawska 44 II piętro.
1103-k

Język NIEMIECKI dla początkujących
Język ANGIELSKI na Malcie
Kielce, ul. Mickiewicza 8 tel. 437-02
87035-g

Hurtownia „CANDY"
Kielce, ul. Mazurska 22, tel. 491-94, 21-20-97
prowadzi sprzedaż ORYGINALNEGO PIECZYWA FRANCUSKIEGO oraz poleca SŁODYCZE najlepszych polskich firm cukierniczych.
Czynne w godz. 8—20
ATRAKCYJNY WYBÓR
NISKIE CENY
87043-g

KOMUNIKATY

Likwidator Rejonowego Przedsiębiorstwa Melioracyjnego w Końskich, ul. 22 Lipca 156a, zawiadamia, że zarządzeniem nr 23/91 z 27 lutego 1991 r. przedsiębiorstwo państwowe postawione zostało w stan likwidacji, celem oddania jego mienia do odpłatnego korzystania spółce z o.o. utworzonej w trybie art. 38 ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. nr 51 z 1990 r. poz. 298).

Termin otwarcia likwidacji nastąpił z dniem 31 marca 1991 r. Wzywa się wszystkich wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie 1 miesiąca od daty otwarcia likwidacji. 87187-g

—0—

Likwidator Przedsiębiorstwa Budowy Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich w Radomiu, ul. Kozienicka 70, zawiadamia, że zarządzeniem wojewody radomskiego wyżej wym. przedsiębiorstwo postawione został w stan likwidacji z dniem 15 kwietnia 1991 r. w celu prywatyzacji.

Wzywa się wszystkich wierzycieli do zgłaszania roszczeń w terminie 1 miesiąca od daty ukazania się ogłoszenia.

Chętnych do zakupienia przedsiębiorstwa prosimy o zgłaszanie ofert do 15 maja 1991 roku pod adresem przedsiębiorstwa.
6282-r LIKWIDATOR

—0—

Na podstawie art. 28 ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 17 z 1989 r., poz. 99) wójt Gminy Masłów zawiadamia, że w dniach od 29 kwietnia do 20 maja 1991 r. w godz. 10—14 w siedzibie Urzędu Gminy, pok. 15 zostanie wyłożony do publicznego wglądu:

„Projekt zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Masłów".

W okresie tym można zapoznać się z wyżej wym. projektem zmian planu oraz zgłaszać uwagi i wnioski wpisując je do książki ewidencji uwag i wniosków.

Ostatniego dnia wyłożenia projektu zmian planu tj. w dniu 20 maja 1991 r. o godz. 10 rozpocznie się publiczna dyskusja z udziałem zespołu projektowego. 1121-k

SOCZEWKI KONTAKTOWE Z FIRMY „VISIONE"
— dzienne i do przedłużonego noszenia
— kolorowe (złotobrązowe, turkusowe, zielone, niebieskie)
— z filtrem ultrafioletowym
— cylindryczne (w astygmatyzmie)
TO WSZYSTKO PRODUKUJE BARNES HIND USA, ZNAKOMITA TOLERANCJA.
Dobierzesz je zgodnie z upodobaniem w gabinecie okulistycznym
JANUSZ A. CIEŚLIK
KIELCE, ul. Hoża 12
Zapisy telefoniczne do godz. 20, tel. 525-14.
87248-g

RADA PRACOWNICZA
Radomskiego Przedsiębiorstwa Obrotu Surowcami Włókienniczymi i Skórzanymi
„POLSURWIS" w Radomiu ul. Toruńska 9
OGŁASZA KONKURS
na stanowisko DYREKTORA PRZEDSIĘBIORSTWA
Kandydaci winni spełnić następujące warunki:
— ukończone studia wyższe o kierunku technicznym, ekonomicznym lub prawnym
— staż pracy na stanowisku kierowniczym minimum 5 lat
— preferowany wiek do 50 lat
— przedsiębiorczość i innowacyjność
— dobry stan zdrowia.
Kandydaci zobowiązani są do dostarczenia następujących dokumentów:
— zgłoszenie do konkursu — kwestionariusz osobowy, życiorys + 2 fotografie — odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych — opinie z ostatnich 5 lat pracy — inne dokumenty wg uznania kandydata.
Konkurs przeprowadza komisja konkursowa wyłoniona zgodnie z art. 36 ust. 2, ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.
Oferty wraz z dokumentami należy składać w dziale pracowniczym przedsiębiorstwa w terminie 14 dni od ukazania się ogłoszenia w prasie.
Informacje o przedsiębiorstwie zostaną udzielone kandydatom po zakwalifikowaniu ich do udziału w konkursie.
O terminie konkursu kandydaci zostaną zawiadomieni indywidualnie.
Zastrzegamy sobie prawo nieskorzystania z ofert bez podania przyczyny. 1118-k

CO, GDZIE, KIEDY?

Dziś piątek, 19 kwietnia, 109 dzień 1991 roku. Imieniny Jerzego, Adolfa, Tymona, Konrada i Leona. Słońce wschodzi o godz. 5.31, a zachodzi o 19.40.

KIELCE

PAŃSTWOWY TEATR IM. S. ŻEROMSKIEGO — „Wesołe niewiasty z Windsoru" — g. 18.

PAŃSTWOWY TEATR LALKI I AKTORA „KUBUŚ" — zespół w terenie.

SALA WDK — koncert symfoniczny. Dyryguje Tomasz Szreder, solista Jerzy Godziszewski — fortepian. W programie Musorgski, Czajkowski, Prokofiew — g. 19.

KINA

„Romantica" — „Ojciec chrzestny III" — USA, l. 18, g. 10.45, 17.45. „Linia życia" — USA, l. 15, g. 15.45. „Sajgon" — USA, l. 18, g. 8.45, 13.30, 20.30.

WIDEO — „Justyna" — fr.-hiszp., l. 18, g. 11, 15.50, 18.

„Moskwa" — „Pocztówki znad krawędzi" — USA, l. 15, g. 9, 13.30, 17.30. „Poślubiona mafii" — USA, l. 15, g. 11, 15.30, 19.30.

„Echo" — nieczynne.

„Sabat" — nieczynne.

DYŻURY OSTRE

SZPITALE: Oddział Wewnętrzny — ul. Kościuszki, Chirurgiczny — Czarnów, Ginekologiczno-Położniczy — wg rejonizacji, tel. 510-06, 497-43.

TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe — 999, Pogotowie Policyjne — 997, Straż Pożarna — 998, Pomoc Drogowa — 981, Pogotowie Energetyczne Kielce-miasto — 991, Kielce-teren — 956, Pogotowie Gazowe — 31-20-20 i 992, pogotowie wod.-kan., c.o., elektryczne RPGM czynne w godz. 15—23, tel. 31-16-47.

NOCNE POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE czynne w każdą sobotę i niedzielę od g. 15 do 7 rano, ul. Buczka 42 (Spółdzielnia Lekarska).

TELEFON ZAUFANIA DLA LUDZI Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM od poniedziałku do piątku — godz. 18—20, tel. 469-78.

POMOC LEKARSKĄ DLA DZIECI CHORYCH można uzyskać w dziale pomocy doraźnej przy ul. Langiewicza (Szpital Dziecięcy) — codziennie w godz. 14—7, w niedzielę i święta przez całą dobę.

POSTOJE TAKSÓWEK: osobowe — pl. Dworcowy, tel. 534-34, ul. Piekoszowska — tel. 515-11, ul. Toporowskiego — tel. 31-29-19, ul. Konopnickiej — tel. 31-09-67, ul. Jesionowa — tel. 31-79-19.

Bagażowe — ul. Armii Czerwonej — tel. 31-09-19.

Ciężarowe — ul. Mielczarskiego.

USŁUGI POGRZEBOWE — Kielce: dyżur całodobowy, tel. 317-047. Skarżysko: w godz. 7—15, tel. 531-443, wewn. 330, dyżur całodobowy tel. 513-323.

POCZTOWA INFORMACJA O USŁUGACH — tel. 911.

INFORMACJA PKP — tel. 930.

INFORMACJA PKS — tel. 66-02-79.

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ „IT" — tel. 4?3-66, czynne do godz. 16, w soboty do 14.

OSTROWIEC

KINO **„Przodownik"** — nieczynne.

APTEKA DYŻURUJĄCA: ul. Starokunowska 1/7, tel. 535-45.

POSTOJE TAKSÓWEK — pl. Wolności, tel. 537-92, ul. Sienkiewicza, tel. 282-61.

STARACHOWICE

KINO **„Jaspol"** — „Kochanie, zmniejszyłem nasze dzieci" — USA, l. 12, g. 18.15. „Korczak" — pol.-RFN, l. 15, g. 16.

APTEKA DYŻURUJĄCA — ul. Staszica 64-79.

POSTOJE TAKSÓWEK — tel. 53-10, 53-30.

SKARŻYSKO

KINO **„Wolność"** — „Lody na patyku" — RFN, l. 15, g. 17, 19.

KOŃSKIE

KINO **„Pegaz"** — „Indiana Jones i ostatnia krucjata" — USA, l. 12, g. 15.30, 17.45.

JĘDRZEJÓW

KINO **w Domu Kultury** — „Weekend u Berniego" — USA, l. 12, g. 17. „Hard to kill" — USA, l. 18, g. 19.

WŁOSZCZOWA

KINO **w Domu Kultury** — nieczynne.

KAZIMIERZA WIELKA

KINO **„Uciecha"** — „Młody Einstein" — USA, l. 12, g. 16, 18.

SUCHEDNIÓW

KINO **„Kuźnica"** — „Mystic pizza" — USA, l. 15, g. 16, 18.

RADOM

TEATR POWSZECHNY IM. JANA KOCHANOWSKIEGO — „Mein Kampf" — g. 18.

KINA

„Bałtyk" — „Polowanie na «Czerwony Październik»" — USA, l. 15, g. 9, 14.30, 17, „Zbrodnie namiętności" — USA, l. 18, g. 11 i 19.30.

„Hel" — „Uznany za zaginionego" — USA, kol., l. 15, g. 8.30, 11, 13.30.

„Odeon" — „Pielgrzym" — pol., l. 12, g. 8.30, 10.30, 12.30.

DYŻURY

APTEKI: nr 11 przy ul. Traugutta 40 i nr 5 przy pl. Zwycięstwa 7.

DORAŹNA POMOC: Internistyczna — ambulatorium Pogotowia Ratunkowego przy ul. Tochtermana. Pogotowie dentystyczne czynne codziennie w godz. 21—7 rano przy Pogotowiu Ratunkowym.

TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe 999, straż pożarna 998, posterunek policji 997, komenda policji 291-91, pogotowie kanalizacyjne 400-65, gazowe 992, cieplne 993, energetyczne 991, pomoc drogowa 981, informacja PKP 299-50, PKS 267-76, telefon dyżurny prezydenta Radomia czynny całą dobę 298-38.

INFORMACJA O LEKACH — tel. 545-90 — w godz. 9—16 (w dni wolne od pracy — nieczynna).

INFORMACJA SŁUŻBY ZDROWIA — tel. 261-21, czynna w godz. 6—20.

INFORMACJA O USŁUGACH — tel. 365-85.

ZAKŁAD POGRZEBOWY Radom — tel. 472-16 (czynny całą dobę).

IŁŻA

KINO **w Domu Kultury** — „Imperium słońca" — USA, l. 15, g. 17 i 19.

ZWOLEŃ

KINO **„Świt"** — „Dom przy Carrol Street" — USA, l. 15, g. 17 i 19.

sport sport sport

Od dziś w Finlandii hokejowe emocje

Ostatnim akordem hokejowego sezonu na europejskich lodowiskach będą rozpoczynające się właśnie dziś, w Finlandii MISTRZOSTWA ŚWIATA GRUPY A. Na lodowiskach w Turku, Tampere i Helsinkach rywalizacja asów światowego hokeja potrwa aż do 4 maja, kiedy to odbędą się spotkania finałowe.

W gronie zespołów rozpoczynających walkę o medale są hokeiści **Związku Radzieckiego, Szwecji, Czechosłowacji, Kanady, USA, Niemiec, Szwajcarii** oraz gospodarzy — **Finlandii.** Turniej ten będzie o tyle odmienny od poprzednich, iż tym razem stawką będą jedynie medale, bowiem w związku z reorganizacją rozgrywek mistrzostw świata i powiększeniem grupy A do 12 zespołów, żadna z drużyn nie zostanie zdegradowana. Zawodnicy będą mieli więc pewien komfort psychiczny, na czym powinien zyskać poziom całego turnieju.

Jak zwykle największym zainteresowaniem cieszy się drużyna radziecka, która w Finlandii broni tytułu mistrzowskiego. Nie bez znaczenia jest fakt, że w „sbornej" zanosi się na zmianę warty, bowiem w Finlandii nie zobaczymy wielu z czołowych graczy zespołu trenera **Tichonowa.** Mimo osłabienia reprezentacja ZSRR wydaje się być głównym faworytem mistrzostw, a jej głównymi przeciwnikami będą jak zwykle ekipy Szwecji, Kanady i Czechosłowacji. Być może do walki o medale włączą się także gospodarze, za którymi przemawia atut własnych lodowisk. Jedno jest pewne, że emocji i dobrego hokeja nie powinno zabraknąć.

Dziś w pierwszym dniu turnieju dojdzie do spotkań: **CSRF — Finlandia, Kanada — USA, ZSRR — Szwajcaria** oraz **Niemcy — Szwecja.** **(d)**

Już półfinały

„Turniej gier i zabaw" masowa impreza sportowa SZS w Kielcach organizowana przy współudziale Kuratorium Oświaty i Wychowania oraz naszej redakcji powoli wkracza w decydującą fazę. Zakończone zostały już eliminacje w miastach, gminach i rejonach, a w kilkudziesięciu turniejowych imprezach na starcie stanęło ponad 15 tysięcy dziewcząt i chłopców ze szkół podstawowych całego województwa. Wkrótce najlepszych czeka start w decydującej rozgrywce. Jak już informowaliśmy w bieżącej, VII edycji naszej imprezy wprowadzono została oddzielna klasyfikacja dla szkół jednociągowych, dając szansę także tym z najmniejszych ośrodków. Oto szkoły które zakwalifikowały się do półfinałów.

Rejon Kielce — SP 32 Kielce, **SP Piekoszów** oraz **SP Strawczyn** (szkoły jednociągowe).

Starachowice — **SP 12 Starachowice** oraz **SP Szerzowy** (jednociągowe)

Miechów — **SP 1 Miechów** oraz **SP Książ Wielki** (jednociągowe).

Końskie — **SP 1 Końskie** oraz **SP Odrowąż** (jednociągowe).

Ostrowiec — **SP 5 Ostrowiec,** w tym rejonie szkoły jednociągowe się nie zgłosiły do startu.

Busko — **SP Stopnica** oraz **SP Kamieńczyce** (jednociągowe).

Jak zwykle turniejowa rywalizacja dostarcza wielu wrażeń zarówno dzieciom, reprezentującym poszczególne szkoły, jak i ich kibicom. Podobnie z pewnością będzie już wkrótce podczas zawodów półfinałowych oraz finałów. **(wid)**

Dlaczego?

Faktem jest, iż polscy piłkarze w ostatnich miesiącach znacznie obniżyli loty. Jednak nikt chyba nie mógł przewidzieć, iż tak ważny dla naszego futbolu mecz z Turkami w eliminacjach mistrzostw Europy w Warszawie zechce bezpośrednio oglądać niewiele ponad 1000 sympatyków futbolu (w tym spora grupa z Turcji). Czyżby kibiców przestało bawić dopingowanie narodowej „jedenastki" futbolistów?

Na kiepską frekwencję miała z pewnością także wpływ zbyt późna jak na nasze warunki pora rozgrywania tego meczu. Kto wpadł na pomysł, by zamiast po południu, grać przy świetle elektrycznym nie licząc się zupełnie z ponoszonymi kosztami? Organizatorom przyszło więc jeszcze dopłacić do... kiepsko grających reprezentantów.

(wid)

Krótko

● **Polak Maciej Czyżowicz został srebrnym medalistą mistrzostw Europy w pięcioboju nowoczesnym, które zakończyły się wczoraj we Włoszech.**

● Wielkie zmiany w „Settimana Bergamasca". Po szóstym etapie liderem został Amerykanin **Nate Reiss.** Najlepsi z naszych — **Brożyna** i **Korab** na początku piątej dziesiątki, pozostali już nie jadą, wśród nich **Piątek,** którego lekarz nie dopuścił do startu.

● Eliminacje piłkarskich mistrzostw Europy: grupa III **Węgry — ZSRR** 0:1. W tabeli prowadzi drużyna Węgier, w gr. VI **Holandia** pokonała **Finlandię** 2:0 i prowadzi z 8 pkt.

Mistrzowie szachownicy

Zakończyły się **szachowe mistrzostwa Kielc,** w których najlepszy okazał się **Piotr Bartosik** z kieleckiej Korony. Z dorobkiem 8 pkt. wyprzedził on **Jacka Dulińskiego** (Kolejarz) — 7 pkt. swą siostrę **Olimpię Bartosik** (Korona) — 6 pkt., **Józefa Przybyła** (SM Końskie) — 6 pkt. oraz **Tomasza Stefaniaka.** (Kolejarz) — 5,5 pkt. Warto dodać, że patronat nad turniejem sprawował prezydent Kielc, który ufundował nagrody dla najlepszych szachistów.

Zaproszenie do współzawodnictwa

● W sobotę o godz. 10 KTM Novi organizuje **rajd popularny dla motocyklistów i motorowerzystów.** Zgłoszenia chętnych przed rozpoczęciem imprezy na kieleckiej Wietrzni. Od uczestników wymagane jest posiadanie prawa jazdy lub karty motorowerowej, dowodu tożsamości oraz dowodu rejestracyjnego pojazdu. Od uczniów do 18 lat wymagana będzie pisemna zgoda rodziców.

● Również w sobotę **samochodowy Rajd Popularny „Wiosna '91"** organizowany przez działaczy Automobilklubu Kieleckiego. Początek imprezy o godz. 9.

Zbiórka przy ul. Chęcińskiej 1, zaś zgłoszenia chętnych przyjmowane będą także dziś w godz. 9—14.

● W niedzielę, o godz., 10, w Klubie „Mrówka" w Kielcach przy ul. Karczówkowskiej drugi **otwarty turniej szachowy o puchar prezesa Korony.** Zgłoszenia uczestników na miejscu turnieju od godz. 9.30.

Sukcesy na pływalni

Udane starty zanotowali w ostatnich dniach kieleccy pływacy, startujący w dwóch silnie obsadzonych imprezach.

Aż 16 medali przywieźli inwalidzi z Kielc i Buska startujący w Szczecinie **w krajowych mistrzostwach pływackich.** Zdecydowanie najlepszym zawodnikiem ekipy Kielc oraz jednym z najlepszych pływaków całych zawodów okazał się **Wiesław Król,** który aż 5-krotnie stawał na podium. Wywalczył on cztery złote oraz jeden srebrny medal.

Nadspodziewanie dobrze radzili sobie także młodzi pływacy, wychowankowie **Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego z Buska. Henryk Jańczak** wrócił ze Szczecina ze srebrnym medalem, zaś **Jacek Harazim** i **Tomasz Królik** zajmowali trzecie lokaty. Ten ostatni aż trzykrotnie stawał na najniższym stopniu podium.

W silnej międzynarodowej obsadzie z udziałem zawodników **Dynama Odessa, Górnika Zabrze** oraz **Korony, Jordana Wisły** i wychowanków **Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Krakowie** odbył się mityng pływacki, w którym wystartowali także młodzi pływacy kieleckiej **Tęczy. Radzili sobie oni nadspodziewanie dobrze, aż 23 razy stając na podium i wygrywając rywalizację w pięciu konkurencjach.** Sztuka ta udała się juniorce **Agnieszce Radzian** na 50 m st. grzbietowym, juniorce młodszej — **Ani Jaworskiej** na 50 i 100 m st. grzbietowym oraz młodziczce — **Izie Ożugowskiej,** która okazała się bezkonkurencyjna na dystansach 50 m st. dowolnym i 100 m st. zmiennym.

Oto najlepsze z rezultatów uzyskanych przez pływaczki i pływaków Tęczy w krakowskich zawodach:

Dziewczęta — 50 m st. dow. **M. Piętak** 30,84, **I. Ożugowska** 32,44; 100 m st. dow/ **M. Pabis** 1.06,76, **K. Gorlowska** 1.10,59; 50 m st. klas. i 100 m st. klas. **E. Miodek** 37,34 i 1.19,71; 50 i 100 m st. grzb. **A. Jaworska** 34,75 i 1.14,44; 50 i 100 m st. mot. **Miodek** 33,72 i 1.15,95 100 m st. zm. **Piętak** 1.16,93, **Ożugowska** 1.22,33.

Chłopcy — 50 m st. dow. **J. Kluźniak** 26,63, **M. Wołonkiewicz** 27,73; 100 m st. dow. **Kluźniak** 59,67, **Wołonkiewicz** 1.01,62, **M. Świt** 1.02,90; 50 m st. grzb. **J. Bulak** 32,90; 50 m st. mot. **Kluźniak** 30,10; **Wołonkiewicz** 31,73; 100 m st. zm. **Kluźniak** 1.06,76, **Wołonkiewicz** 1.10,72.

D. WIKŁO

TYGODNIOWY PROGRAM TV

PIĄTEK
19 kwietnia

PROGRAM I

7.40 Express gospodarczy
8.00 „Dzień dobry" — poranny magazyn rozmaitości
9.00 Wiadomości poranne
9.10 „Domowe przedszkole"
9.35 „Szkoła dla rodziców"
10.00 „Chłopi" (3) — „Zrękowiny"
11.55 Aktualności telegazety
12.00 — 15.55 telewizja edukacyjna
12.00 „Było sobie życie" (16) — „Fabryka w wątrobie"
12.30 Na legionowym szlaku — Na europejskich szlakach wojny i polityki
13.00 Współczesna genetyka
13.30 Galerie świata: „Ermitaż" (17) — „Zbiory sztuki niemieckiej" — serial dokumentalny prod. radz.
14.05 Agroszkoła — M-1 dla krowy
14.35 Język angielski (29)
15.00 „Kim być" — program dla maturzystów
15.25 Uniwersytet nauczycielski — Kultura muzyczna — Odkrywać nowe
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 „Video-top"
16.20 Dla dzieci: „Lizak"
16.45 Dla najmłodszych: „Ciuchcia"
17.10 Język angielski dla dzieci
17.15 „Teleexpress"
17.35 Raport: „Kurdowie"
18.00 „10 minut"
18.10 „Chłopi" (3)
19.00 Od „Kapitału do kapitału
19.15 Dobranoc: „Bouli"
19.30 Wiadomości
20.05 „Miasteczko Twin Peaks" (6) — serial sensacyjny prod. USA
20.55 Weekend Jedynce
21.05 „Klincz" — program publicystyczny (KPN kontra (SdRP)
22.05 „New York, New York" — reportaż
22.35 Wiadomości wieczorne
22.50 „Gwiazdy włoskiej Riviery"

PROGRAM II

9.00 Transmisja z obrad Sejmu
14.55 Program dnia
15.00 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
16.00 „Malarstwo Żydów polskich" — program Ewy Czerneckiej i Wandy Lacrampe
16.30 „Wzrockowa lista przebojów Marka Niedźwieckiego"
17.00 „Przychodnia wszelkich dolegliwości" (19) „Kiedyś trzeba dorosnąć" — serial prod. australijskiej
18.00 — 21.30 program regionalny
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 „Crime story"
22.45 „Obrazy, słowa, dźwięki" — magazyn poświęcony sztuce
23.45 CNN — Headline News
24.00 „Noc z anteną 5" — program nocny z Wrocławia

SOBOTA
20 kwietnia

PROGRAM I

7.00 „W sobotę rano" — magazyn informacyjno-gospodarczy
7.45 „Tydzień na działce"
8.15 „Piłkarska kadra czeka"
8.35 „Ziarno" — program redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców
9.00 Wiadomości poranne
9.10 „5—10—15" — program dla dzieci i młodzieży oraz „Było sobie życie" (16) „Fabryka w wątrobie"
10.35 Język angielski dla dzieci
10.40 „Na zdrowie" — program rekreacyjny
11.00 „Bellona" — wojskowy magazyn wydawniczy
11.25 Telewizyjny Koncert Życzeń
11.55 Aktualności telegazety
12.00 „Siódemka w Jedynce" — francuski program satelitarny „Jazz w Paryżu" (3) — „Trio Escoude"
12.50 „Śpiewać każdy może" — prezentacja piosenkarzy amatorów
13.30 „U siebie" — magazyn mniejszości narodowych
14.00 Walt Disney przedstawia: „Kacze opowieści" — „Podwójna zamiana", cz. 2-ost.
15.15 „Z Polski rodem" — magazyn polonijny
15.45 „Wyprawy pod podszewkę Alp" — „Olbrzymy i cuda kresu" — film dok.
16.20 „Miss Polonia'91" — przed finałem
16.45 „Brytyjska korona" — reportaż
17.15 „Teleexpress"
17.35 „Loża" — magazyn teatralny
18.00 „Pociąg do Europy" — program publicystyczny
18.20 „Butik" — magazyn Grażyny Szczęśniak
18.50 „Z kamerą wśród zwierząt" — poczta zoo
19.15 Dobranoc: „Domel"
19.30 Wiadomości
20.05 „Zwycięstwo", cz. 2-ost. — film fabularny prod. wł.
21.40 „Kontra... punkt"
22.05 Sportowa sobota
22.35 Wiadomości wieczorne
22.50 Nagrody Trójki
23.30 „Harold i Maude" — film fabularny prod. USA (r. prod. 1972 — 88 min.)

Czarna komedia amerykańska z roku 1972. Bohaterem jest dwudziestoletni mężczyzna, który rozgrywa nieco makabryczną „wojnę nerwów" ze swoją matką. Jego celem jest nieustanne straszenie matki, często przez pozororowanie własnej śmierci. Na dodatek zakochuje się w... osiemdziesięcioletniej staruszce, co prowadzi do wielu zabawnych perypetii. Reżyserował znany twórca amerykański HAL ASHBY, w rolach głównych — BUD CORT, RUTH GORDON, VIVIAN PICKLES, CYRIL CUSACK i inni.

PROGRAM II

7.25 „Kaliber'91" — magazyn wojskowy
7.55 — 11.05 telewizja śniadaniowa
7.55 Powitanie
8.00 CNN — Headline News
8.10 „Kapitan planeta i planetarianie" (6) — „Zdobywca" — serial animowany prod. USA
8.35 Magazyn telewizji śniadaniowej
9.15 „Hale i Pace" — angielski program rozrywkowy
9.45 Magazyn telewizji śniadaniowej
10.00 CNN — Headline News
10.15 Magazyn telewizji śniadaniowej
10.40 „Cudowne lata" (42): „Baseball"
11.05 „W świecie ciszy" — program dla niesłyszących
11.25 „Jak się bawić w teatrze" — dyskusja wokół trzech przedstawień warszawskich: „Klubu Pickwicka", „Wieczoru trzech króli" i „Tuwima"
11.55 Nagrody Pen Klubu
12.15 „Buddy" (3-ost.) — serial prod. ang.
12.40 Tygiel kulturalny — magazyn zagraniczny
13.15 Zwierzęta świata: „Roterua — matka, która nigdy nie umiera" cz. 1 — film dok. prod. ang.
13.40 „Operowe wędrówki od Bałtyku do Alp"
14.20 „Magazyn rock and roll"
14.50 Program dnia
15.00 „Myślenie Norwidem" — recytuje Jerzy Zelnik
15.30 „Santa Barbara"
17.00 „Kazimierz Górski zaprasza" — program z okazji 70-lecia urodzin
18.00 Program lokalny
18.30 „Hale i Pace" — angielski program rozrywkowy
19.00 Wielkie kreacje Wandy Wiłkomirskiej — II koncert skrzypcowy Karola Szymanowskiego

Kto nie miał okazji posłuchać naszej wielkiej skrzypaczki przed kilku dniami w kieleckim kościele św. Józefa, ten niech koniecznie obejrzy ten program. Laureatka wielu międzynarodowych konkursów skrzypcowych, artystka koncertująca w pięćdziesięciu krajach całego świata, profesor Wyższej Szkoły Muzycznej w Heidelbergu zagra w telewizji godzinny II koncert skrzypcowy KAROLA SZYMANOWSKIEGO z towarzyszeniem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Narodowej pod dyrekcją WOJCIECHA MICHNIEWSKIEGO.

20.00 Benefis Janusza Grzywacza — spotkanie przyjaciół
21.00 „Magowie i mistycy" — reportaż Anny Brzozowskiej z wystawy sztuki współczesnej zorganizowanej w centrum sztuki współczesnej w Zamku Ujazdowskim
21.30 Panorama dnia
21.45 „Słowo na niedzielę" — ksiądz Bronisław Dembowski
21.50 „Noble house" (4-ost.) — serial prod. USA
23.20 CNN — Headline News

NIEDZIELA
21 kwietnia

PROGRAM I

7.00 „Witamy o siódmej"
7.35 „Kraj za miastem"
7.55 „Po gospodarsku"
8.10 „Od niedzieli do niedzieli"
8.55 Program dnia
9.00 Dla młodych widzów: „Teleranek" oraz „Kamienna tajemnica" (1) — serial prod. polsko-szwedzkiej
10.25 Język angielski dla dzieci
10.35 „Ryzykanci" (4) — „Królestwo ciszy" — serial dok. prod. hiszpańskiej
11.25 Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi
11.55 Telewizyjny Koncert Życzeń
12.25 „Obrona cywilna" — wojskowy program publicystyczny
12.55 Teatr dla dzieci: Ewa Nowacka: „Dzień, noc — pora niczyja". cz. 2
13.55 „Pieprz i wanilia — w krainach zielonego smoka i śpiewających syren" — „Chińczyk w podróży"
14.35 Magazyn „Morze"
15.00 Z archiwum Teatru Telewizji: Bertolt Brecht i Kurt Weil — „Mahagenny"

24 kwietnia 1982 roku premiera tej sztuki BERTOLTA BRECHTA w warszawskim Teatrze Współczesnym stała się wielkim wydarzeniem artystycznym. Niemal operowe widowisko z songami KURTA WEILA wystawiano przez kilka lat. Jest to opowieść o niesamowitym mieście molochu zapełnionym domami publicznymi i kasynami, a rządzonym przez mafię wyciągającą pieniądze z mieszkańców. Ale oto zbliża się tajfun, który ma zniszczyć miasto, co sprawia, że jego mieszkańcy starają się wyrwać życiu ostatnie przyjemności... Reżyserował KRZYSZTOF ZALESKI, występują — WOJCIECH WYSOCKI, ADAM FERENCY, STANISŁAWA CELIŃSKA, KRYSTYNA TKACZ, MARCIN TROŃSKI, GRZEGORZ WONS i inni.

16.50 „Telewizjer"
17.15 „Teleexpress"
17.35 „Pojedynek" cz. 1 — widowisko publicystyczne
18.15 „W 35 urodziny «Stodoły» — rep.
18.40 „Pojedynek", cz. 2
19.00 Wieczorynka: Walt Disney przedstawia „Chip i Dale"
19.30 Wiadomości
20.05 „Jennie" (4) — „Triumf i tragedia" — serial prod. angielskiej
21.00 „7 dni — świat"
21.30 Sportowa niedziela
22.00 „Rewizja nadzwyczajna" (sowieckie rewelacje w sprawie Katynia)
22.45 Wiadomości wieczorne

PROGRAM II

8.25 „Przegląd tygodnia" (dla niesłyszących)
9.00 Film dla niesłyszących: „Jennie" (4) „Triumf i tragedia" — serial prod. angielskiej
9.50 Program dnia
10.00 CNN — Headline News
10.10 „Jutro poniedziałek"
10.30 Program lokalny
11.00 „Czar starej płyty"
11.20 „Muzyka, moja miłość" — prof. Ewa Łętowska
11.50 „Zbliżenia, czyli to i owo o filmie"
12.25 XXVII Cross Ostrzeszowski
12.30 Express Dimanche
12.55 XXVII Cross Ostrzeszowski
13.00 Polska Kronika Filmowa
13.10 „100 pytań do..."
13.50 „Wiele fortepianów, wiele rąk"
14.10 Muzyczna antena 5 — „Recydywa Blues Band"
14.40 Kino familijne: „Bas Boris Bode" (1) — serial prod. niemieckiej

Pierwszy z sześciu odcinków zachodnioniemieckiego serialu, którego podtytuł brzmi: „Chłopiec o dwóch wcieleniach". Intrygująca historia kilkunastoletniego Niemca, który jako zawodnik młodzieżowej drużyny hokejowej przyjeżdża z matką do Amsterdamu. Tutaj po wielu latach spotyka swojego ojca i przypomina sobie wydarzenie z dzieciństwa, gdy był świadkiem tragedii — utonięcia żaglówki z chłopcem na pokładzie. Nieoczekiwanie tajemnicza ta sprawa wraca po latach... Reżyserował HARRY BAER, w rolach głównych — MIKAEL MARTIN, FRANZ BUCHRIESER, DIANA KOERNER, TON KUYL i inni.

15.30 „Polacy" — „Kosmopolak"
16.15 Podróże w czasie i przestrzeni: „Terra X: mumie w krainie złota" — serial dok. prod. niemieckiej
17.00 Studio Sport — XXVII Cross Ostrzeszowski
17.30 „Bliżej świata" — przegląd telewizji satelitarnych
18.30 „Uśmiech z Galicji" — teatrzyk „Zielona gęś". cz. 2
19.00 „Wydarzenie tygodnia"
19.30 „Galeria 38 milionów" — „Profile" — plener rzeźbiarski w Orońsku
20.00 „Przeboje Bogusława Kaczyńskiego" — muzyka Ernesto Lecuony
21.00 Wrocław na antenie Dwójki — „Jiddischkeit" — recital Bente Kahan z Norwegii, cz. 2
21.30 Panorama dnia
21.45 „Nigdy nie wracaj" (1), (3 odcinki rok prod. 1989) — serial prod. angielskiej

Pierwsza z trzech części angielskiego filmu kryminalnego z roku 1989, zrealizowanego według powieści JOHNA MAIRYA. Akcja rozgrywa się w Anglii w roku 1939. Bohaterem jest człowiek, który ochoczo uczestniczy w nocnym życiu Londynu, aż do czasu, gdy poznaje tajemniczą nieznajomą o zagadkowej przeszłości. Romans przeradza się w miłość i wtedy bohater postanawia zdobyć informacje o swojej ukochanej, co wciągnie go w dramatyczne wydarzenia... Reżyserował BEN BOLT, w rolach głównych — JAMES FOX („Dzień szakala"), JONATHAN CITY, INGRID LACEY i inni.

22.45 „Rozmowy bez sekretów" — Phil Donahue Show: „Spór o marichuanę"
23.30 CNN — Headline News

PONIEDZIAŁEK
22 kwietnia

PROGRAM I

13.25 Aktualności telegazety
13.30 — 15.55 Telewizja edukacyjna
13.30 Spotkania z literaturą — Motywy romantyczne w literaturze Młodej Polski
14.05 Agroszkoła — Technologia uprawy pszenicy
14.35 Język francuski (24)
15.05 Telewizja edukacyjna zaprasza
15.30 Uniwersytet nauczycielski — Zrozumieć szkołę — Wychowanie rozumne
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 „Video-top"
16.20 „Luz" — program nastolatków
17.15 „Teleexpress"
17.35 „Encyklopedia II wojny światowej" — „Barbarossa" (2)
18.00 „10 minut"
18.10 „W Sejmie i Senacie"
18.30 „Alf" (6) — serial prod. USA
18.55 „Węglem i paragrafem" — Szymon Kobyliński o życiu i prawie" — „Świadkowie"
19.15 Dobranoc: „Przygody Bolka i Lolka"
19.30 Wiadomości
20.05 Teatr Telewizji: Jerzy S. Sito: „Polonez"

W Teatrze Telewizji premiera współczesnej sztuki JERZEGO S. SITY „Polonez", która przed laty była sensacją polskich scen (prapremiera w warszawskim Teatrze Ateneum z Aleksandrą Śląską). Akcja związana jest z wydarzeniami poprzedzającymi drugi rozbiór Polski w roku 1793. Rosyjscy agenci i dyplomaci intensyfikują swoje działania, a władcy Polski są albo naiwni, albo na tyle wyrachowani, że pragną zabrać z tonącej ojczyzny, ile tylko się da. Dla targowickich zdrajców zabrzmi w Grodnie polonez Ogińskiego... Reżyserował JERZY SZTWIERTNIA, w rolach głównych — TERESA BUDZISZ-KRZYŻANOWSKA (caryca Katarzyna), JAN NOWICKI (Stanisław August), JANUSZ MICHAŁOWSKI, BRONISŁAW PAWILK, KRZYSZTOF WAKULIŃSKI i inni.

22.00 „Msza za ojczyznę" — film dok. prod. fińskiej, o ks. Jerzym Popiełuszce
22.40 Wiadomości wieczorne
23.00 Język niemiecki (25)

PROGRAM II

15.25 Powitanie
15.30 „Czas akademicki" — młodzieżowy magazyn katolicki
16.00 „Zwierzęta wokół nas"
16.30 „Widziane z Gdańska" — program publicystyczny
16.45 „10 lat wędrowania" — rep. Elżbiety Sitek
17.30 „Kusza" (14) — „Alchemik" — serial prod. USA
18.00 Program lokalny
18.30 „Przegląd kronik filmowych"
19.00 „Ojczyzna — polszczyzna" — Czecho-Słowacja
19.15 Dwójka proponuje
19.30 Język angielski (25)
20.00 „Auto-Moto-Fan-Klub"
20.30 „Powroty" — Ernest Hemingway — film dok. Tadeusza Kraski
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 „Alchemik Sendivius" (3) — serial TP
22.40 Studio im. Andrzeja Munka — promocje — Łukasz Zadrzyński
23.40 CNN — Headline News

WTOREK
23 kwietnia

PROGRAM I

8.00 „Dzień dobry" — poranny magazyn rozmaitości
9.00 Wiadomości poranne
9.10 „Domowe przedszkole"
9.35 „To się może przydać" — magazyn poradniczy dla pań
10.00 „Drugie podejście Wiktora Krochina" — film fabularny prod. radzieckiej
11.30 „Giełda pracy — giełda szans"
11.55 Aktualności telegazety
12.00—15.55 Telewizja edukacyjna

12.00 Wokół nas — zwiedzamy Kraków
12.30 Wśród ludzi — kultura
13.00 Chemia — związki chemiczne zawierające azot
13.30 Spotkania z literaturą — poezja patriotyczna przez wieki
14.05 Agroszkoła — technologia uprawy buraków
14.35 Tele — Radio — Komputer
15.05 „Jedwabny szlak" (23) — „Kupcy sogdyjscy" — serial dok. prod. japońskiej
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 „Video-top"
16.20 Dla dzieci: „Tik — Tak"
16.50 Kino Tik — Taka: „Przygody misia Ruxpina" — serial prod. ang.
17.15 „Teleexpress"
17.35 „Spin" — magazyn popularnonaukowy
18.00 „10 minut"
18.10 „Marie Springer — to ja" — film dok. Hanny Kramarczuk o Zofii Rylskiej (as wywiadu AK)
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 „Austeria" — film fabularny prod. polskiej (r. prod. 1982 — 101 min.)

Głośny film produkcji polskiej zrealizowany w roku 1982 na podstawie powieści JULIANA STRYJKOWSKIEGO. Akcja rozgrywa się w roku 1914. Przy drodze wiodącej do małego galicyjskiego miasteczka stoi karczma starego mądrego Żyda. W pierwszy dzień i pierwszą noc wojny szukają tu schronienia pierwsi uciekinierzy, Żydzi, obawiający się pogromów dokonywanych przez Kozaków, ale nie zdający sobie sprawy z rzeczywistego zagrożenia. Tylko karczmarz potrafi przewidzieć nadchodzącą zagładę... Wspaniały ten film zdobył główną nagrodę na festiwalu w Gdańsku, był wyświetlany w wielu krajach na całym świecie. Reżyserował JERZY KAWALEROWICZ, w rolach głównych — FRANCISZEK PIECZKA, WOJCIECH PSZONIAK, LILIANA GŁĄBCZYŃSKA, GOŁDA TENCER, SZYMON SZURMIEJ i inni.

21.50 Ekspres gospodarczy
22.20 ART — Franciszek Starowieyski
22.40 Wiadomości wieczorne
22.55 „Rozmowy intymne" — program Halszki Wasilewskiej
23.25 Język francuski (rep. — 17—20)

PROGRAM II

7.55—11.00 Telewizja śniadaniowa
7.55 Powitanie
8.00 CNN — Headline News
8.10 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
9.10 „Santa Barbara"
10.00 CNN — Headline News
10.15 Magazyn telewizji śniadaniowej
14.55 Program dnia
15.00 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
16.00 Stacja Ursus — reportaż
16.30 „Ekostres" — magazyn ekologiczny
17.00 „Wielkie podróże" (5) — „Jedwabny szlak" — serial dok. prod. amerykańsko-ang.-austral.
18.00 Program lokalny
18.30 Modlitwa wieczorna
18.50 Młody teatr — reportaż
19.30 Język angielski (55)
20.00 Wrocław na antenie Dwójki — młodzi jeszcze nieznani — M. Godlewska — recital Doroty Stalińskiej
21.00 „Wywiady Ireny Dziedzic"
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Non Stop Kolor: „Mur" — film prod. angielskiej (r. prod. 1982 — 92 min.)

Zapowiadany przed kilku miesiącami głośny film angielski z roku 1982 trafia wreszcie na ekrany naszych telewizorów. Jest to zapis na podstawie niezwykłego spektaklu, który odbył się w lutym 1980 roku w Los Angeles Forum, opartego na najlepiej sprzedającym się dwupłytowym albumie w historii rocka — „THE WALL" zespołu PINK FLOYD (19 mln egzemplarzy). Nie jest to jednak rejestracja koncertu, ale filmowa wersja suity rockowej — opowieść fabularna przemieszana wstawkami animowanymi. Reżyserował ALAN PARKER, występują — BOB GELDOF, CHRISTINE HARGREAVES, BOB HOSKINS i inni.

23.30 „Kulisy"
24.00 CNN — Headline News

ŚRODA 24 kwietnia

PROGRAM I

7.40 Express gospodarczy
8.00 „Dzień dobry" — poranny magazyn rozmaitości
9.00 Wiadomości poranne
9.10 „Domowe przedszkole"
9.35 „Przyjemne z pożytecznym"
10.05 „Dynastia"
11.55 Aktualności telegazety
12.00—15.55 Telewizja edukacyjna
12.00 „Wyprawy profesora Ciekawskiego" — złudzenia optyczne
12.30 „Terra X: mumie w krainie złota" — film dok. prod. niemieckiej
13.15 „Świadkowie przeszłości" — „Pierwszy na kontynencie europejskim" — film dok. prod. czechosłowackiej
13.30 Język i my — stylizacja
14.05 Agroszkoła — cukier krzepi
14.35 Uprawa śliw — rolniczy film oświatowy
15.05 „Świat roślin" (5) — „Róża — królowa kwiatów" — film prod. czechosłowackiej
15.30 Uniwersytet nauczycielski — matematyka w szkole podstawowej — programy spiralne a liniowe
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 „Video-top"
16.20 Kino nastolatków: „Jeden rok w pewnej szkole" (14) — serial prod. czechosłowackiej
16.45 Dla młodych widzów: „Sami o sobie"
17.15 „Teleexpress"
17.35 „System" — Samochód a ekologia
18.00 „10 minut"
18.10 „Klinika zdrowego człowieka — Trądzik
18.30 „Skarbiec" — magazyn historyczny
19.15 Dobranoc „Makowa panienka"
19.30 Wiadomości
20.05 „Dynastia" — serial prod. USA
21.00 Studio Sport — Półfinał Pucharu Zdobywców Pucharów w piłce nożnej:, Manchester United — Legia Warszawa
22.50 Wiadomości wieczorne
23.05 „Rozmowy z Nikodemem" (wokół kary śmierci)
23.40 Język angielski (25)

PROGRAM II

7.55—11.00 Telewizja śniadaniowa
7.55 Powitanie
8.00 CNN — Headline News
8.10 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
9.10 „Czterdziestolatek" (12) — „Nowy zastępca, czyli meteor" — serial TP
10.00 CNN — Headline News
10.15 Magazyn telewizji śniadaniowej
14.55 Program dnia
15.00 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
16.00 „Dookoła świata" — „W karnawałowym trio"
16.30 „Przeboje mistrzów baroku" — Cappella Gedanensis pod dyr. Aliny Kowalskiej-Pinczak
17.00 „Zmiennicy" (8) — „Fartowny dzień" — serial TP
18.00 Program lokalny
18.30 „M.A.S.H." — serial produkcji USA
19.00 „Rebusy" — teleturniej
19.30 Język francuski (rep.)
20.00 „Świat przedstawiony" — magazyn literacki
20.45 „Ostatnia karta" — Słowincy — program publicystyczny
21.30 Panorama dnia
21.45 „W labiryncie" — serial TP
22.15 „997" — kronika kryminalna
23.15 Sport
23.25 CNN — Headline News

CZWARTEK 25 kwietnia

PROGRAM I

8.00 „Dzień dobry" — poranny magazyn rozmaitości
9.10 „Domowe przedszkole"
9.35 „Po sześćdziesiątce" — program dla wszystkich
9.55 „Heroina" (2) — serial sensacyjny prod. angielskiej
10.45 „Ucieczka z krainy złota" (ost.) — serial prod. czechosł.
11.55 Aktualności telegazety
12.00-15.55 Telewizja edukacyjna
12.00 „O naturze rzeczy" (12) — „Rzeka traw" — serial prod. USA
12.30 W święcie sztuki
13.00 Fizyka — Grawitacje
13.30 Cisza i dźwięk (7) — Alejandro Iglesias Rossi (Argentyna)
14.05 Agroszkoła — Kto lubi buraki?
14.35 Przez lądy i morza — „W amazońskiej salwie"
15.00 Ministerstwo Edukacji Narodowej informuje
15.05 „Duch romantyzmu" (10) —serial dokumentalny prod. angielsko-francuskiej
15.55 Program dnia
16.00 Wiadomości popołudniowe
16.10 „Video-top"
16.20 Dla młodych widzów: „Kwant" oraz kino „Kwanta": „O naturze rzeczy" (12) — „Rzeka traw" — serial prod. USA
17.15 „Teleexpress"
17.30 „Prawo prawa — czyli długi"
17.45 „Podróże na Kresy" — „Żydzi z Drohobycza"
18.10 Ginące zawody: „Kowalstwo" — film dokumentalny
18.45 Magazyn katolicki
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 „Heroina"' (2) — serial sensacyjny prod. angielskiej
21.00 „Pegaz"
21.30 „Interpelacje"
22.30 Wiadomości wieczorne
22.45 Studio Sport — Po pucharach
23.00 „Cztery ostatnie minuty" — Teatr Wizji i Ruchu z Lublina — reportaż
23.35 Język angielski (55)

PROGRAM II

7.55-11.00 Telewizja śniadaniowa
7.55 Powitanie
8.00 CNN — Headline News
8.10 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
9.10 „W labiryncie" — serial TP (powtórzenie)
9.40 Magazyn telewizji śniadaniowej
10.00 CNN — Headline News
10.15 Magazyn telewizji śniadaniowej
14.55 Program dnia
15.00 „Ulica Sezamkowa" — program dla dzieci
16.00 „Mój Chopin" — film dok. Masaki Tamury
17.00 Program publicystyczny
17.30 „Giełda" — magazyn kupców i przemysłowców
18.00 Program lokalny
18.30 „Cudowne lata" (42) — „Baseball" — serial prod. USA (powtórzenie)
19.00 Magazyn „102" — Anna Chodakowska
19.30 Język niemiecki (25)
20.00 Studio Sport
21.00 „Ekspres reporterów"
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Studio Teatralne Dwójki: Woody Allen — „Śmierć"

W Studiu Teatralnym Dwójki premiera jednoaktówki słynnego amerykańskiego twórcy komedii — WOODY ALLENA. Nie jest to jednak komedia, ale dramat filozoficzny z tajemniczą fabułą i zaskakującym finałem. W pewnym mieście grasuje morderca, mnożą się ofiary. Grupa mężczyzn postanawia zorganizować się, by ująć „wampira" i dokonać na nim samosądu. Do swoich planów wciągają niepozornego urzędnika i zmuszają go do przyłączenia się do nich... Reżyserował WALDEMAR ŚMIGASIEWICZ, w rolach głównych — BRONISŁAW WROCŁAWSKI, DARIUSZ GNATOWSKI, RAFAŁ JĘDRZEJCZYK, ALEKSANDER FABISIAK i inni.

22.50 CNN — Headline News

Program lokalny Rozgłośni Polskiego Radia w Kielcach

na UKF 71,15 MHz

6.00 i 16.00 Aktualności dnia 8.30 „Odcienie jesieni" — aud. W. Korejby 8.50—14.00 Przerwa konserwacyjna 14.00 Magazyn informacyjny 14.15 „Co jest grane?" — mag. M. Łakomca 15.10 Muzyka dawnych mistrzów 18.10 Rockowa fala 19.00 Przeboję z MTV.

SUPERPILOT!!!
Zastąpi wszystkie twoje piloty.
Możliwość sterowania kilku urządzeń po naciśnięciu jednego klawisza.
Zadzwoń:
KIELCE, 483-99
M-SAT ELEKTRONIC
87338-g

RZYM
regularne przejazdy
Biuro Podróży „Polonez"
KRAKÓW, ul. Lubicz 30
tel. 22-92-72
godz. 10-17.
Wycieczki na życzenie.
83967/g

„VECTRA"
PROPONUJE:
◆ MAGNETOWIDY — już po 3.590.000 zł
◆ TELEWIZORY — już po 3.890.000 zł
◆ ODTWARZACZE Z NAGRYWANIEM „SHARP" — 3.290.000 zł. „AKAI" — 2.990.000 zł
Całą gamę odtwarzaczy — już od 2.300.000 zł
ZAPRASZAMY: KIELCE, ul. BUCZKA 8
87037-g

BIURO PROMOCYJNE „DELTA" PRZESTRZEGA PRZED NACIĄGACZAMI OFERUJĄCYMI PRACĘ NA ZACHODZIE — Ujawnimy jakimi „sztuczkami" próbują wyłudzić pieniądze. Jak rozpoznać uczciwą ofertę.
PODAMY JAK I GDZIE ZDOBYĆ LEGALNĄ PRACĘ ZA GRANICĄ, nie tracąc ciągłości pracy, ubezpieczeń, stażu.
UWAGA! CHCESZ ZAROBIĆ W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI — współpracuj z nami. Zarobisz od 3 do 8 mln miesięcznie. Propozycja pracy dla wszystkich.
WSZYSTKIE INFORMACJE W WYDAWNICTWIE „JAK ZAROBIĆ"
ZAMÓWIENIA: — Listowne — prześlemy za zaliczeniem pocztowym — 31 tys. zł TANIEJ i SZYBCIEJ — 27 tys. zł — przesyłając przekazem pocztowym.
ADRES: BP „DELTA" UPT PRZEG. 25-206 KIELCE 8.
86872-g

Dr nauk med.
KRZYSZTOF NIESPODZIAŃSKI
specjalista ginekolog-położnik
przyjmuje w gabinecie prywatnym:
Kielce, ul. Kopernika 3, I piętro
(Przychodnia Handlowców)
poniedziałki — czwartki — godz. 16—17.
86862-g

Szepty na rykowisku

Otóż — stało się, i mamy czego zazdrościć Chińczykom. To nie pomyłka, tak jest: Chiń-czy-kom, a nie ich pobratymcom spod góry Fudżi, którym tradycyjnie Polak zazdrościł pieniędzy, samochodów, komputerów itp., nie zazdrosząc jednocześnie pracy. Polak nigdy nikomu pracy nie zazdrościł. Czynów bohaterskich — o tak! Wojen zwycięskich — pewnie! Herosów spiżowych — też (ale mniej, bo dla Polaków wyprodukował własnego herosa — żaden problem). Natomiast pracy Polak nie zazdrościł i zazdrościć nie będzie. Praca jest świętością, a zazdrość brzydkim uczuciem. Polak nie skala się stosunkiem brzydkim do czegoś świętego.

Polak zatem, jeśli jest tylko prawdziwy (bo jak wiemy są Polacy prawdziwi, z grubsza prawdziwi i całkiem nieprawdziwi), zazdrości Chińczykom dzietności. W tej kategorii Chińczycy pobili rekord świata i gdyby nauki społeczne znalazły jakiś rozsądny poziom odniesienia, to dzietność chińska stoi wyżej niż amerykańskie technologie wojskowe, nie

Czego zazdrościmy Chińczykom?

KRZYSZTOF ŻMUDZIN

islamskie zapały religijne, izraelski wywiad, radziecka ideologia, szwajcarski system bankowy, czeskie knedle i brytyjska piłka nożna. Chińczyk mnoży się dzielnie, ma wielki zapał ku mnożeniu, choć wcale nie nadużywa alkoholu. Są bowiem kraje, gdzie wysoka dzietność rodziny jest funkcją wypijanej przez tatusia gorzałki. To jednak kraje tak egzotyczne, że nie ma co o nich pisać.

Dzietność polska ma być ilościowo chińska, jakościowo — chrześcijańska. Będziemy dzielić ją na dzietność dokonaną i niedokonaną. Początkiem dzietności dokonanej jest, to chyba jasne, poród. Co do dzietności niedokonanej, to trzeba będzie — przynajmniej przez parę miesięcy — wierzyć kobiecie na słowo. Ostatnio moim znajomym wytknięto brak potomstwa. — Mamy dziecko poczęte — odparła oburzona połowica, co zaraz uszanowano i płoty się skończyły.

W związku z powyższym przewiduję trzy rodzaje usankcjonowanych przez państwo i naród kultów. Pierwszy — kult dziecka dokonanego. Drugi — kult dziecka niedokonanego (poczętego). Trzeci — będący pewną kombinacją — kult dziecka upośledzonego (dokonanego lub nie). Patronką kultów powinna zostać telewizyjna pani redaktor Halszka. Niedawno pokazała ona roześmianą od ucha do ucha rodzinę, której ośrodek stanowiło dziecko dokonane upośledzone. Naprawdę — sama radość, że aż kamer potrzeba.

Wolne żarty

Teatr mój widzę przeogromny

LESZEK KUMAŃSKI

Nie wiem jak kto, ale ja chodzę do kieleckiego teatru na ochotnika i z prawdziwą radością, a to ze względu na fakt, że zawsze spotykam się tam z senatorem Żakiem i posłem Braunem... Już za sam fakt, że teatr jest miejscem schadzek które pozostawiają w mojej duszy niezatarte wrażenia towarzyskie należą się dyrektorowi Boratyńskiemu wielkie słowa uznania! Tym razem schadzka odbyła się z okazji premiery jednej sztuki Szekspira, sprzed prawie 400 lat. Patrząc przez pryzmat polityki można by rzec, że senator Żak poszedł zdecydowanie w górę, bo siedział... Znaczy, siedział zaszczycony (co stwierdzam z zawiścią) w loży dyrektorskiej, czyli w centrum... Natomiast poseł Braun wprawdzie też kiedyś siedział, ale zdecydowanie zszedł był do parteru i dziś (tej ostatniej niedzieli) siedział raptem już tylko dwa rządy przede mną... Potem w szatni senator Żak jak gdyby skrępowany tym centrum tłumaczył się, że patrzył na nas wprawdzie z góry, ale za to z przyjemnością... Z przyjemnością słucham senatora Żaka, a potem wiec do dyrektora Boratyńskiego o zwiększenie ilości premier, znaczy — ilości schadzek. Być może przy okazji następnej zejdziemy z Julem Braunem już nie do parteru, a do podziemi, gdzie spotkamy się siechybnie z pierwszym suflerem kieleckiej sceny politycznej — Mundkiem Sarną. Jak jeszcze wpadnie do nas na podziemną premierę Jędrek Karyś, Mariolka Warmuzek z Bogusiem Białkiem, senator Stępień pod pachę z pionierem antykomunizmu w Kielcach Bogusiem Morawskim oraz naderedaktor Falkiewicz w red. Anką Krawiecką to będzie taka farsa o jakiej Szekspirowi się nie śniło!... Reżyseria — Jędrek Kaszpirowski w hali „Iskry" i bierzmowanie w katedrze... trzy takie hity w kieleckiej barszczowa raz to doprawdy przeciętnie intelektualne dla miasta! Widać to było zresztą po spektaklu (znaczy po zakończeniu spektaklu...), kiedy panie z teatru wręczały aktorom roślinność. Ktoś naprawdę był już znacznie przeciążony, bo aktorzy, którzy w końcu dali z siebie więcej w tym dniu niż nakazuje obowiązek, dostali po sfrustrowanym goździku, znaczy kwiatkiem do dołu, jak gdyby ten goździk chciał się rzucić w przepaść i popełnić samobójstwo. Przypominało to akademię z okazji 8 marca, czyli najkuźniejsze czasy securitate — jak mawia moja znajoma. Dano im powąchać łodygi — i z czapy! Ja wiem, że nie ma szmalu i nie stać teatru na kosze kwiatów. Ale nawet tego dyżurnego goździka można produć z teatralnym igiem, a nie żeby się kojarzyło z goździem do trumny... A może i to trzeba było wyreżyserować, jeśli zwykła kultura stała się dziś już sztuką, nawet w teatrze... W każdym razie nie dziwny się, że wierzę, że był to, panie dyrektorze, tylko incydent.

Jak widzicie, czytelnicy, żeby nikt nie posądzał mnie, Broń Boże, o megalomanię, pisze skromnie tylko o marginaliach samego przedstawienia się nie chytam, nieś się narażają Wiątek, Mijak, koleżanka Iskra z której rozgorzeje płomień... Zresztą, ja lubię Elka Kuszlata, zawsze o nim będę pisał dobrze i koniec!

Zejdźmy zatem z Boratyńskiego, bo mu duszno i wzruszmy kamszlor do własnego ogródka. Powiem szczerze, że jestem dumny, iż przyspieszenie najbardziej widoczne jest ostatnio na kieleckim rynku prasowym. Prawdę mówiąc przyspieszenie dostało tu także go kopa, że nabrało prędkości światła. Dziennikarze zmieniają redakcje jak Casanova panienki! Niedługo trzeba będzie na drogach między redakcjami postawić sygnalizacje świetlne, bo pozabijają się na skrzyżowaniach, taki ruch!... Rano w „Słowie", w południe w „Echu", wieczorem w „Kieleckiej" z miedziladowaniem w „Lokalnej", a po 24 godzinach — abarot w domu... Człowiek przynosi ten felieton raz na tydzień, przychodzi do redakcji — i nie wie do której... Wszędzie te same twarze! I wszędzie — kumpiel... Mnie to osobiście nie razi, przeciwnie, bardzo cieszy, bo mam ułatwione zadanie: od dzisiaj będę zostawiał felieton tam, gdzie skuszat będzie mi po drodze... I tak trafi do swoich, nie?!...

A mówiłem kiedyś, żeby nie zacietrzewiać się, kiedy mnie do mnie pretensje, żem zdrajca i kolaborant, bo wydrukowałem coś w gazecie Brauna i Falkiewicza... Zyg, zyg, marchewka!!...